

Vlaanderen
is materiaalbewust

ONDERNEMINGSPLAN 2021

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

INHOUD

INLEIDING	3
MISSIE EN VISIE: DE OVAM GAAT VOOR EEN AMBITIEUZE AANPAK	3
1 WE DRAGEN BIJ AAN DE TRANSITIE NAAR EEN CIRCULAIRE ECONOMIE IN VLAANDEREN	5
2 WE VERSTERKEN ONZE INTERNATIONALE WERKING VOOR EEN DUURZAAM AFVAL-, MATERIALEN- EN BODEMBEHEER BINNEN EEN CIRCULAIRE ECONOMIE	7
3 WE BOUWEN RISICOVOLLE ASBESTHOUDENDE MATERIALEN AF TEGEN 2040	9
4 WE DEMATERIALISEREN MAATSCHAPPELIJKE BEHOEFTE EN SLUITEN MATERIAALKRINGLOPEN ZODAT HET VERBRUIK VAN PRIMAIRE GRONDSTOFFEN DAALT	11
5 WE GARANDEREN BODEMKWALITEIT VIA BODEMSANERING	15
6 WE VERSTERKEN BODEMKWALITEIT VIA BODEMZORG	17
7 WE DIGITALISEREN ELKE DIENSTVERLENING TEGEN 2030	19
8 WE HALEN ONZE DOELSTELLINGEN DOOR ONZE MEDEWERKERS CONTINU OP EEN DUURZAME MANIER IN TE ZETTEN	21
9 WE IMPLEMENTEREN DE COMMUNICATIESTRATEGIE 2020-2025 EN MAKEN ZO DIENSTVERLENING EN INFORMATIE ACTIEF BEKEND, SENSIBILISEREN ROND DE KERNTHEMA'S EN CREËREN DRAAGVLAK VOOR AMBITIEUS BELEID	23
10 WE VERHOGEN HET MATURITEITSNIVEAU VAN DE OVAM IN DE PERIODE 2019-2024	25

INLEIDING

Het Regeerakkoord 2019-2024, de Beleidsnota Omgeving 2019-2024 en de beleidsbrief 2021 (BBT) van Vlaams minister van Omgeving Zuhair Demir vormen het beleidskader voor het ondernemingsplan 2021 van OVAM. Het geeft de activiteiten weer van de OVAM, die deze uitvoert op basis van haar decretale opdrachten zoals omschreven in het materialen – en bodemdecreet.

Het ondernemingsplan 2021 bestaat uit een eerste deel waarin de samenhang tussen de missie, visie en doelstellingen wordt verduidelijkt. Het tweede deel is een boordtabel met de strategische en operationele doelstellingen, acties, projecten en kernprocessen met hun indicatoren en mijlpalen. In een derde deel zijn de verplichte bijlagen opgenomen.

MISSIE EN VISIE: DE OVAM GAAT VOOR EEN AMBITIEUZE AANPAK

De OVAM richt haar blik op de lange termijn. Tegen 2050 leven we immers met 9,7 miljard mensen op onze planeet. Daarmee komen het klimaat, de open ruimte en de natuurlijke grondstoffen in het gedrang. Eén van de oorzaken is onze lineaire economie. Dat wil zeggen dat materialen zich in één lijn bewegen van begin naar einde: van ontginning naar bewerking, vervolgens naar de productieketen van een product tot verkoop en consumptie, om tot slot op de afvalberg terecht te komen. De lineaire manier waarop we in Vlaanderen omgaan met materialen is verantwoordelijk voor ongeveer 60% van onze totale broeikasgasemissies.

We zijn ervan overtuigd dat de oplossing schuilt in de omslag naar een circulaire economie. Daarbij hergebruiken we ingenomen ruimte, gaan we bewust om met materialen en dragen we bij aan de oplossing voor de klimaatproblematiek. We creëren kringlopen die in principe eeuwig kunnen blijven draaien om in onze behoeften te voorzien. Samen met onze partners bieden we ondersteuning om in de praktijk stappen vooruit te zetten naar een circulaire economie.

De OVAM geeft vorm aan het afvalstoffen-, bodem- en materialenbeleid. We zorgen voor het beleidskader dat de Vlaamse bedrijven en de Vlaming stimuleert om materiaal- en bodembewust te produceren en consumeren. De circulaire economie loopt als rode draad doorheen deze thema's.

Als overheidsorganisatie houden we de vinger aan de pols om tijdig te kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. We zorgen voor een open dialoog met onze partners en maken onderbouwde beleidskeuzes. We leren op een actieve manier onze doelgroepen en sectoren beter kennen en hun handelingsperspectief te achterhalen. Zo kunnen we een op maat gemaakt instrumentarium uitwerken om hen te sturen en te stimuleren. Intern werken we volgens de principes van een performante en innovatieve arbeidsorganisatie en volgens de thema's in onze beleidsverklaring Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Op die manier verzekeren we een optimale dienstverlening.

Om dit te realiseren schuift de OVAM een ambitieuze aanpak in tien strategische doelstellingen naar voor.

1 WE DRAGEN BIJ AAN DE TRANSITIE NAAR EEN CIRCULAIRE ECONOMIE IN VLAANDEREN

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

De overgang van een lineaire naar een circulaire economie komt tegemoet aan een aantal uitdagingen: zo veel mogelijk natuurlijk kapitaal behouden en herstellen, bijdragen aan een oplossing voor de klimaatverandering, bedrijven een duurzame toekomst geven, mee werkgelegenheid creëren en de strijd tegen sociale ongelijkheid aangaan.

Het biedt onze bedrijven kansen om te innoveren: door nieuwe ondernemingsmodellen, nieuwe producten die beter recyclebaar, herbruikbaar en herstelbaar zijn en nieuwe partnerschappen onder meer voor uitwisseling van grondstoffen en energie... Op die manier kunnen de bedrijven beter inspelen op de behoeften van zowel hun klanten als de maatschappij en kunnen ze het verschil maken met (buitenlandse) concurrenten.

HOE PAKT VLAANDEREN DIT AAN?

Vlaanderen Circulair als centraal platform

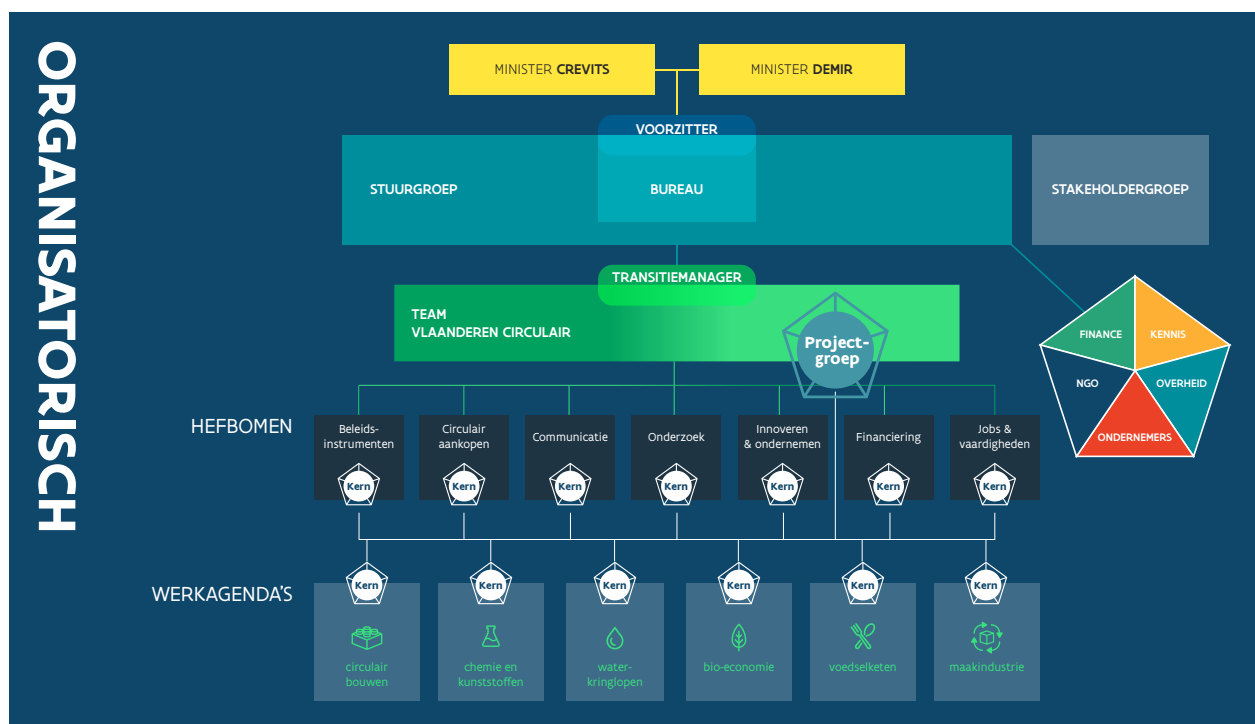
Vlaanderen Circulair is een breed partnerschap dat bestaat uit relevante Vlaamse overheidsinstanties, beroepsfederaties, verenigingen, steden en gemeenten, burgers en kennisinstellingen. We staan voor de uitdaging om de lessen die dit partnerschap vorige legislatuur leerde door onderzoek en experiment, te verankeren in het beleid met nieuwe businessmodellen en economische kansen. In het voorjaar van 2021 treedt daarom een nieuw beleid en governance voor Vlaanderen Circulair in werking. Daarbij onderscheiden we zes deeltransities gevat in thematische Werkagenda's: circulair bouwen, chemie & kunststoffen, waterkringlopen, de bio-economie, de voedselketen en de maakindustrie. **Het team Vlaanderen Circulair binnen de OVAM neemt de coördinatie over de thema's heen voor haar rekening, en verzorgt de transversale werking rond de hefboomen.** We richtten een nieuwe Stuurgroep Vlaanderen Circulair op vanuit het idee van een gedeeld engagement en strategische aansturing vanuit de maatschappelijke vijfhoek. Een centrale Projectgroep bereidt de beslissingen van de Stuurgroep voor, volgt de uitvoering ervan op, en zorgt voor wisselwerking tussen alle trekkers en projectleiders. Samen nemen zij onder meer de volgende acties op:

- ▶ We maken met behulp van een divers samengestelde Kompasgroep een **roadmap Circulaire Economie** op met doelstellingen voor het gebruik van grondstoffen. Deze roadmap brengt in kaart hoe we onze productie- en consumptiesystemen meer circulair kunnen organiseren. Daarbij houden we rekening met de beperkte ruimte, de symbiose tussen industriële actoren en partners in productie- en consumptieketens, de werkgelegenheid en het investeringsbeleid. Ze zal bestaan uit een kaderend deel over wat reeds bestaat en mogelijk is, en een visionair deel over waar we willen raken. Beide onderdelen samen sluiten naadloos aan op de actiegerichte Werkagenda's.
- ▶ De OVAM en Vlaanderen Circulair willen een beleid ontwikkelen dat circulaire projecten opschaaft tot gangbare praktijk en de drempels wegneemt. Dat doen we onder meer via Open Calls voor innovatieve projecten, proeftuinen waar onderzoek en ondernemen hand in hand gaan, green deals, regelluwe innovatieruimtes en experimentele projecten. In 2021 zullen deze inspanningen zich richten op de noden en opportuniteiten die gedetecteerd worden via de zes **Werkagenda's**.

Naast deze thematische acties hebben we zeven **transversale hefboomen** geïdentificeerd die over de thema's heen cruciaal zijn voor de transitie Circulaire Economie, en waar aparte werkgroepen concrete initiatieven voor zullen nemen in wisselwerking met de Werkagenda's:

- ▶ Via **beleidsinstrumenten** verankeren we inzichten en verhelpen we knelpunten in de wet- en regelgeving.
- ▶ Op Vlaams niveau gebruiken we **circulaire overheidsaankopen** om bijvoorbeeld producten met recyclaten te stimuleren.
- ▶ Het Steunpunt Circulaire Economie doet **onderzoek** naar onder meer indicatoren en sociaaleconomische effecten van circulaire economie.
- ▶ Actieve **communicatie** zal het draagvlak voor de circulaire economie verbreden.
- ▶ We stuwen **innovatie & ondernemen** in de richting van circulaire praktijken.
- ▶ Onder de hefboom **financiering** valt het aanmoedigen van investeringen en mobiliseren van Europese middelen.
- ▶ We zorgen ervoor dat de **jobs en skills** van de nabije toekomst aangepast zijn aan de circulaire realiteit.

De OVAM neemt haar engagement op in elk aspect van deze constellatie via de Stuurgroep, het team Vlaanderen Circulair, de centrale Projectgroep, de Kompasgroep en de Werkagenda's. Meer specifiek zal ze optreden als trekker van zowel de Werkagenda Circulair Bouwen als de Werkagenda Kunststoffen & Chemie. In de overige vier speelt ze eveneens een prominente rol voor wat betreft het materialenluik, door deel te nemen aan de respectievelijke kerngroepen, visiebepalingen en rollende programma's.

2 WE VERSTERKEN ONZE INTERNATIONALE WERKING VOOR EEN DUURZAAM AFVAL-, MATERIALEN- EN BODEMBEHEER BINNEN EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Circulaire economie overstijgt de geografische grenzen. Vlaanderen kan de overgang niet alleen verwezenlijken, dus het is noodzakelijk dat we ons beleid ook een nadrukkelijke internationale dimensie geven. Daarom nemen we internationaal en Europees een voortrekkersrol. We steunen een ambitieuze agenda om de overgang naar een circulaire economie Europees en internationaal verder uit te dragen. De Europese Commissie kondigde bovendien ambitieuze plannen aan in de vorm van de Europese Green Deal en een breed Actieplan Circulaire Economie. De ambities in deze plannen zijn opnieuw bevestigd in de herstelmaatregelen van de EU naar aanleiding van Covid-19, en maken zodoende integraal onderdeel uit van de Europese Faciliteit voor Herstel en Veerkracht. Daarom is samenwerking met de Europese regelgever essentieel.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

- ▶ Op Europees of internationaal niveau willen we mee de juridische en socio-economische voorwaarden verbeteren voor het halen van de OVAM-beleidsdoelstellingen, met een bijzondere aandacht voor de overgang naar een circulaire economie in Vlaanderen en Europa. Dit doen we op drie manieren:
  - via klassieke beleidsbeïnvloeding in Europese en internationale kernprocessen zoals het EU Actieplan Circulaire Economie, EU Voorzitterschap en Verdrag van Bazel,
  - via internationale samenwerking met het oog op kennisopbouw,
  - door de Europese projectwerking uit te breiden met oog op innovatie en kennisopbouw.
- ▶ We werken internationaal samen rond circulaire economie, waarbij we zelf onze expertise en kennis overbrengen. We gebruiken dit ook om wereldwijd de omslag naar een circulaire economie te helpen realiseren.
- ▶ We benutten diplomatieke netwerken en samenwerkingsopportuniteiten om zo onze eigen internationale zichtbaarheid en beleidsimpact te vergroten. We werken daarvoor samen met goed geplaatste partners.
- ▶ We werken intergwestelijk en federaal samen voor afstemming op Belgisch niveau.

3 WE BOUWEN RISICOVOLLE ASBEST HOUDENDE MATERIALEN AF TEGEN 2040

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Asbest is een verzamelnaam van in de natuur voorkomende mineralen die tot in de jaren tachtig veelvuldig gebruikt werd in gebouwen, woningen en installaties omdat het sterk, slijtvast, isolerend, brandwerend en goedkoop was. De fijne vezels waaruit asbest bestaat zijn echter zeer gevaarlijk voor de mens wanneer deze in de lucht komen en ingeademd kunnen worden. Over heel Vlaanderen zouden gebouwen en infrastructuur ouder dan 2001 nog zo'n 2,3 miljoen ton aan asbesthoudende toepassingen bevatten. Dit vormt niet enkel een gevaar voor de volksgezondheid, maar is eveneens een obstakel voor de renovaties die nodig zijn om de energie-efficiëntie van gebouwen en woningen te verbeteren en om tot een circulaire bouwpraktijk te komen. Bovendien is er potentieel om door de sloop van asbesthoudende gebouwen in buitengebieden nieuwe ruimte vrij te maken.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

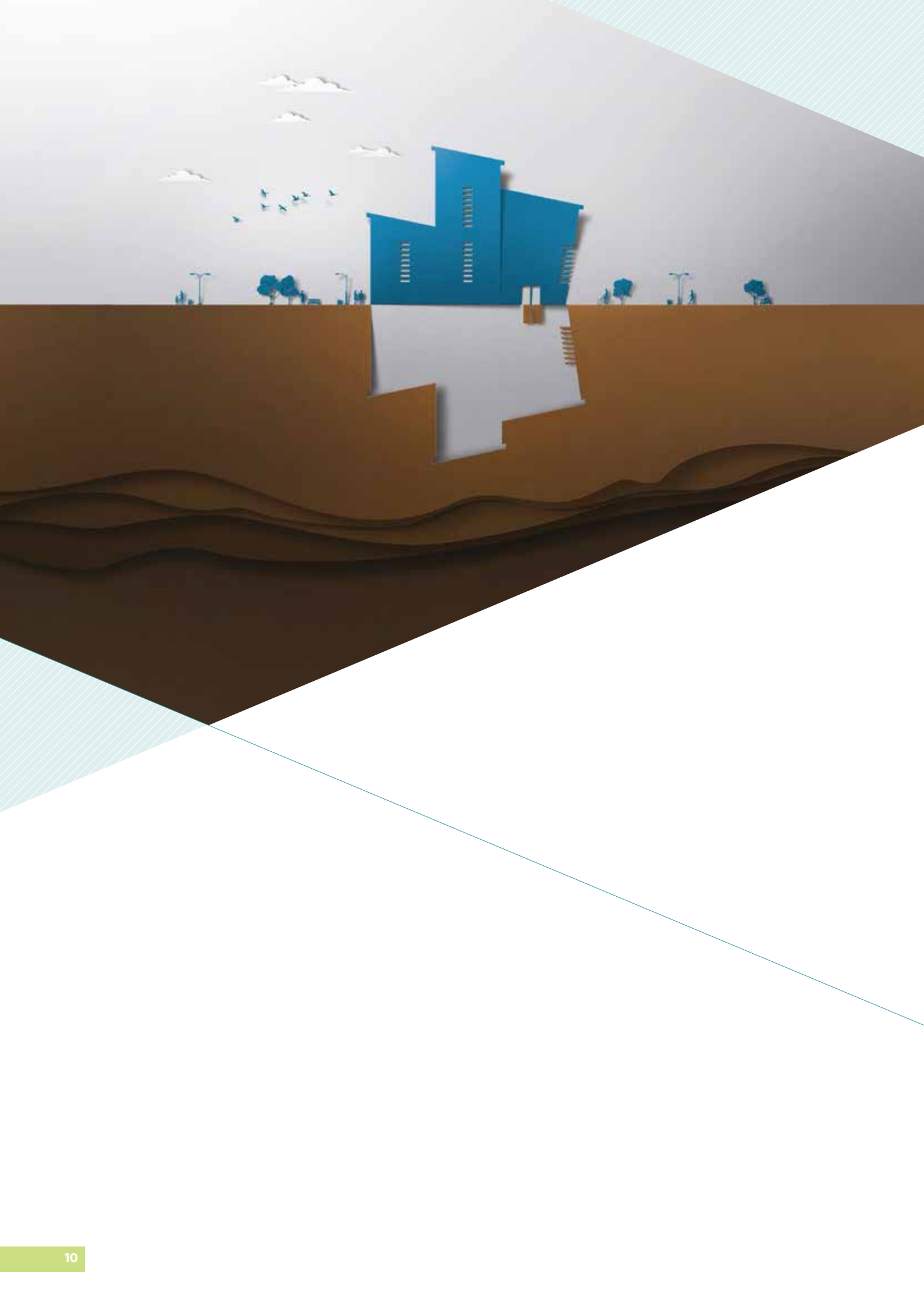
De OVAM voorziet een actief **asbestafbouwbeleid**. Het doel is om risicovolle asbesthoudende materialen tegen respectievelijk 2034 (de meest risicovolle asbesttoepassingen zoals asbestcement daken en gevelbekleding en niet-hechtgebonden toepassingen) en 2040 (alle andere asbestproducten in slechte staat) af te bouwen. We voorzien hierbij de nodige ondersteuning voor handhaving. De OVAM heeft zelf geen toezichtsbevoegdheid voor asbestovertredingen maar ondersteunt de lokale toezichthouders door het aanbieden van asbestopleidingen, het voorzien van leidraden en het voorzien van tweedelijns-ondersteuning en -advies.

Vanaf 2022 informeren we kopers over de aanwezigheid van asbest bij de aankoop van een woning

- ▶ Dit doen we via **asbestattesten**. De bedoeling is dat deze attesten verplicht worden om op die manier elke koper te beschermen. Hiervoor werken we de regelgeving verder uit (via aanpassing van het VLAREMA). We bepalen de voorwaarden voor 'gecertificeerd asbestdeskundige inventarisatie' en stimuleren de controle van deze certificaten, zodat er enkel kwaliteitsvolle asbestinventarissen opgesteld worden.
- ▶ Binnen de uitvoering van het **asbestafbouwbeleid** voorzien we de oprichting van een Vlaams Asbestfonds. Dit fonds is nodig om de beleids- en werkingsmiddelen voor de ondersteuning van doelgroepen en de kwaliteitsborging van asbestinventarisatie en -verwijdering optimaal te beheren. De fondswerking zal toelaten om de middelen rollend te beheren in functie van de realisatie van de mijlpalen met een gerichte inzet op actuele knelpunten.
- ▶ We stemmen het asbestafbouwbeleid af op de realisatie van de Vlaamse beleidsdoelstellingen rond woningkwaliteit, renovatie en energieprestatie van gebouwen. Het Vlaamse relanceplan voorziet zo een gezamenlijke premie in het kader van het energie-, woon- en renovatiebeleid, waarin ook de renovatie van asbesthoudende daken en muren wordt meegenomen.

We voeren het actieplan asbestafbouw verder uit met prioriteit voor de meest kwetsbare doelgroepen en met het accent op ontzorging

- ▶ Ter ondersteuning van de specifieke doelgroepen scholen, sociale huisvesting, landbouw en zorginstellingen voeren we bestaande sectorprotocollen uit en sluiten weer nieuwe af. We ondersteunen ook verder de bestaande en nieuwe asbestafbouwprojecten van lokale besturen om asbestafbouw voor burgers veilig, betaalbaar en makkelijker te maken. Binnen de ondersteuning van lokale besturen besteden we bovendien extra aandacht aan jeugd(beweging)infrastructuur. We evalueren de voortgang van het asbestafbouwbeleid in 2022 en bekijken daarbij de verwijderingsplicht voor private eigenaars.

4 WE DEMATERIALISEREN MAATSCHAPPELIJKE BEHOEFTE EN SLUITEN MATERIAALKRINGLOPEN ZODAT HET VERBRUIK VAN PRIMAIRE GRONDSTOFFEN DAALT

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Zoals we al hebben aangehaald, heeft onze inefficiënte lineaire economie een negatieve impact op de uitstoot van broeikasgassen en op de grondstoffenvoorraden. De circulaire economie kan een oplossing bieden. Enerzijds gaan we op zoek naar manieren om onze maatschappelijke behoeften in te vullen met minder en efficiënter gebruik van materialen doorheen de hele keten. Anderzijds stimuleren we het sluiten van de productieketen. Dat wil zeggen dat we de waarde van de materialen die zich reeds in de keten bevinden zo min mogelijk verloren laten gaan (bv. door recyclage, hergebruik, etc.).

Via de circulaire economie streeft Vlaanderen ernaar om de materialenvoetafdruk van de Vlaamse consumptie te verminderen met 30% tegen 2030 (Vizier 2030) en met 75% tegen 2050 (Visie 2050).

HOE DRAAGT DE OVAM HIERAAN BIJ?

We geven voor de komende legislatuur prioriteit aan de volgende subdoelstellingen:

Het primair materiaalgebruik in de bouw daalt door circulair ontwerp en hoogwaardige valorisatie van bouw- en sloopafval.

- ▶ We stimuleren bij de bouwsector een drastische ommezwaai naar **materiaalbewust en veranderingsgericht (ver)bouwen**. We werken daarom samen met de sector een preventieprogramma 'Circulair Bouwen' uit op basis van de leerlessen uit demoprojecten (Call Circulaire Economie), de Green Deal en Proeftuin Circulair Bouwen. De resultaten implementeren we in ons beleid en moeten leiden tot nieuwe businessmodellen en aangepast gedrag. Aan de hand van leerlessen en knelpunten gecapteerd uit de diverse (lopende) initiatieven geven we inhoud aan de Werkagenda Circulair Bouwen van Vlaanderen Circulair. Op die manier willen we de materiaalintensiteit van het bouwproces verlagen.
- ▶ In 2021 en 2022 loopt het tweede deel van de Proeftuin Circulair Bouwen om innovatie in bouw- en afbraaktechnieken te bevorderen. Met de resultaten kunnen we hergebruik van materialen en aanpasbaarheid van gebouwen maximaal stimuleren in de overgang naar een circulaire bouwconomie.
- ▶ Via de TOTEM-tool stimuleren we een accurate en gebruiksvriendelijke bepaling van de **materiaalimpact van gebouwen en infrastructuurwerken** en kunnen we de ecologische voetafdruk van gebouwen verlagen. We onderzoeken de definiëring van een materialenpaspoort en materialenpeil om de milieupact van materialen in een gebouw te bepalen en gebouwen te kunnen vergelijken. We zorgen ervoor dat data over materialen vlot kunnen worden gekoppeld aan nieuwe technieken, om preventie en herstellingen gericht uit te voeren.
- ▶ Het **selectief slopen** van gebouwen en infrastructuur en de **hoogwaardige afzet** van bouw- en sloopafval moet in de toekomst de standaardpraktijk zijn. Tegen 2024 moeten we de gescheiden bouw- en sloopafvalstromen zo hoogwaardig mogelijk hergebruiken of recyclen. Daarvoor passen we de wetgeving aan voor sloopopvolging en gebruik van grondstoffen. We voorzien ook de nodige instrumenten voor een betere gescheiden inzameling of (na)sortering zoals een kwaliteitsborgingsysteem voor secundaire granulaten.

De hoeveelheid restafval afkomstig van consumptiegoederen daalt door meer preventie, hergebruik en selectieve inzameling.

- ▶ We voorzien een **nieuw uitvoeringsplan voor lokaal materialenbeheer**. Tegen 2030 willen we de selectieve inzameling van afval met het oog op recyclage doen toenemen van 69% tot 77,5%. Tegen 2030 moeten we minstens 50% van de recycleerbare fractie van huishoudelijk en bedrijfsafval bijkomend recyclen. Dit willen we realiseren door hergebruik, een betere selectieve inzameling en recyclagetrajecten voor prioritaire stromen. Er liggen belangrijke opportuniteiten in de stromen organisch-biologisch afval, kunststoffen, papier en karton en textiel.
  - ▶ We voorzien ook de nodige handhaving en ondersteuning op maat voor het lokale niveau (o.a. via samenwerkingsverbanden, visitaties, lerend netwerk en proefprojecten). Om het bedrijfsrestafval te verminderen, ontwikkelen we onder meer een code van goede praktijk voor een betere bronsortering in combinatie met sturende maatregelen op maat. Zo wordt het ook voor bedrijven interessanter of gemakkelijker om recycleerbare stromen selectief in te zamelen dan om gemengd restafval aan te bieden.
  - ▶ De overgang naar een duurzamer, **circulair voedsel- en biomassasysteem** vraagt dat we grondstoffen en producten zo hoogwaardig mogelijk inzetten en dat we geen voedsel verspillen. We werkten daarvoor samen met de sector een nieuw actieplan 'voedselverlies en biomassa(rest)stromen 2021-2025' uit. Na afronding van de goedkeuringsprocedure, starten we de uitvoering.
  - ▶ Om biomassareststromen zo hoogwaardig mogelijk in te kunnen zetten, moeten we eerst een **efficiënte selectieve inzameling** installeren. Tegen 1 januari 2024 zijn de nodige maatregelen van kracht om in heel Vlaanderen zo veel mogelijk keukenafval en voedselresten te weren uit het huishoudelijk en bedrijfsrestafval. Dit is een belangrijke maatregel om de recyclagedoelstellingen en klimaatambities in 2030 te kunnen halen. Vanaf 2021 voorzien we daarom de implementatie van de verplichte selectieve inzameling van organisch-biologisch afval bij grotere bedrijven en instellingen, en vanaf eind 2023 is dit eveneens verplicht voor gezinnen en kleine bedrijven.
-
- ▶ Voor verpakkingen voert de Vlaamse regering alle afspraken in het **Verpakkingsplan 2.0** uit. Tegen 2025 moeten alle verpakkingen die op de markt komen herbruikbaar, recycleerbaar of composteerbaar zijn. Eind 2022 is er een tussentijdse evaluatie met daaraan gekoppelde consequenties. We zorgen ervoor dat de verpakkingsector zijn ambitieuze engagementen nakomt en leggen onze focus op handhaving. Via het instrument van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) voeren we een beleid rond bedrijfsverpakkingen dat meer aandacht heeft voor hergebruik, hoogwaardige recyclage en uitbouw van lokale afzetmarkten voor gerecycleerde materialen. We willen via een betere traceerbaarheid maximaal zicht krijgen op de bestemming van de afvalstromen. Deze ambities inzake bedrijfsmatige verpakkingen worden dit jaar vertaald in de nieuwe erkenning van beheersorganisme Valipac. We stimuleren een actief overleg tussen voedings- en verpakkingindustrie, lokale overheden en horeca om slimmere en afvalarme ondernemingsmodellen te ontwikkelen voor consumptie buitenshuis. We rollen tegen eind maart 2021 een uniform P+MD systeem uit om meer huishoudelijk verpakkingsafval uit kunststof selectief in te zamelen. We sluiten in 2021 ook een Green Deal tussen overheid en distributie om het aandeel wegwerp en niet-recycleerbare verpakkingen op de markt te verminderen.
-
- ▶ We starten voor een selectie van producten vermeld in de kaderrichtlijn Afvalstoffen en het Europese Actieplan CE (textiel, elektrische en elektronische apparatuur, batterijen, ...) en eigen opportuniteiten (luiers, matrassen, ...) een **ketenaanpak**, onder andere via convenanten. De sectoren moeten producten slimmer ontwerpen, zodat ze langer meegaan en makkelijker herstelbaar, herbruikbaar en recycleerbaar zijn. We stimuleren herstelling van producten en hergebruik van onderdelen. We bevorderen circulair ontwerp en circulaire aankopen binnen instrumenten zoals de aanvaardingsplicht en green deals. Knelpunten als productnormering, labeling etc. maken we bespreekbaar bij de bevoegde federale ministers. We onderzoeken of er betere resultaten geboekt kunnen worden door de aanvaardingsplicht van verschillende stromen af te stemmen tussen de gewesten, voor een uniform beleid over heel België.

Milieuverantwoorde productie en gebruik van gerecycleerde grondstoffen stijgt

- ▶ Producten moeten slimmer worden ontworpen, zodat ze langer meegaan en makkelijker herstelbaar, herbruikbaar en recycleerbaar zijn. Om zulk **circulair ontwerp** aan te moedigen brengen we de mogelijkheden van een aantal instrumenten in kaart: productnormering, labeling, garantieregeling en UPV.
- ▶ Kunststoffen worden op dit moment nog te spijzuchtig en laagwaardig ingezet. Daarom lanceerden we in 2020 het **actieplan 'kunststoffen'**. De krachtlijnen zijn een efficiënter gebruik van kunststoffen, meer selectieve inzameling, meer recyclage en meer afzet voor recyclaten. We maken het financieel interessanter om kunststoffen apart te houden voor recyclage en de niet-recycleerbare kunststoffen van de markt te weren. De coronacrisis maakte met name de afzet van recyclaten problematisch, wat we verder ondersteunen via criteria rond recycled content in specifieke producten en via openbare aanbestedingen.

- ▶ We pleiten voor extra investeringen in de nodige sorteer- en recyclagecapaciteit. Zo zorgen we ervoor dat Vlaanderen evolueert tot een toonaangevende **recyclagehub** in Europa, hier worden in het kader van het Vlaamse relanceplan bijkomende middelen voor voorzien. We focussen hierbij op luiers, asbest, textiel, matrassen en kunststoffen.

- ▶ Het Symbioseplatform is een tool waarop bedrijven actief informatie over hun reststromen met elkaar kunnen delen, en vervolgens zulke stromen kunnen verkopen of uitwisselen. Het platform creëert zo win-win situaties waarbij waardevolle materialen een nieuwe toepassing vinden in plaats van bij het afval terecht te komen, en bedrijven toegang krijgen tot een goedkopere en milieuvriendelijkere bron van grondstoffen. Het komende jaar zal de OVAM deze tool verder doen groeien en consolideren in de markt.

Milieuverantwoorde verwerking van afvalstoffen is gegarandeerd

- ▶ De milieuheffingen hielpen de afgelopen decennia het gedrag van burgers en bedrijven zodanig te sturen dat de hoeveelheid restafval gedaald en recyclage verhoogd is. Daarom passen we de heffingen op afvalstoffen bestemd voor eindverwerking aan zodat de loutere energiewaardering van restafval wordt afgebouwd ten gunste van selectieve inzameling en mechanische of chemische materiaalrecyclage. De afvalverwerkingscapaciteit in Vlaanderen stemmen we af op maat van de circulaire economie. Een circulaire economie betekent dat Vlaanderen zich moet voorbereiden op een gefaseerde afbouw van afvalverbranding.

De hoeveelheid zwerfvuil daalt

- ▶ De recente zwerfvuilcijfers en de Netheidsindex evolueren niet gunstig. We voeren de strijd tegen **zwerfvuil** op door lokale besturen en producenten te mobiliseren voor meer preventie en handhaving. Een uitgebreide ronde tafel zal leiden tot gemeenschappelijke engagementen en actiepunten in dat opzicht.
- ▶ In de uitvoering van de EU Richtlijn Single Use Plastics zorgen we ervoor dat producenten de kost op zich nemen voor de gescheiden inzameling en recyclage en de opruimkosten van zwerfvuil. We maken afspraken met de federale overheid en de gewesten over het juridisch kader dat nodig is voor de inning van de zwerfvuilkosten.
- ▶ Ook via de Mooimakers (samenwerking OVAM, Fost Plus en VVSG) zetten we het beleid tegen zwerfvuil en sluikstorten verder met gepaste extra beleidsmaatregelen, samen met de doelstellingen die in het uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen en gelijkaardig bedrijfsafval staan. Daarbij leren we maximaal uit de opgedane ervaringen en heroriënteren we de werking van de Mooimakers meer richting handhaving en preventie.

5 WE GARANDEREN BODEMKWALITEIT VIA BODEMSANERING

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Een minimale bodemkwaliteit is essentieel voor goed functionerende kringlopen van water en voedingsstoffen, een aangename leefomgeving en een gezonde voeding. Het is een kritische succesfactor om een circulaire economie mogelijk te maken en de gevolgen van de klimaatverandering mee op te vangen. Hiervoor stimuleren we het verder herstel van verontreinigde bodems, in de eerste plaats bij particulieren, oude bedrijfslocaties en stortplaatsen.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

Alle historische risicogronden zijn onderzocht tegen 2036 en de sanering van historische verontreiniging is opgestart waar nodig

- ▶ De OVAM wil dat tegen 2036 elke risicogrond in Vlaanderen is onderzocht en waar nodig de sanering van historische verontreinigingen is opgestart. Dat doen we door een overkoepelende coördinatie, op basis van een prioriteringsmodel en via de op het brede publiek gerichte bewustzijns campagne De Grote Grondvraag. We schakelen een versnelling hoger om tegen 2028 alle oriënterende bodemonderzoeken uit te voeren en stimuleren verder bodemonderzoek- en sanering. De OVAM voorziet deelprogramma's op maat voor specifieke doelgroepen. Zo stimuleren en ondersteunen we bedrijven in de sanering van het historisch passief op bedrijfslocaties. We stimuleren ook de fondsen Bofas vzw, Vlabotex vzw en Tersana vzw bij de uitvoering van onderzoeken en saneringen in hun sector. Ten tweede ontzorgen we (boven)lokale besturen en publieke instellingen via oplossingstrajecten en een aanpak op maat voor prioritaire gemeenten, bijvoorbeeld via samenwerkingsverbanden. We stimuleren collega-overheden om hun risicogronden tijdig te onderzoeken en/of te saneren. Tot slot ontzorgen we de burger door zelf site-onderzoeken uit te voeren. Voor alle doelgroepen waar de huidige eigenaar vrijgesteld is, zorgt de OVAM met haar ambtshalve optreden voor oplossingen voor mensen, verenigingen, bedrijven of besturen. Scholen krijgen als prioritaire doelgroep nog bijzondere aandacht in een apart project waarbij we werken met sectorprotocollen.

We investeren in duurzame brown- en blackfieldontwikkeling

- ▶ We **herontwikkelen brown- en blackfields en stortplaatsen** in het kader van circulair ruimtegebruik. Zulke gronden zijn zodanig vervuild dat het niet rendabel is op korte termijn om deze op te kuisen en opnieuw te benutten. De markt heeft daarom een duwtje in de rug nodig van de overheid zodat we er op langere termijn wel de vruchten van kunnen plukken. Samen met lokale en bovenlokale besturen en andere partners gaan we op zoek naar terreinen waar verplichtingen nodig zijn in het kader van het bodemdecreet (bv. een bodem-sanering). Daar kunnen we dan tegelijk een maatschappelijke meerwaarde creëren rond duurzaam gebruik met aandacht voor circulariteit en bodemzorg. We bieden daarbij oplossingen op maat om de partners te ondersteunen. Specifiek in het kader van het relanceplan stimuleren we de private investeringen door de financiële zekerheden te verlagen voor brownfields en zo de sanering van vervuilde bedrijfsterreinen te stimuleren.

We onderzoeken waterbodemonreiniging en saneren waar mogelijk

- ▶ We stimuleren het bewustzijn rond historisch verontreinigde waterbodems en doen voorbereidend onderzoek via een aantal Europese onderzoeksprojecten. De sanering van historisch verontreinigde waterbodems is immers nodig voor een verhoogde kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater en de ontwikkeling van groen-blauwe netwerken. We bouwen de komende legislatuur voldoende knowhow op om in 2024 een aanpak voor te kunnen leggen aan de Vlaamse regering voor de sanering van historisch verontreinigde waterbodems. Verder stimuleren we de verhoogde circulaire toepassing van bagger- en ruimingsspecie, waarin de overheden een voorbeeldrol opnemen.

Voormalige stortplaatsen worden optimaal ingezet voor nieuwe maatschappelijke uitdagingen, in het bijzonder bebossing en natuurontwikkeling

- ▶ Stortplaatsen kunnen een waardevolle voorraad zijn aan materialen, energie en land. Momenteel is de ruimte die stortplaatsen innemen vaak onderbenut, terwijl maatschappelijke noden als bebossing, natuurontwikkeling en CO₂-captatie met ruimtegebrek kampen. In overleg met de lokale besturen worden locaties geselecteerd die in aanmerking komen voor de uitvoering van een oriënterend bodemonderzoek in kader van bebossing of natuur(her)ontwikkeling. Ook i.s.m. overheidsagentschappen, provincies,... wordt gekeken naar mogelijkheden voor duurzame herontwikkeling van stortplaatsen (energie, waterberging, ...). In ambtshalve onderzoeken op stortplaatsen gaan we vanaf nu systematisch na of de locatie onderbenut is qua landgebruik, klimaatdoelstellingen of ander beheer.

We voorkomen maximaal nieuwe bodemonreiniging en zorgen voor een minimale impact voor mens of leefmilieu

- ▶ We handhaven de eerste periodieke onderzoeksplicht waarbij elke risico-inrichting met een laattijdig rapport wordt ingelicht en actief opgevolgd. Daar waar bij een incident bodemonreiniging ontstaat, volgen we deze schadegevallen snel en van nabij op. Daarnaast stimuleren we de oprichting van een fonds op de sanering van bodemonreiniging veroorzaakt door het gebruik van stookolietanks voor verwarmingsdoeleinden.

6 WE VERSTERKEN BODEMKWALITEIT VIA BODEMZORG

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Reeds vervuilde bodems saneren alleen is niet voldoende; ook in de toekomst moeten we voorkomen dat we dezelfde fouten maken. Daarom garanderen we de bodemkwaliteit ook via de nodige bodemzorg. Zo stimuleert de OVAM innovatie, herstel van bodemdiensten en maximaal hergebruik van de bodem. We activeren het bodembewustzijn en zorgen voor een ondersteunend beleidskader zodat iedere stakeholder bodemzorg in de praktijk kan brengen. We dragen zo bij aan gezonde bodems voor een gezonde leefomgeving.

HOE DRAAGT DE OVAM HIERAAN BIJ?

We versterken het circulair landgebruik

Om de bodemdiensten maximaal te behouden of te herstellen en optimaal duurzaam hergebruik van de bodem te realiseren, werken we een kader circulair bodem- en landgebruik uit. Dit omvat onder andere gebiedsgericht grondverzet, aanpak restverontreiniging en gebiedswerking. De overheden nemen hierbij hun voorbeeldfunctie op. We werken beleidsvoorstellen uit om bijkomende restverontreiniging te voorkomen en beheren de bestaande restverontreiniging optimaal. Daarnaast inspireren we regio's om binnen hun gebiedswerking bodemzorg en circulariteit vorm te geven door mee aan tafel te schuiven en onze inzichten te delen.

- ▶ **We bieden een antwoord op nieuwe uitdagingen en maken het bodembeleid future proof.**
- ▶ We werken een praktisch handelingskader voor bodemzorg uit en doen dit samen met onze sleutelpartners. Als eerste stap maken we voor twee bodemhandelingen (ontharding en natuurgebaseerde oplossingen bij het beheer van bodemverontreiniging) een gebruiksvriendelijke handleiding die aangeeft hoe iedere stakeholder zorgzaam met bodem kan omgaan. In een latere fase vullen we dit kader verder aan. Deze integrale aanpak houdt rekening met nieuwe uitdagingen zoals diffuse bodemverontreiniging en contaminants of emerging concern.
- ▶ Recent worden we geconfronteerd met twee nieuwe uitdagingen. Meer en meer krijgen we te maken met **diffuse bodemverontreiniging**, zonder duidelijk aanwijsbare bron. Vaak werd die veroorzaakt door allerlei kleinschalige ambachtelijke activiteiten, waarvan de gegevens over de bron of de oorzaak verloren zijn gegaan. De OVAM gaat nu de gegevensbronnen van diffuse bodemverontreiniging inventariseren, zorgt eind 2021 voor een plan van aanpak en start met gerichte meetcampagnes.
- ▶ De OVAM werkt ook in samenwerking met het beleidsdomein en in Europese context een plan van aanpak uit voor de selectie en opvolging van de meest prioritaire '**contaminants of emerging concern**'. Dit zijn weinig bekende verontreinigende stoffen in de bodem en het grondwater, waarvan de risico's dus niet duidelijk zijn. We zorgen ervoor dat de belangrijkste (groepen van) stoffen – zoals de poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS) - worden aangepakt via bodembeheer en bodemsaneringspraktijk.
- ▶ Via **Soil+Land Stewardship** maken we dat iedereen zorg draagt voor de bodem. We werken in samenspraak met stakeholders en doelgroepen een set toekomstscenario's voor bodemzorg uit en stellen op maat van de doelgroepen een code van goede praktijk op. We inspireren door de bodemzorgers van nu zichtbaar te maken. We zorgen ervoor dat er in bodemzorg aandacht is voor ecosysteemdiensten, (bodem)biodiversiteit en de toepassing van natuurgebaseerde oplossingen. Tot slot zoeken we manieren om de waarde van bodem en land in de circulaire economie te valideren en zetten stakeholders aan om deze te gebruiken.

7 WE DIGITALISEREN ELKE DIENST- VERLENING TEGEN 2030

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Een kwaliteitsvolle ICT- en informatiestrategie is cruciaal voor een optimale dienstverlening en om het eigen beleid te monitoren. We onderbouwen ons beleid met data en delen onze inzichten met onze stakeholders. Daarnaast gebruiken we de beschikbare technologieën om onze interne werking te stroomlijnen.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

Tegen 2024 is het digitale data-inzamelingsysteem voor afval-, materialen- en grondstromen operationeel

- ▶ We heroriënteren de manier van data-inzameling van afvalstoffen, door te focussen op transparantie, de administratieve lasten te doen dalen en het verzamelen en verwerken van gegevens maximaal te automatiseren. We bouwen hiertoe stapsgewijs het MATIS (materialeninformatiesysteem) uit. In een eerste stap ontwikkelen we tot 2022 een nieuw systeem voor de productie en verwerking van huishoudelijk en gelijkwaardig bedrijfsafval. Tegen 2030 beogen we hier een centraal systeem mee dat de OVAM aan de hand van kwaliteitsvolle real time gegevens inzicht biedt in de materiaalstromen (inclusief productieplaats, bestemming en gebruikstoepassing) tussen Vlaamse lokale besturen, bedrijven en hun klanten binnen en buiten Vlaanderen.
- ▶ Verder ontwikkelen we indicatoren voor verschillende thema's als bouw, productketens, voeding en mobiliteit in het kader van circulaire economie, en we bundelen deze in een CE-monitor. Daaraan kunnen we doelstellingen koppelen, waarmee we beleidsmaatregelen kunnen evalueren en externen kunnen informeren en sensibiliseren. Verder zullen de reeds beschikbare data rond bodem in relatie met water, ruimte en asbest de basis vormen voor het verder samenbrengen van andere data voor de monitoring van de bodemkwaliteit en de uitbouw van bodemzorg.

De OVAM ontsluit haar afval-, materialen- en bodeminformatie digitaal

- ▶ Via de digitale ontsluiting van data en ontwikkeling van tools ondersteunen en sensibiliseren we burgers, lokale besturen en bedrijven. Denk maar aan het asbestattest, Cirkeltips, de benchmarktool voor lokale besturen en het Vlaams Symbioseplatform. Ook bodeminformatie blijven we verspreiden als motor voor de realisatie van ons beleid. Denk daarbij aan het bodemattest, waarmee we nieuwe eigenaars beschermen, maar ook aan generieke platformen (geo-loket, Databank Ondergrond Vlaanderen, ...) en platformen die informatie op maat aanbieden, (bv. Woningpas).

Onze dossierbehandeling loopt digitaal tegen 2024

- ▶ Deze legislatuur maken we werk van de digitalisering van onze advisering bij omgevingsvergunningen, afleveren van kennisgevingen voor grensoverschrijdend transport van afvalstoffen, beheer van ambtshalve opdrachten, beheer van het grondinformatieregister en informatiebeheer in het algemeen.

8 WE HALEN ONZE DOELSTELLINGEN DOOR ONZE MEDEWERKERS CONTINU OP EEN DUURZAME MANIER IN TE ZETTEN

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Een voorwaarde om deze ambitieuze doelstellingen te kunnen realiseren, is een sterke organisatie. De kern van onze werking zijn onze werknemers en de manier waarop we hun talenten en capaciteiten inzetten om onze doelstellingen te bereiken. De OVAM gaat daarom aan de slag met onderbouwde en doordachte principes om een efficiënte organisatie met een uitstekende dienstverlening aan te bieden.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

We beschikken steeds over een personeelsbezetting die toelaat onze doelstellingen te realiseren

- ▶ We stellen een **strategisch personeelsplan** op met speciale aandacht voor diversiteit. Ook het **mobiliserende loopbaanbeleid** stemmen we af op dit strategisch personeelsplan. We maken een ontwikkelingsplan met meerjarentrajecten voor organisatie-brede ontwikkelingsnoden. Binnen de organisatie stimuleren we levenslang leren en we bespreken groeimogelijkheden op basis van een doordacht ontwikkelingsplan. We mobiliseren onze medewerkers om de eigen ontwikkeling in handen te nemen en mee te groeien met onze personeelsbehoeften. We houden hierbij steeds rekening met de brede context van de Vlaamse overheid.

Onze medewerkers zijn tevreden over hun werksituatie bij de OVAM

- ▶ Het **welzijn** van elke medewerker is belangrijk voor een sterke en aantrekkelijke organisatie. Ons geïntegreerd welzijnsbeleid en onze initiatieven op het vlak van loopbaanontwikkeling en leiderschap moeten leiden tot een verhoogd welbevinden en een grotere tevredenheid bij onze medewerkers.

9 WE IMPLEMENTEREN DE COMMUNICATIESTRATEGIE 2020-2025 EN MAKEN ZO DIENSTVERLENING EN INFORMATIE ACTIEF BEKEND, SENSIBILISEREN ROND DE KERNTHEMA'S EN CREËREN DRAAGVLAK VOOR AMBITIEUS BELEID

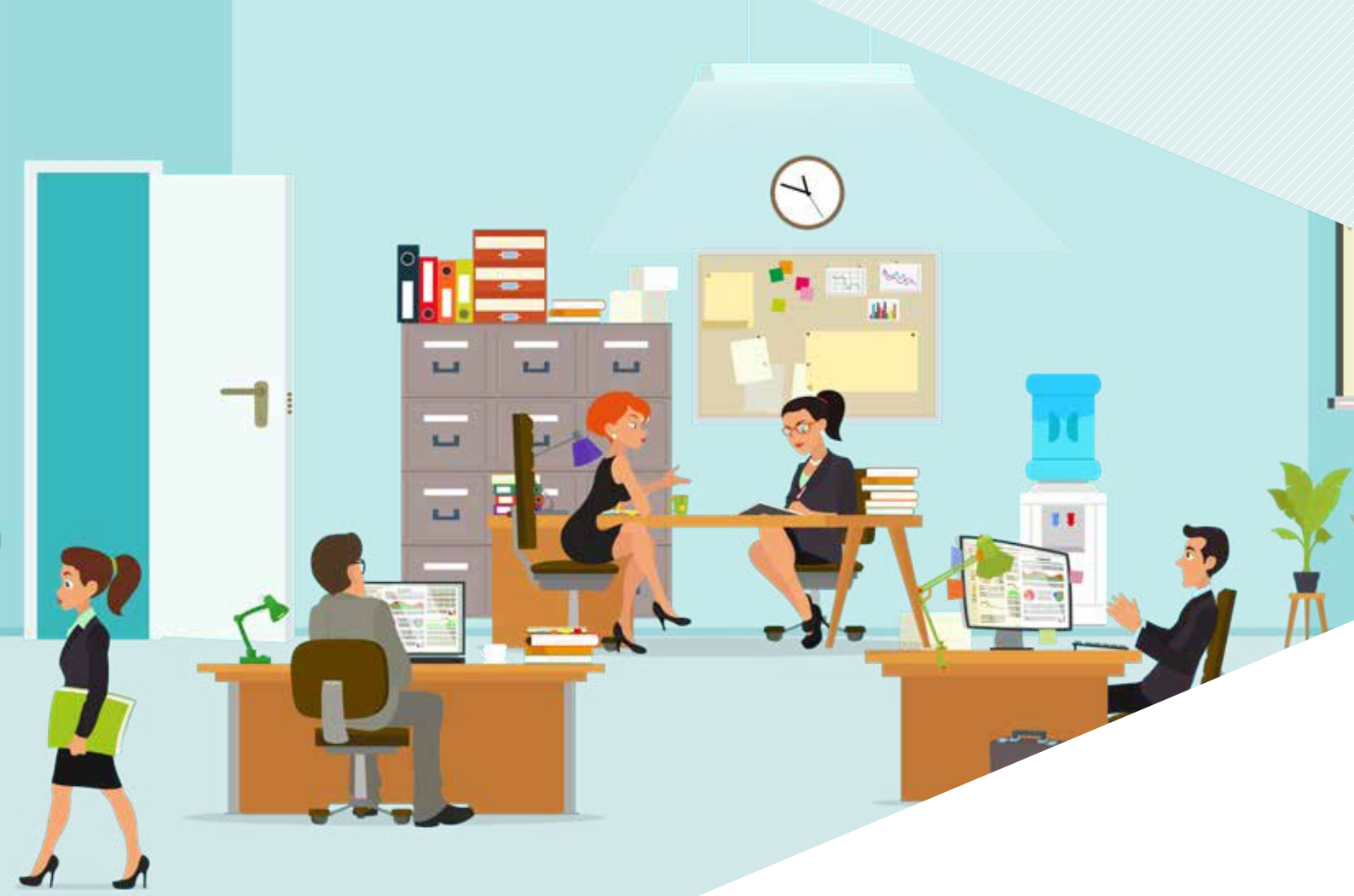
WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Communicatie is een belangrijk onderdeel van het functioneren van onze organisatie, om de maatschappelijke meerwaarde van OVAM voor Vlaanderen te maximaliseren. Dit doen we op de volgende manier:

- ▶ We maken onze dienstverlening bekend (tools, producten, richtlijnen, sorteerboodschappen, ...) zodat we iedereen bereiken die er baat bij heeft.
- ▶ Onze communicatie dient daarnaast om burgers, bedrijven en andere organisaties te sensibiliseren en te informeren over onze kernthema's.
- ▶ Tot slot creëren we draagvlak voor nieuw en ambitieus beleid op 'onze' thema's.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

- ▶ **Via het koepelconcept 'Omdat het samen werkt' verbinden we acties van de OVAM en partners om zo draagvlak te creëren.**
  - De voorbije decennia stond de OVAM mee aan de wieg van een heleboel organisaties (bijv. beheersorganismen, sectorfondsen, ...) die mee uitvoering geven aan diverse acties in het kader van het afval-, materialen- en bodembeheer of bouwde de OVAM belangrijke partnerschappen uit met lokale besturen, bedrijfsfederaties, ... Veel van deze organisaties hebben zelf een sterk communicatiebeleid waardoor het voor burger en bedrijf soms moeilijk te onderscheiden is wie wat doet. Onze strategie is er op gericht verbinding en versterking te creëren tussen partners en communicatie-acties.
  - Voor de kernthema's motiveren we burgers en bedrijven via verschillende communicatiestrategieën om gedrag te wijzigen.
  - We identificeren verschillende prioritaire thema's. Rond die thema's werkt de OVAM strategische communicatieplannen uit die verschillende beleidsmaatregelen op lange termijn ondersteunen met specifieke acties of campagnes. Verder optimaliseren we ook de interne informatiedoorstroming.

10 WE VERHOGEN HET MATURITEITS- NIVEAU VAN DE OVAM IN DE PERIODE 2019-2024

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Een goede organisatiebeheersing is een voorwaarde om te blijven werken aan een efficiënte, effectieve, integere en kwaliteitsvolle organisatie. Audit Vlaanderen helpt de entiteiten hierbij met het aanbieden van een methodologie. Hierdoor kan ook de evolutie van een organisatie op het vlak van organisatiebeheersing en het maturiteitsniveau worden vastgesteld. Jaarlijks geeft Audit Vlaanderen in een beleidsgericht rapport aan in welke mate een entiteit werk maakt van de generieke doelstelling tot het versterken van de organisatiebeheersing/interne controle en van acties om de maturiteit van het risicomanagement te verhogen.

De OVAM heeft de ambitie om hierin te blijven groeien. De focus ligt de komende jaren vooral op de thema's doelstellingen-, proces- en risicomanagement, prestatie management en belanghebbendenmanagement. Daarnaast zoeken we naar efficiëntie door gebruik te maken van VO-brede dienstverlening en willen we op een meer maatschappelijk verantwoorde manier werken.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

We doorlopen de jaarlijkse beheerscycli

Werken op een efficiënte, effectieve, integere en kwaliteitsvolle manier begint bij een **kwaliteitsvolle planning** en doelstellingenmanagement. We blijven onze processen optimaliseren, met speciale aandacht voor risicomanagement en procesdocumentatie. Zo implementeren we het risicomanagementsysteem dat we de voorbije jaren hebben uitgewerkt en evalueren de praktische toepassing ervan. We houden het bedrijfscontinuïteitsplan (BCP) actueel. Dit plan beschrijft de werkwijze in tijden van incidenten en crisissen, om de activiteiten van de OVAM zo snel mogelijk opnieuw op te starten. We bouwen ook het **prestatie management** verder uit tot een performant systeem voor planning, opvolging en evaluatie. Bij de opvolging komt naast de prestaties ook ontwikkeling aan bod. Tot slot actualiseren we het **belanghebbendenmanagement** op strategisch niveau om zo draagvlak te creëren voor onze beleidsdoelstellingen.

We verbeteren onze organisatieprocessen

- ▶ De OVAM werkt mee aan de uitbouw van een slanke, **efficiënte overheid**. Wat betreft financieel beheer kantelen we daarom de OVAM-boekhouding in bij ORAFIN. Daarnaast streven we naar een verdere efficiëntieverhoging door een overname van onze gebouwen en facility door Het Facilitair Bedrijf.

We voeren de vijf prioritaire thema's uit de beleidsverklaring Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen uit

- ▶ We reduceren onze hoeveelheid restafval.
- ▶ In onze aankoopprocessen houden we rekening met duurzaamheidscriteria.
- ▶ We streven naar een reductie van onze CO₂-uitstoot en primair energieverbruik.
- ▶ We volgen het welzijn van de OVAM-medewerkers op aan de hand van een welzijnsmeter.
- ▶ We stimuleren onze medewerkers om hun woon-werkverkeer te organiseren volgens het STOP-principe.

We verzekeren de bedrijfscontinuïteit en de goede werking van de diensten voor afvalophaling, -verwerking en bodemsanering

- ▶ We voeren onze kritieke en essentiële processen voor 100% uit, en reageren gepast op meldingen en signalen die acute risico's voor het leefmilieu inhouden of de dienstverlening op Vlaams niveau verstoren.

We verzekeren de kwalitatieve werking van de relevante actoren op het vlak van afvalstoffen-, materialen- en bodembeheer

- ▶ Na rapportage van negatieve keuringen, audits of testen in het kader van kwaliteitsborging ondernemen we gepaste actie.
- ▶ De OVAM neemt haar **regierol** op en ontwikkelt een duidelijk en gedragen beleidskader voor een kwaliteitsvol bodembeleid. We zetten een kwaliteitszorgsysteem voor alle deskundigen op en geven hen geregeld feedback over audits en kwaliteitsmetingen. We evalueren het kwaliteitszorgsysteem voor aannemers en actualiseren het. Zo vormen zij belangrijke en betrouwbare partners in de uitvoering van het bodembeleid.

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110
2800 MECHELEN
T 015 284 284
F 015 203 275
www.ovam.be
info@ovam.be

DEEL 2

Deze tabel legt het verband tussen de doelstellingen uit de beleidsnota /beleidsbrief/BBT Omgeving en het Ondernemingsplan van de OVAM.
De volledige boordtabel volgt na deze kruistabel.

Doelstelling OP 2021 OVAM		Beleidsnota 2019-2024 en Beleidsbrief/BBT Omgeving 2021
SD 1	We geven invulling aan de transitieprioriteit Vlaanderen Circulair in het kader van de Visie 2050 van de Vlaamse Regering	Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD 1.1	Het team Vlaanderen Circulair zorgt voor de coördinatie van de werkagenda's en de transversale werking rond de hefbomen, in opdracht van de publiek-private stuurgroep Vlaanderen Circulair.	OD 1. Vlaanderen als partner en regelgever in de transitie circulaire economie (9.1.1)
OD 1.2	We nemen ons engagement op in de werkagenda's en hefbomen van Vlaanderen Circulair	
SD 2	We versterken onze internationale werking voor een duurzaam afval-, materialen- en bodembeheer binnen een circulaire economie	SD 1. Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium (8.1) & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD 2.1	We verbeteren de juridische en socio-economische randvoorwaarden voor het halen van de OVAM-beleidsdoelstellingen via beleidsbeïnvloeding, samenwerking en projectwerking	OD 1. Doelgerichte deelname aan het Internationaal en Europees beleid (8.1.1) & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD 2.2	We versnellen de mondiale transitie naar een circulaire economie via internationale samenwerking	
OD 2.3	We verhogen de Vlaamse internationale zichtbaarheid en beleidsimpact door het sterker inzetten op diplomatieke netwerken en benutten van samenwerkingsopportuniteiten	
OD 2.4	We werken intergwestelijk en federaal samen voor afstemming op Belgisch niveau	
SD 3	We bouwen risicovolle asbesthoudende materialen af tegen 2040	SD 1. Dematerialiseren en het sluiten van materiaalkringlopen (9.1), ISE Afval en materialen
OD 3.1	Vanaf 2022 wordt elke koper geïnformeerd over de aanwezigheid van asbest bij de aankoop van een woning	OD 3. Versterken van asbestafbouwbeleid (9.1.3)
OD 3.2	Voor specifieke doelgroepen is een ondersteuningsinstrument voor asbestafbouw opgezet	
SD 4	We dematerialiseren maatschappelijke behoeften en sluiten materiaalkringlopen zodat het verbruik van primaire grondstoffen daalt	SD 1. Dematerialiseren en het sluiten van materiaalkringlopen (9.1), ISE Afval en materialen
OD 4.1	Het primair materiaalgebruik in de bouw daalt door circulair ontwerp en hoogwaardig valorisatie van bouw- en sloopafval	OD 2. Materiaalbewust bouwen en verbouwen (9.1.2), OD 5. Materiaalimpact van productketens verlagen (9.1.5) & OD 6. Verminderen van restafval door circulair materialenbeheer (9.1.6)
OD 4.2	De hoeveelheid consumptiegoederen in het restafval daalt door meer preventie, hergebruik en recyclage	
OD 4.3	Milieuverantwoorde productie en gebruik van gerecycleerde grondstoffen stijgt	OD 4. Verzekeren van waardebehoud voor biomassa (9.1.4), OD 5. Materiaalimpact van productketens verlagen (9.1.5) & OD 6. Verminderen van restafval door circulair materialenbeheer (9.1.6)
OD 4.4	Milieuverantwoorde eindverwerking van afvalstoffen is gegarandeerd	
OD 4.5	De hoeveelheid zwerfvuil daalt	
SD 5	We garanderen de bodemkwaliteit via bodemsanering	SD 2. Herstel van bodemdiensten en bodemzorg (10.2), ISE Bodem
OD 5.1	Alle historische risicogronden zijn onderzocht tegen 2036 en de sanering van historische verontreiniging is opgestart waar nodig.	OD 1. Bodemkwaliteit garanderen via bodemsanering (10.2.1)
OD 5.2	We investeren in duurzame brown- en blackfieldontwikkeling	
OD 5.3	We onderzoeken waterbodemverontreiniging en saneren waar mogelijk	
OD 5.4	Voormalige stortplaatsen worden optimaal ingezet voor nieuwe maatschappelijke uitdagingen	

OD	5.5	We voorkomen maximaal nieuwe bodemverontreiniging en zorgen voor een minimale impact voor mens of leefmilieu	
SD	6	We versterken de bodemkwaliteit via bodemzorg	SD 2. Herstel van bodemdiensten en bodemzorg (10.2), ISE Bodem
OD	6.1	We versterken het circulair landgebruik	OD 2. Bodemkwaliteit versterken via bodemzorg (10.2.2)
OD	6.2	We bieden een antwoord op nieuwe bodemuitdagingen en maken het bodembeleid future-proof	
SD	7	We digitaliseren elke dienstverlening tegen 2030	Strategisch overkoepelende omgevingsdoelstellingen. SD 1. Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium (8.1) & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	7.1	Tegen 2024 is het digitale data-inzamelingsstelsel voor afval-, materialen- en grondstromen operationeel.	OD 7. Rapportage, datamining en digitale ontsluiting ikv afval- en materialenbeleid (9.1.7) & OD 3. Digitale ontsluiting en kopersgarantie bij overdracht gronden (10.2.3)
OD	7.2	De OVAM ontsluit haar afval-, materialen- en bodeminformatie digitaal	
OD	7.3	Onze dossierbehandeling verloopt digitaal tegen 2024	
SD	8	We halen onze doelstellingen door onze medewerkers continu op een duurzame manier in te zetten	Beleidsnota Bestuurszaken & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	8.1	We beschikken steeds over een personeelsbezetting in aantallen en competenties die toelaat onze doelstellingen te realiseren	Beleidsnota Bestuurszaken & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	8.2	Onze medewerkers zijn tevreden over hun werksituatie bij de OVAM	
SD	9	We implementeren de communicatiestrategie 2020-2025 en maken zo dienstverlening en informatie actief bekend, sensibiliseren rond de kernthema's en creëren draagvlak voor ambitieus beleid.	Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	9.1	Via het koepelconcept 'Omdat het samen werkt' verbinden we acties van de OVAM en partners om zo draagvlak te creëren	Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	9.2	Voor de kernthema's motiveren we burgers en bedrijven via verschillende communicatiestrategieën om gedrag te wijzigen.	
SD	10	We verhogen het maturiteitsniveau van de OVAM in de periode 2019-2024	Beleidsnota Bestuurszaken & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	10.1	We doorlopen de jaarlijkse beheerscycli	Beleidsnota Bestuurszaken & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	10.2	We verbeteren onze organisatieprocessen	
OD	10.3	We voeren de 5 prioritaire thema's uit de MVO-beleidsverklaring uit	
OD	10.4	We verzekeren de bedrijfscontinuïteit en de goede werking van de diensten voor afvalophaling en -verwerking en bodemsanering	
OD	10.5	We verzekeren de kwalitatieve werking van de relevante actoren op het vlak van afvalstoffen-, materialen- en bodembeheer	

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

DEEL 2 – BOORDTABEL 2021

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
1	We geven invulling aan de transitieprioriteit Vlaanderen Circulair in het kader van de Visie 2050 van de Vlaamse Regering	De werkagenda's zijn gerealiseerd	100% tegen 2025
1.1	Het team Vlaanderen Circulair zorgt voor de coördinatie van de werkagenda's en de transversale werking rond de hefboomen, in opdracht van de publiek-private stuurgroep Vlaanderen Circulair.	roadmap en werkagenda's zijn door de stuurgroep goedgekeurd	eind 2021
	Governance Vlaanderen Circulair	- aantal stuurgroepen VC (en bureaus) georganiseerd - aantal bijeenkomsten centrale Projectgroep VC - State of the Union (bredere stakeholdergroep) georganiseerd - Kompasgroep VC samengesteld en samengebracht	- 4 keer/jaar - maandelijks - minstens 1 - minstens 2 keer
	Roadmap CE	tekst afgestemd met Kompasgroep, Projectgroep en goedgekeurd door de stuurgroep VC	eind 2021
	Werkagenda's: facilitatie VC	- kerngroepen 6 werkagenda's in opstart gefaciliteerd - eerste teksten werkagenda's voorgesteld aan de stuurgroep VC - goedkeuring van 1e rollende programma voor werkagenda's door SG	- doorlopend - najaar 2021 - eind december 2021
	Hefbomen: transversale coördinatie VC	werkgroepen 7 hefboomen samengesteld en inhoudelijke invulling goedgekeurd door de stuurgroep VC	- najaar 2021
	<i>Hefboom Beleidsinstrumenten</i>	- aantal afstemmingen Vlaams en lokaal beleid - aantal bijeenkomsten van het Intrabelgisch platform - afstemming met het Europees Beleid	- doorlopend - 3 keer - doorlopend
	<i>Hefboom Circulair aankopen</i>	- Procirc: werkpakketten uitgevoerd en gevraagde subsidie bekomen	- gevraagde subsidie bekomen
	<i>Hefboom Onderzoek</i>	- evaluatie van het Steunpunt CE, samen met EWI, beschikbaar - beslissing over het vervolg genomen	- eind mei 2021 - eind juni 2021
	<i>Hefboom Communicatie</i>	- website kennisdeling samenwerkingsplatform rapporteren monitoring	- doorlopend
	<i>Hefboom Innovatie & ondernemen</i>	- Call 2021 en middeleninzet VC: beslissing over besteding middelen	- maart 2021
	<i>Hefboom financiering</i>	- kerngroep investeren samenbrengen en link Europese middelen leggen	- 4 keer
	<i>Hefboom Jobs en skills</i>	- kerngroep jobs en skills samenbrengen, train the trainers CE	- 4 keer
	Strategische projecten (cf. circulaire havens)	afhankelijk van de keuze en middelen die ingezet worden (besluitvorming stuurgroep VC)	
1.2	We nemen ons engagement op in de werkagenda's van Vlaanderen Circulair	De aan de OVAM toegewezen taken zijn uitgevoerd	100%
	Werkagenda Bouw	- trekkerschap, kernteam samenbrengen - visiebepaling binnen werkagenda - 1e rollend programma (werkagenda) beschikbaar	- eind april 2021 - september 2021 - eind december 2021
	Werkagenda Chemie/kunststoffen	- trekkerschap, kernteam samenbrengen - visiebepaling binnen werkagenda - 1e rollend programma (werkagenda) beschikbaar	- eind april 2021 - september 2021 - eind december 2021

Werkagenda's Maakindustrie, Voeding, Bio-economie en Water	- deelname kernteam of op vraag expertise inbrengen in werkagenda	- doorlopend tot eind december 2021
--	---	-------------------------------------

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
2	We versterken onze internationale werking voor een duurzaam afval, materialen- en bodembeheer binnen een circulaire economie	de prestaties van OVAM in het kader van de internationale werking worden beoordeeld in een kwalitatieve survey	positief
2.1	We verbeteren de juridische en socio-economische randvoorwaarden voor het halen van de OVAM-beleidsdoelstellingen via beleidsbeïnvloeding, samenwerking en projectwerking	een bijdrage is geleverd of initiatief is genomen in de als relevant geïdentificeerde processen	100%
	Beleidsbeïnvloeding in Europese en internationale kernprocessen zoals EU Actieplan Circulaire Economie, EU Voorzitterschap, Verdrag van Bazel	Tijdig ingebrachte standpunten in de als relevant geïdentificeerde beleidsprocessen	100%
	Internationale samenwerking met oog op kennis opdoen	studiebezoeken georganiseerd bij de als relevant geïdentificeerde koplopers	1 per koploper
		aanwezigheid in alle als relevant geïdentificeerde fora en netwerken	100%
		We zetten structurele bilaterale samenwerking op met goed gekozen partners.	minstens 2 structurele samenwerkingen tegen 2024
	Europese Projectwerking	De programma-beïnvloeding, interne coördinatie rond prospectie, initiatie en uitvoering van Europese projecten draait optimaal.	5 projecten per jaar
2.2	We versnellen de mondiale transitie naar een circulaire economie via internationale samenwerking	uitnodigingen om kennisdeling van binnenlandse en buitenlandse delegaties krijgen aan de hand van het afwegingskader een gepast antwoord	100%
	Internationale samenwerking met oog op eigen kennis delen	een evenwichtig aantal deelnames aan delegaties met oog op kennisdeling (in binnenland en buitenland)	min 10 per jaar
		We starten internationale samenwerking op rond kunststoffen	eind 2021
2.3	We verhogen de Vlaamse internationale zichtbaarheid en beleidsimpact door sterker in te zetten op diplomatieke netwerken en benutten van samenwerkingsopportuniteiten	de relevante partners, processen en events zijn geïdentificeerd	100%
	Economische diplomatie benutten met partners zoals FIT, Vlaio, Dept KBUZA	een structurele samenwerking met relevante partners in de Vlaamse (economische) diplomatie	minstens 2 partners
	Internationale opportuniteiten benutten	OVAM doet een bijdrage aan de Vlaamse week van de Wereldexpo Dubai (oktober 2021)	minstens 1 event
2.4	We werken intergewestelijk en federaal samen voor afstemming op Belgisch niveau	interregionaal/federaal overleg om tot een noodzakelijke Belgische oplossing te komen	100%
	Intergewestelijke en federale samenwerking	Afspraken gemaakt met de federale overheid en/of de gewesten over het juridisch kader dat nodig is voor de inning van de zwerfvuilkosten (zie doelstelling 4.5)	eind 2021
		Het Vlaamse Gewest heeft een visie aangenomen omtrent interregionale samenwerking inzake UPV en zoekt draagvlak voor deze visie bij de andere gewesten.	eind 2021

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
3	We bouwen risicovolle asbesthoudende materialen af tegen 2040	Het afbouwtempo is voldoende om het geraamde asbestpassief tegen 2040 te verwijderen.	De hoeveelheid ingezameld en verwerkt asbestafval $\geq$ hoeveelheid af te bouwen restsaldo tegen 2036 op jaarbasis
	Asbestbeleid	Evaluatie en monitoring van de voortgang van het asbestafbouwbeleid, inclusief de toepassing van het instrumentarium en de uitbreiding van de scope van verwijderingsplicht.	eind 2022
3.1	Vanaf 2022 wordt elke koper geïnformeerd over de aanwezigheid van asbest bij de aankoop van een woning	Elk gevraagd attest wordt afgeleverd vanaf 2022	100%
	Asbestinventarisatetest	De databanktoepassing asbestinventarisatie is ontwikkeld	eind 2021
		Uitvoeringsbepalingen in Vlarema voor invoering asbestattest	definitieve goedkeuring medio 2021
		Het ministerieel besluit voor certificatiereglement en standaard inspectieprotocol is opgemaakt	goedkeuring eind 2021
	Asbestfonds	Ontwerp van oprichtingsdecreet en ontwerp MB voor de retributies zijn uitgewerkt.	medio 2021
	Integratie thema 'asbest' binnen transversale (energie)renovatie-instrumenten	Integratie van 'asbest' binnen het beleidstraject van de ééngemaakte renovatiepremie is onderzocht en geïmplementeerd	eind 2021
3.2	Voor specifieke doelgroepen is een ondersteuningsinstrument voor asbestafbouw opgezet	Beschikbare middelen voor doelgroepinstrumenten vastgelegd	95%
	Scholen	Ontwerp vervolgprotocol (vanaf 2023) opgemaakt en onderhandeld	eind 2021
	Sociale huisvesting	Nieuw protocol goedgekeurd	Medio 2021
	Landbouw	Nieuw protocol goedgekeurd	Medio 2021
	Zorginstellingen	Nieuw protocol goedgekeurd	Medio 2021
	Lokale besturen	Nieuw ontwerp BVR en MB opgemaakt Een actie voor lokale jeugd(bewegings)infrastructuur wordt opgezet	Medio 2021 Medio 2021

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
4	We dematerialiseren maatschappelijke behoeften en sluiten materiaalkringlopen zodat het verbruik van primaire grondstoffen daalt	<p>Daling van de hoeveelheid restafval die verbrand wordt</p> <p>Vorbereiding voor hergebruik en de recycling van stedelijk afval</p> <p>De sorteer- en recyclagecapaciteit voor kunststoffen in VI.</p> <p>Substitutie-indicator uit MDO: alternatieve bouwmaterialen/totaal hoeveelheid bouwstoffen</p>	<p>-25% tegen 2030</p> <p>stijging tot 55% in 2025; 60% in 2030; en 65% in 2035</p> <p>verviervoudigd in 2030 tov 2015</p> <p>stijgende trend tov 2015</p>
4.1	Het primair materiaalgebruik in de bouw daalt door circulair ontwerp en hoogwaardig valorisatie van bouw- en sloopafval	<p>Hoeveelheid gestorte breekresidu's</p> <p>Verhouding LMRP/HMRP</p> <p>Productie hoogwaardig betongranulaat (als maat voor hoogwaardigheid)</p> <p>Aantal unieke gebruikers per jaar in Totem</p>	<p>dalende trend</p> <p>stijgende trend</p> <p>stijgende trend</p> <p>stijgende trend</p>
	Nieuw Preventieprogramma "Circulair bouwen", voortbouwend op de conclusies van Proeftuin en Green Deal	Ontwerp-preventieprogramma beschikbaar voor goedkeuring door DR Consultatieprocedure en traject goedkeuring Vlaamse Regering	15.04.2021 juli 2021
	Proeftuin Circulair Bouwen met potentieel voor ontwerpen en optrekken van nieuwe gebouwen met minder, maar circulair gebruik van grondstoffen	1) Eindrapport beschikbaar 2) Lessen geïntegreerd in de mid-term review van nieuwe preventieprogramma Circulair bouwen	1) medio 2022. 2) eind 2023
	Ontwikkelen van een meetsysteem voor de milieu-impact van materiaalgebruik in gebouwen	TOTEM: Verdere ontwikkeling en gebruik voor een accurate en gebruiksvriendelijke bepaling van de materiaal-impact van gebouwen (cf. samenwerkingsovereenkomst met de 3 gewesten): - omschaking naar de EN15804+A2 methodiek - implementatie "sloopmodule" in TOTEM - integratie "technische installaties" in TOTEM	30/06/2021 30/06/2021 31/12/2021
	Onderzoek naar materialenpaspoort en materialenpeil	Materialenpaspoort/inventaris: eerste business analyse uitgevoerd Materialenpeil: - gebouwenbibliotheek: uitbouwen van een set voor benchmarken van verschillende types gebouwen - grenswaarden voor verschillende typologieën van gebouwen zijn onderzocht	tegen eind 2021 tegen eind 2024
	Selectieve inzameling en hoogwaardige afzet van bouw- en sloopafval	Verplichte sloopopvolging voor grote werven: - voorstel voor standaardprocedures - voorstel voor aanpassing van het EHR voor gerecycleerde puingranulaten en KBS voor puin van sorteerrichtingen - potentieel voor datamining met Tracimat in kaart	(onder voorbehoud van goedkeuring van Vlarema 8) 31/12/2021 30/06/2022 31/12/2021
		Evaluatie van de wetgeving voor sloopopvolging, de praktische werking en de standaardprocedures om de gewenste recyclageresultaten op het terrein te realiseren	2 jaar na invoering van de verplichte sloopopvolging (afgerond tegen medio 2025)

		Kwaliteitsborgingsysteem voor secundaire granulaten: voorstel bezorgd aan kabinet	31/03/2021
		Voorstellen voor Vlarema 9 uitgewerkt over: - maximale selectieve inzameling aan de bron van zowel bouwafval als sloopafval obv resultaten proeftuin, deel urban mining. - kader voor het vermijden van een laagwaardig gebruik van grondstoffen - kader voor opvolging van de gebruiksvoorwaarden van grondstoffen - kennisgevingsverplichting (EVOA) voor teerhoudend asfalt.	gekoppeld aan timing Vlarema 9 (1e ontwerp klaar voor Vlarema 9)
4.2	De hoeveelheid consumptiegoederen in het restafval daalt door meer preventie, hergebruik en selectieve inzameling	Totale hoeveelheid huishoudelijk afval De hoeveelheid bedrijfsrestafval (*) De hoeveelheid huishoudelijk restafval (*) Aandeel drankverpakkingen dat wordt ingezameld en gerecycleerd. Aandeel van alle plastic verpakkingen dat wordt gerecycleerd.	dalende trend daling met -15% tegen eind 2022 daling tot 138 kg tegen eind 2022 90% tegen 2022; 95% tegen 2025 65% tegen 2023; 70% tegen 2030
	Nieuw Uitvoeringsplan voor lokaal materialenbeheer (opvolger UP HA&GBA)	- krijtlijnennota opgesteld - opmaak socio-economische studie en plan MER klaar - ontwerp-uitvoeringsplan opgesteld	- 31 maart 2021 - 15/3/2022 - najaar 2022
	Monitoring van beleid: sorteeranyses	- sorteeraanlyse huishoudelijk restafval, - sorteeraanlyse grofvuil - sorteeraanlyse bedrijfsrestafval	- najaar 2021 - eind 2021 - eind 2022
	Hergebruik	- nieuwe hergebruiksdoelstellingen geformuleerd - voorstel mogelijke aanpassingen VLAREMA om hergebruik te versterken in beleidsinstrumenten	1 oktober 2021 cf. timing Vlarema 9
	Afbouw van het bedrijfsrestafval	Opvolging van Code van goede praktijk voor bedrijfsrestafval: - centraal non-conformiteitenregister bruikbaar voor IHM's - opvragen en controle van non conformiteiten register - analyse afgerond rond eventuele nodige aanpassingen in Vlarema 9	(onder voorbehoud van goedkeuring Vlarema 8) - 1 april 2021 - eind 2021 - tegen eind 2021
		Sectorspecifieke aanpak opgestart	minstens 3 trajecten (o.a. Green Deal Zorg)
		Onderzoek naar de impact van gedifferentieerde tarieven voor bedrijfsrestafval: resultaten beschikbaar	eind 2021
	Betere selectieve inzameling van huishoudelijk restafval	1) visitaties met lokale besturen die nog meer dan 20 kg restafval verwijderd zijn van hun doelstelling 2) samenwerkingsverbanden met (centrum)steden 3) onderzoek motivatie sorteergedrag burgers: eindrapport beschikbaar	1) 10 extra gemeenten zijn begeleid, naast de opvolging van de bestaande visitaties (59 lokale besturen en 4 intercommunales) 2) met elke centrumstad minstens 1 opvolgoverleg 3) eind 2021
	Subsidies lokale besturen	Optimale besteding van de middelen	VAK: min. 95%
		Evaluatie en indien nodig, bijsturing ifv nieuwe beleidsprioriteiten	medio 2021

Benchmarktool lokale besturen	<p>1) beleids- en afvalgegevens voor 2020 zijn opgevraagd bij de lokale besturen en opgeladen in de tool</p> <p>2) tool wordt coherent gemaakt met de nieuwe methode van data-inzameling</p> <p>3) onderzoeken van uitbreiding tool met bijkomende data (asbest, zwerfvuil)</p>	<p>1) einde oktober 2021</p> <p>2) tegen eind 2022</p> <p>3) vanaf 2021</p>
Cirkeltips: verdere uitbouw	<p>1) aantal gebruikers stijgt ten opzichte van 2019 (vorige IMJV-campagne)</p> <p>2) het gebruik van cirkeltips stijgt in 2021 tov 2019</p> <p>3) de tips worden geactualiseerd en het aantal tips stijgt van jaar tot jaar</p> <p>4) cirkeltips worden coherent gemaakt met de nieuwe methode van data-inzameling</p>	<p>1) In 2021 loggen 50% meer gebruikers tov 2019</p> <p>2) het aantal vragen in het forum stijgt en het gebruik (logins) van juni tot december 2021 is op een hoger niveau dan dezelfde periode in 2019.</p> <p>3) tegen 15/02/2021 zijn de bestaande tips geactualiseerd. Op het einde van 2021 zijn er meer actieve tips dan begin 2021.</p> <p>4) tegen eind 2022</p>
Selectieve inzameling van bio-afval	<p>1) een gedragen kader voor de reductie van het aandeel bioafval in het huisvuil en vergelijkbaar bedrijfsafval dat samen met het huishoudelijk afval wordt ingezameld, is uitgewerkt</p> <p>2) selectieve inzameling cf. KRL Afval ingevoerd</p>	<p>1) eind 2021</p> <p>2) 1 januari 2024</p>
Productketen verpakkingen	<p>1) een uniform P+ systeem voor de selectieve inzameling van alle huishoudelijk verpakkingsafval is uitgerold</p> <p>2) beoordelen van de voorstellen van de sector voor ecomodulatie op basis van hun potentiële impact om niet-recycleerbare verpakkingen uit te faseren tegen 2025</p> <p>3) onderhandelen erkenningsbeslissing Valipac (erkenning af te leveren tegen eind 2021 door IVC)</p> <p>4) prioriteitennota OVAM voor de nieuwe erkenning van Fostplus voorbereid</p> <p>5) evaluatie Conceptnota Verpakkingen 2.0</p>	<p>1) eind april 2021</p> <p>2) jaarlijks tegen 1 oktober</p> <p>3) standpunt OVAM maximaal opgenomen</p> <p>4) medio 2023</p> <p>5) eind 2022</p>
	<p>Green Deal tussen overheid en distributie om het aandeel wegwerp en niet-recycleerbare verpakkingen op de markt te verminderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uitgewerkt - coördinatie en opvolging 	<p>- medio 2021</p> <p>- medio 2024</p>
	<p>Gebruik van bekertjes en cateringmateriaal op evenementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - netwerkevent voor eventorganisatoren - begeleiding en cases opzetten voor complexe, open events (carnaval, kermis, ...) - tussentijdse evaluatie leidraad handhaving samen met Afd. Handhaving en gemachtigde toezichthouders van gemeenten - cateringmateriaal bij VO en lokale besturen: ondersteuning met het oog op verplichting 	<p>- medio 2021</p> <p>- minimum 5 cases</p> <p>- eind 2021 en eind 2022</p> <p>- vanaf 2022</p>
	<p>Duurzame alternatieven voor plastic zakjes onderzocht</p>	<p>eind 2021</p>
	<p>Implementatie SUP-richtlijn voor drinkbekers en voedselverpakkingen, nl. in 2026 is er een meetbare kwantitatieve consumptievermindering ten opzichte van 2022: overzicht op van de maatregelen die we hebben genomen, beschikbaar</p>	<p>uiterlijk 3 juli 2021</p>

	Productketen Luiers	1) analytisch kader voor EOW criteria ontwikkeld 2) haalbaarheidsstudie over mogelijke inzamelscenario's in Vlaanderen uitgevoerd 3) indien 1 & 2 positief, operationaliseren van de selectieve inzameling: verplichte selectieve inzameling te verankeren in Vlarema 9 (kinderdagverblijven/WZC) en in volgend uitvoeringsplan (goedgekeurd 1/1/ 2023 - operationeel in 2024 bij huishoudens) 4) communicatiepakket ter promotie van de wasbare luier is samengesteld en gecommuniceerd, in samenspraak met de meest relevante stakeholders	1) 1 april 2021 2) eind 2021 3) zie links 4) eind 2021
	Productketen Textiel	1) Visienota met actielijst goedgekeurd door DR 2) Onderzoek naar productnormering voor consumer textiles afgerond	1) 31.09.2021 2) eind 2021
	Productketen Matrassen	opstart AVP matrassen: eerste beheersplan is goedgekeurd	eind 2021
	Productketen AEEA	convenant is klaar en ondertekend	medio 2021
	Productketen Zonnepanelen	convenant is klaar en ondertekend	medio 2021
	Productketen Batterijen	Batterijen voor de aandrijving van hybride en elektrische voertuigen: convenant (met Febelauto) is klaar en ondertekend	eind 2021
		Batterijen: 1) analyse van de keten is beschikbaar 2) convenant (met Bebat) klaar en ondertekend	1) eind 2022 2) najaar 2023
	Productketen Vistuig	Implementatie SUP-richtlijn voor vistuig : 1) jaarlijkse monitoring en rapportering: draaiboek uitgewerkt 2) uitwerken en vastleggen van aanvaardingsplicht: ontwerp-tekst AVP-convenant onderhandeld	1) eind 2021 2) eind 2023 (met wettelijke verankering van UPV uitgewerkt in Vlarema 9)
		Realisatie EU-project C-Martlife (actie 17): optimaliseren verwerking vistuig 1) studies en ondersteuning van de pilootprojecten gestart 2) finaal rapport, m.i.v. de resultaten van de pilootprojecten, en de aanbevelingen voor beleidsmakers en sector	1) medio 2021 2) eind 2023
4.3	Milieuverantwoorde productie en gebruik van gerecycleerde grondstoffen stijgt	De totale hoeveelheid selectief ingezameld stedelijk afval met het oog op recyclage Aandeel van de recycleerbare fractie van huishoudelijk én bedrijfsafval dat bijkomend wordt gerecycleerd Aandeel gerecycleerd materiaal dat wordt gebruikt in PET-verpakkingen De hoeveelheid bio-afval gerecycleerd via biologische verwerking	77,5% in 2030 50% tegen 2030 25% tegen 2022; 50% tegen 2025 stijgende trend
	Circulair ontwerp	Voor een aantal productgroepen, in het bijzonder voor deze binnen het Europese Actieplan CE, wordt een analyse gemaakt van het toepasbare ecodesign-instrumentarium.	eind 2021
		Specifieke ecodesign ondersteuning voor de fietssector: inschatting van potentieel en opportuniteiten	eind 2021
	Vlaanderen als recyclagehub uitbouwen (met focus op luiers, asbest, textiel, matrassen, kunststoffen).	Voorstel voor beoordelingskader is uitgewerkt en steunmaatregelen in het relanceplan zijn operationeel	medio 2021

	Symbioseplatform	Het bereik van het symbioseplatform wordt uitgebreid: 1) realistisch verdienmodel in kaart gebracht 2) beslissing over in de markt plaatsen van symbiosewerking 3) symbiosewerking in de markt geplaatst of zelf opgenomen met heldere omschrijving van de werking van het proces 4) aantal gebruikers en symbioses van/via het platform neemt jaar na jaar toe 5) symbioseplatform is qua software aangepast aan bovenstaande beslissingen	1) 1/04/2021 2) 1/07/2021 3) 1/09/2021 4) 25% per jaar 5) 31/12/2021
	Behandelen aanvragen grondstofverklaringen	% dossiers behandeld binnen wettelijke termijn	90% (ca. 85 dossiers)
		uniforme procedure voor de kwaliteitsborging voor risicovolle grondstoffen uitgewerkt	eind 2021
	Afzet voor kunststoffen stimuleren	Voor 9 toepassingen (kunststofbuizen, afdekplaten voor kabelgoten, raamprofielen, zonwering, vloerbekleding, dakbedekking, isolatie, geluidswanden, geotextiel) worden opportuniteiten voor afzet gezocht, via: - de samenwerkingsovereenkomst met AWV: inzet van kunststofrecyclaten voorzien bij gebruik van SB 250 en 260 - verplichting recycled content (in specifieke toepassingen of mogelijkheid tot piloottrajecten (via PIO)) - afzet van kunststofrecyclaten bepleiten bij herziening van het Plan OVOP (via Facilitair Bedrijf en Dep.Omgeving) - gerichte communicatie over kwaliteit en toepassingen richting verenigingen en federaties van architecten, bouwmeesters, aannemers (via beroepsfederaties).	medio 2022
	Afwegingskader voor toepassing van biomassa	Het afwegingskader wordt geoperationaliseerd	eind 2021
	Compostering op land- en tuinbouwbedrijven verbeteren	Voorstel voor regelgevend kader voor boerderijcompostering en de afzet van de eindproducten klaar	eind 2021
	Composteren/vergisten van verpakt levensmiddelenafval optimaliseren	Richtlijnen voor het sorteren, inzamelen van (verpakt) voedingsafval in de retail, bestaande uit: - ontwikkelen van een protocol voor de behandeling van (verpakt) voedingsafval in de keten - ontwikkelen van een certificeringssysteem voor het produceren van biomixen uit (verpakt) voedingsafval	eind 2022
	Bio-afbreekbare plastics	1) opstellen van een positieve lijst van composteerbare en thuiscomposteerbare voedselgerelateerde verpakkingen en andere items die een rol kunnen spelen in de VFG-afvalstroom 2) Tenuitvoerlegging protocolakkoord rond VLAREMA verbod op fruitstickers 3) Federaal akkoord rond composteerbare koffiepads en theezakjes bereikt	1) eind 2022 2) eind 2023 3) eind 2023
4.4	Milieuverantwoorde verwerking van afvalstoffen is gegarandeerd	De hoeveelheid brandbaar afval die wordt gestort	dalende trend
	Omzetting Europese KRL Afval en aanverwant pakket afvalrichtlijnen in materialendecreet en Vlarema	Vlarema 8 in werking getreden Vlarema 9: 1e principiële goedkeuring	eind mei 2021 eind 2021
	Adviesverlening omgevingsvergunningen afvalstoffenbeheer	% adviezen afgeleverd binnen de wettelijke termijn	95% (ca. 500 dossiers)

		evaluatie en waar mogelijk, voorstellen met het oog op het bevorderen van circulariteit.	eind 2023
	Erkenning depollutiecentra afgedankte voertuigen	% dossiers binnen de wettelijke termijn afgehandeld	90%
	Heffingen op verbranden/storten	Onderbouwd voorstel voor verhoging van de heffing op afvalstoffen bestemd voor eindverwerking, om recyclage financieel voordeliger te maken	tegen BO2022 (met eventuele eerste stap, een verhoging tot 15 euro/ton, in kader van BC2021)
		Aantal controles	200
	Realisatie van een Dynamische Energie Atlas, die het mogelijk maakt om capaciteit in te planten rekening houdend met aanbod restafval enerzijds en de energievraag anderzijds	onderdeel afvalaanbod uitgewerkt onderdeel warmtevraag uitgewerkt onderdeel logistieke proces uitgewerkt	eind 2021 eind 2022 medio 2023
	Beheer van grensoverschrijdend transport van afvalstoffen en materialen: EVOA	% EVOA-dossiers binnen de wettelijke termijn afgehandeld	90% (ca. 1100 dossiers)
	Beheer van binnenlands transport van afvalstoffen en materialen: opvolging van de negatieve keuringsverslagen van KBS van IHM	% negatieve keuringsverslagen waarbij de nodige remediërende maatregelen zijn genomen of een schorsing is uitgesproken	90% (ca. 5 dossiers)
4.5	De hoeveelheid zwerfvuil daalt	De hoeveelheid zwerfvuil op de grond (*)	daling met 20 gewichtsprocent in 2022 t.o.v. 2015.
	Lokale besturen en producenten mobiliseren voor meer preventie en handhaving	1) Rondetafel met lijst van actiepunten 2) Actiepunten in uitvoering	1) Eerste helft 2021 2) 2021-2022
	Beleidsmonitoring en evaluatie	Evaluatie van het Verpakkingenplan 2.0 en zwerfvuilbeleid beschikbaar	Tegen eind 2022
	Doorrekening zwerfvuilkost cf. EU Richtlijn Single Use Plastics	1) Studie referentiekost uitgevoerd 2) De fractietellingen zijn beschikbaar (minstens 3 van de 4 campagnes) 3) Afspraken gemaakt met de federale overheid en de gewesten over het juridisch kader dat nodig is voor de inning van de zwerfvuilkosten 4) Voorstel voor bijdrage in financiering van het zwerfvuilbeleid onderhandeld 5) Aangepast regeling voor werking Mooimakers uitgewerkt	1) 1e kwartaal 2021 2) najaar 2021 3) eind 2021 4) 1e kwartaal 2022 5) medio 2022
	Programma Vlaanderen Mooi: uitvoeren van operationeel plan (onder voorbehoud van wijzigingen door de lopende onderhandelingen)	Voorkomen/preventie: - on-the-go projecten - Operatie proper en nudging op school - sensibiliseren - kennisdeling: rondetafels en netwerkmomenten met lokale besturen	- minstens 3 trajecten opgestart - bestendingen van het aantal ingediende plannen tov 2020 (625) - 1 draaggolfcampagne en min. 2 andere campagnes - minstens 8
Curatief/genezen: - coachingtrajecten lokale besturen - coachingtrajecten Vlaamse partners - doelplaatsenaanpak/innovatieve projecten - bedrijventrajecten		- opstart 11 nieuwe van 2020 en selectie van oproep december 2020 - 10 trajecten per jaar - jaarlijks 100 doelplaatsen - minimum 5 trajecten	
Handhaving: - voorstel voor verhoging van de GAS-boetes - uitwerken van een handhavingsmonitor, zicht krijgen op wat er al gebeurt in Vlaanderen en goede praktijken detecteren - campagne sluikestorten ikv Week van de handhaving - kennisdeling: rondetafels handhaven en netwerkmomenten - handhaving door lokale besturen: deelname aan de handhavingswEEK en aan de enquête over handhaving van zwerfvuil		- medio 2021 - eind 2021 - stijging tov vorig jaar op KPI's bereik en attributie van de campagnes - minstens 4 - dekkingsgraad van 175 lokale gemeenten	
	Plan marien zwerfvuil	Nulmeting uitgevoerd	eind 2021

	Omzetting Richtlijn Havenontvangstfaciliteiten	Tijdige en kwaliteitsvolle omzetting van de richtlijn in Vlaamse wetgeving	1) eind 2021 : nieuw kostendekkingssysteem scheepsafval uitgewerkt 2) eind 2021 : nieuwe afvalbeheersplannen havens opgemaakt (commerciële havens, vissershavens, jachthavens, Vlaamse Waterweg)
	Beperken van pellet loss	Opstellen aangepaste wetgeving (VLAREM) om goede handling in de wetgeving te verankeren	voor pelletproducenten: eerste ontwerp tekst wetgeving klaar eind 2021 (afvalverwerkers, logistieke bedrijven,... komen later aan bod)

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
5	We garanderen de bodemkwaliteit via bodemsanering	Noodzakelijke bodemsaneringen opgestart tegen 2036	100%
5.1	Alle historische risicogronden zijn onderzocht tegen 2036 en de sanering van historische verontreiniging is opgestart waar nodig.	aandeel onderzochte percelen aantal gronden sanering opgestart	eind 2024: 62% tov totaal te onderzoeken eind 2024: 6000 conforme BSP's
programma 2036	We voeren een overkoepelende coördinatie en programma-aanpak uit	Zo goed als alle lokale besturen zijn ingestapt in de GGV	295
		De bodemrisico's zijn voor locaties uit de GI uitgeklaard.	eind 2021: 60000 locaties
		De inventaris van risicogronden is geactualiseerd met nieuwe risicogronden	1/12/2021
		We sturen de realisatie van de 2036-doelstelling bij in relatie tot de beschikbare middelen	eventuele aanpassing tegen 30.09.2021
		Het % van de onderzoekslocaties (op 1 jan 2020) die verder onderzocht zijn of waarbij de keuze voor de saneringsaanpak is gerealiseerd in 2021	20%
	we behandelen ingediende rapporten tijdig	- Percentage bodemonderzoeken behandeld binnen decretale termijn - Percentage bodemsaneringsprojecten behandeld binnen decretale termijn	90%
deelprogramma bedrijven	We stimuleren en ondersteunen bedrijven om het historisch passief op bedrijfslocaties aan te pakken	Het instrument financiële zekerheden wordt onderzocht en een eerste voorstel tot aanpassing is beschikbaar. We implementeren de relancemaatregel rond financiële zekerheden	eind 2021
	We stimuleren en ondersteunen de fondsen en de bodemsaneringsorganisaties bij bodemonderzoeken en bodemsaneringen	de bodemsaneringsorganisaties realiseren hun aandeel aan BBO's en BSW's tegen 2024	Tersana: 20 BBO's afgerond Vlabotex: 10 BBO afgerond en 8 BSW opgestart Bofas: 20 BBO afgerond en 12 BSW opgestart

	we sluiten nieuwe samenwerkingsverbanden met bedrijven en/of federaties af tegen 2024	Besprekingen worden opgestart met federaties in de bouw en/of vastgoedsector waarbij duidelijkheid wordt gekregen naar de intentie tot het sluiten van een mogelijk samenwerkingsverband	eind 2021
	we deblokken locaties met aanslepende oriënterende onderzoeksplicht via externe begeleiding tegen 2024	aantal locaties gedeblokkeerd tegen eind 2021	100
deelprogramma besturen	We ontzorgen (boven)lokale besturen en publieke instellingen. Dit doen we door een oplossingstraject te voorzien voor de historische risicogronden die onderzocht dienen te worden tegen 2021, 2023 en 2027. We zorgen voor een raamcontract	Voor de gemengde locaties zorgen we voor de coördinatie van de bodemonderzoeken. Hiervan zullen 75% van dergelijke gemengde historische risicogronden uit basislijst 1.1.2021, tegen eind 2023 zijn opgestart.	75% van de gemengde historische risicogronden waarbij eveneens de OVAM betrokken is (vrijgestelde particulieren), zijn opgestart.
	In kader van de ontzorging van de lokale besturen werken we voor prioritaire gemeenten een aanpak op maat uit.	De aanpak op maat voor lokale besturen wordt geconcretiseerd in proefprojecten.	Voor de gemeente Turnhout werd een aanpak op maat voorgesteld en uitgewerkt.
		Voor de nog niet onderzochte risicogronden in eigendom van lokale besturen is een onderzoekstraject ingepland tegen einde 2021.	90%
	De huidige aanpak mbt "OVAM als huissaneerder binnen de Vlaamse overheid" uit 2016 wordt geëvalueerd met oog op mogelijke uitbreiding richting lokale en bovenlokale besturen.	Een voorstel is uitgewerkt voor de bijsturing van de huidige aanpak OVAM als huissaneerder voor lokale besturen, in het bijzonder voor stortplaatsen	eind 2021
deelprogramma ambtshalve en particulieren	We voeren ambtshalve bodemonderzoeken en saneringen uit	We realiseren duidelijkheid over de verontreinigingssituatie op heel wat percelen	cumulatief 2250 percelen
		We realiseren na BBO of BSW risicovrije oppervlakte voor nieuwe aanwending	cumulatief 250 ha
	We ontzorgen burgers via site-onderzoeken	aantal gemeentes waarvoor een sitebesluit (voor alle gronden uit de GI) werd opgemaakt	30
	We ontzorgen scholen via sectorprotocollen. We starten zelf de OBO's op voor de scholen met een onderzoeksplicht. Voor de scholen die zich aangemeld hebben in het protocol starten we de BBO's op.	OBO's cumulatief opgestart BBO's cumulatief opgestart van de dossiers gekend in 2020	85% (=50 dossiers extra) 50% (=15 dossiers extra)
5.2	We investeren in duurzame brown- en blackfieldontwikkeling	Aandeel dossiers van de OVAM-brown- en blackfieldportfolio (status 1 januari 2020) waar tegen eind 2024 een volgende stap in de procedure Bodemdecreet is gezet	80%

	We detecteren nieuwe potentiële brown- en blackfields	we breiden de bestaande portfolio van ca. 200 brown- & blackfields uit	10 nieuwe locaties eind 2021
	We zetten onze vastgoedportefeuille in om maatschappelijke doelstellingen van de Vlaamse overheid te realiseren.	Visie en plan van aanpak uitgewerkt, met verhoogde aandacht op sites met bebossings- of natuurpotentieel	eind 2021
5.3	We onderzoeken waterbodemonverontreiniging en saneren waar mogelijk	een kader is uitgewerkt voor wanneer na waterbodemonderzoek moet overgegaan worden tot waterbodemsanering	eind 2024
	We voeren de Europese Projecten Narmena en Resanat uit.	RESANAT: voortgangsrapportages ingediend bij Interreg NARMENA: - Aanplant fytostabilisatievelden en constructed wetland Grote Calie - Werken opgestart thv Winterbeek deelgebied 4 - Rapportering eindresultaat uitgebreide potproeven voor BAP	RESANAT : 2 rapportages tijdig ingediend NARMENA : - Fytostabilisatievelden zijn aangeplant tegen medio 2021 -Werken thv van Winterbeek deelgebied 4 zijn opgestart tegen eind 2021 - Resultaten potproeven BAP zijn gerapporteerd tegen eind 2021
	We bouwen kennis inzake waterbodemonderzoek en -sanering op en delen deze met relevante partners	Proefprojecten selecteren van geplande (grote) infrastructuurprojecten waarbij specie van in de buurt liggende en geplande baggerwerken potentieel kan hergebruikt worden.	Inventaris ready for use beschikbaar eind 2021
	We stimuleren de circulaire toepassing van bagger-en ruimingsspecie waarin overheden een voorbeeldrol opnemen	Met de Vlaamse waterweg, MOW en in samenwerking met Vlaanderen Circulair wordt een plan van aanpak uitgewerkt.	Plan van aanpak uitgewerkt eind 2021
	We leggen een aanpak voor de sanering van historisch verontreinigde waterbodems voor aan de Vlaamse Regering	Relatie waterbodemonverontreiniging- oppervlaktewater in kaart brengen aan de hand van praktijkcases De potentiële hotspots (voorstudies van de hoogverdachte segmenten met waar nodige waterbodemonverontreiniging) worden in kaart gebracht. De MKBA-studie wordt afgerond en op basis hiervan wordt het onderzoek naar financieringsmogelijkheden opgestart.	Cases geselecteerd en onderzoek opgestart eind 2021. Potentiële hotspots in hoogverdachte segmenten zijn onderzocht. De resultaten zijn opgenomen in de Waterbodemonverkenner. De MKBA-studie is afgerond eind 2021.
5.4	Voormalige stortplaatsen worden optimaal ingezet voor nieuwe maatschappelijke uitdagingen in het bijzonder bebossing en natuurontwikkeling	Aandeel uitgevoerde bodemonderzoeken op stortplaats- risicogronden (op 1 jan 2020 geïnventariseerd uit G.I.)	80% in 2024
	We activeren voormalige stortplaatsen qua landgebruik, klimaatdoelstellingen of ander beheer	locaties geselecteerd en gemeentes gecontacteerd voor uitvoering van een oriëntend bodemonderzoek in kader van bebossing of natuur(her)ontwikkeling. In ambtshalve onderzoeken op stortplaatsen screenen we of de locatie onderbenut is qua landgebruik, klimaatdoelstellingen of andere beheer. We passen de Code van Goede Praktijk aan We wijzen een raamcontract potentieelinschatting toe We starten een overlegmodel met partner-overheden op Ter voorbereiding van Dunia zorgen we voor een goede koppeling tussen Cedalion, Mistral en de GIS omgeving.	100% van de betrokken lokale besturen gecontacteerd (basislijst 1.1.2021) Screening uitgevoerd bij alle lopende ambtshalve onderzoeken op stortplaatsen eind 2021 eind 2021 Overleg (rondetafel) met opgelijste raakvlakken beleid partners eind 2021

5.5	We voorkomen maximaal nieuwe bodemverontreiniging en zorgen voor een minimale impact voor mens of leefmilieu	Exploitanten met een achterblijvend 1ste periodiek onderzoek zijn binnen het jaar aangeschreven Evaluatierapporten bij schadegevallen binnen de 180 dagen behandeld	95%
	We handhaven de eerste periodieke onderzoeksplicht	elke risico-inrichting met een laattijdig rapport wordt ingelicht en actief opgevolgd	95% actieve opvolging na 1 jaar overschrijding
	We volgen schadegevallen van nabij op	We behandelen alle ingediende Evaluatierapporten na schadegeval binnen de 180 kalenderdagen We vaardigen binnen de 30 dagen maatregelen uit voor de schadegevallen waar OVAM de bevoegde overheid is	95% behandeld binnen de 180 kalenderdagen 95%
	we stimuleren de oprichting van een fonds gericht op de sanering van bodemverontreiniging veroorzaakt door het gebruik van stookolietanks voor verwarmingsdoeleinden	Een erkenning van het fonds overeenkomstig het samenwerkingsakkoord is beschikbaar. Indien niet werken we een terugvalscenario uit en leggen dit voor aan de minister	eind 2021
6	We versterken de bodemkwaliteit via bodemzorg	We activeren het bodembewustzijn	stijgend
6.1	We versterken het circulair landgebruik	Een kader circulair bodem- en landgebruik dat inzet op en bijdraagt aan een duurzaam en hoogwaardig (her)gebruik van land en bodem, en dat bv. gebiedsgericht grondverzet, aanpak restverontreiniging en gebiedswerking omvat, is uitgewerkt	in gebruik eind 2024
	we stimuleren oplossingen rond hergebruik van bodemmaterialen en rond optimaal hergebruik als bodem	Modaliteiten voor de overdracht en opslag van grondverzetsdata zijn bepaald. In de begeleidende Code van Goede Praktijk bij de herziening MultiCriteriaAnalyse voor het BSP worden richtlijnen voor de kwaliteit van de aanvulgrond bij sanering uitgewerkt.	eind 2021 eind 2021
	we zorgen voor een goed beheer van restverontreiniging	Analysen van restverontreinigingen en gebruiksadviezen in de databank is uitgevoerd. Voorstel voor een gestructureerd beheer in de toekomst is opgemaakt. De MCA voor het BSP wordt ministerieel goedgekeurd	eind 2021
	We inspireren regio's om binnen gebiedswerking bodemzorg en circulariteit vorm te geven.	We passen gebiedswerking toe binnen de overeenkomst met de Antwerpse haven. Het programma Grondzaken binnen het OpenRuimtePlatform leidt tot de ontwikkeling van een website. We werken mee aan een opdrachtcentrale geïnitieerd door dep. Omgeving om gezamenlijk met verschillende partners in een gebied tot realisaties te komen.	eind 2021 inhoudelijk klaar eind 2021 input geleverd op initiatief dep. Omgeving
		De decision support tool Orion is afgewerkt en publiek beschikbaar.	Beschikbaar voor OVAM-website tegen eind 2021

6.2	We bieden een antwoord op nieuwe uitdagingen en maken het bodembeleid future proof	Een beleidsaanpak voor de nieuwe uitdagingen zoals diffuse verontreiniging en emerging contaminants is uitgewerkt. Een praktisch handelingskader bodemzorg is uitgewerkt waarin we bodemkwaliteit integraal en regeneratief aanpakken in samenwerking met onze sleutelpartners.	in gebruik einde 2024
	we maken een plan van aanpak voor beheer en aanpak van diffuse bodemverontreiniging op en vertalen dit naar beleidsondersteunende instrumenten	Een studie over de kansen en knelpunten van het voorkomen van diffuse bodemverontreiniging in de landbouw is in uitvoering.	eind 2021
	Via samenwerking binnen het beleidsdomein en in internationale Europese context zorgen we er voor dat de belangrijkste groepen van opkomende stoffen worden aangepakt	We organiseren een derde internationaal ENSOr symposium binnen de schoot van het EmConSoil netwerk. Het Premiss project is afgerond.	ENSOr3 gaat door in mei 2021. PREMISS afgerond in oktober 2021.
	we verhogen het bewustzijn rond bodemzorg. Via Soil+Land Stewardship maken we dat iedereen zorg draagt voor de bodem	Een video narratief met goede voorbeelden van bodemzorg en stewardship is afgewerkt en beschikbaar. De toekomstscenario's voor stewardship worden internationaal (white paper), intern binnen de OVAM-doelgroepen en binnen het Vlaamse werkveld (o.a. stakeholdermapping) uitgewerkt.	Narratief op website half 2021. De toekomstscenario's zijn uitgewerkt op drie niveau's tegen eind 2021.
	we stimuleren de integratie van ecosysteemdiensten, (bodem)biodiversiteit en de toepassing van natuurgebaseerde oplossingen	Een voorstel voor herziening van de MCA in het BSP, met integratie van ecosysteemdiensten en innovatieve technieken is afgerond. Een plan van aanpak voor herziening op lange termijn is uitgewerkt. De handleiding voor toepassing van natuurgebaseerde oplossingen voor beheer van bodemverontreiniging in groene zones is afgerond en gecommuniceerd naar de potentiële gebruikers.	eind 2021
	We zoeken manieren om de waarde van bodem en land in de circulaire economie te valideren en zetten stakeholders aan om deze te gebruiken	Het potentieel is in kaart gebracht. Een werkwijze voor het evalueren van circulariteit binnen brown- en blackfield herontwikkeling is uitgewerkt.	einde 2021

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
7	We digitaliseren elke dienstverlening tegen 2030	digitale dienstverlening	100% in 2030
7.1	Tegen 2024 is het digitale data-inzamelingsstelsel voor afval-, materialen- en grondstromen operationeel.	stelsel operationeel	2024
	MATIS (materialeninformatiesysteem) wordt opgebouwd	<p>Studiewerk ter voorbereiding en ondersteuning van de IT-ontwikkeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studie om een afvalstroom volledig in kaart te brengen van bij de inzameling tot de input in de recyclage - Overige studies afhankelijk van de noden <p>Communicatie en afstemming met betrokken actoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - terugkoppeling en afstemming met klankbordgroep (extern actoren) - Intergewestelijk overleg via CCIM werkgroep recyclagedoelstellingen: <p>Software ontwikkeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tool voor inzamelaars om gegevens over ingezameld stedelijk afval op te laden - Tool voor verwerkers om gegevens over in- en uitgaande stromen op te laden - Tool om uit- en ingaande stromen aan elkaar te koppelen en automatische validatie (- Tool om gegevens te ontsluiten: start na 2021) <p>Studies average loss rates (ALR)</p> <p>Rapportering aan EU van de recyclagedoelstelling stedelijk afval:</p> <ul style="list-style-type: none"> - over productiejaar 2020 - over productiejaar 2021 en update 2020 <p>Aanpassing Vlarema om de nodige data-inzameling mogelijk te maken bij bedrijven en inzamelaars volgens de nieuwe methodiek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - studie papier/kartonafval gegund afgewerkt in Q3 van 2021 - studies afhankelijk van de noodzaak - één keer per kwartaal - minstens 3x in 2021 - inzameling stedelijk afval: start in Q1 met ICT-ontwikkeling, tool bruikbaar in Q4 van 2021 - data verwerkers: start in Q3 van 2021 - automatische validatie: start in Q4 van 2021 - gunning en start van ALR-studies voor minstens 3 afvalgroepen in Q4 van 2021 - tegen 30/6/2022 - tegen 30/6/2023 - eind 2024
	Informatie-gedreven uitbouw bodemzorg	<p>Voor minstens twee bodemzorgthema's is de bodemdata (bij voorkeur ruimtelijk) in relatie gebracht tot andere data.</p> <p>OVAM heeft verschillende grondstromen met data in kaart gebracht.</p>	<p>einde 2021</p> <p>architectuur voor opslag en uitwisseling gekend tegen eind 2021</p>
7.2	De OVAM ontsluit haar afval-, materialen- en bodeminformatie digitaal	aantal ontsloten datastromen	jaarlijkse stijging
	Verspreiden bodeminformatie als motor voor realisatie bodemsaneringsbeleid.	Percentage van de bodemattesten binnen de decretale aflevertermijn wordt afgeleverd.	99%

	Laagdrempelige toegang tot bodeminformatie is cruciaal voor bodembewust handelen	We realiseren zowel informatieverbreiding via generieke platformen (geoloket, DOV,...) als via platformen die informatie op maat kunnen aanbieden (bvb. Woningpas).	2021
		Bij positieve evaluatie zal bodem en bodem gerelateerde informatie deel uitmaken van een citizen science project, met ruime aandacht hiervoor binnen de communicatie van de resultaten.	Evaluatie eind 2021, indien positief project gerealiseerd eind 2024
	Verplichte rapportages	De EU rapportages worden digitaal en tijdig ter beschikking gesteld	100%
		Jaarlijkse rapportering over de OVAM acties in het Vlaamse Energie en Klimaatplan 2021-2030	Tijdig en kwaliteitsvol
	CE-monitor	Indicatoren voor de systemen bouw, consumptiegoederen en voeding zijn ontwikkeld ism Steunpunt CE	Eind 2021
		Vorbereiding governance CE monitor na 2021 : - concrete aanpak met duidelijke taakverdeling - voorstellingswijze CE monitor	medio 2021 online vorm beschikbaar tegen eind 2021.
	Materialenbeheer en klimaat	Onderzoek op basis van voortschrijdend inzicht naar effecten van duurzaam materialenbeheer en circulaire economie, voor het opvullen van datahiaten en ontwikkelen van indicatoren	2 onderzoeken opgeleverd tegen eind 2021
7.3	Onze dossierbehandeling verloopt digitaal tegen 2024	volledig digitale dossierbehandeling	90%
	Advisering Omgevingsvergunningen	Het proces voor de behandeling van adviesvragen voor de omgevingsvergunning verloopt digitaal	eind 2024
	Afleveren van kennisgevingen voor grensoverschrijdend transport van afvalstoffen	De vrijgave van de bankgaranties en briefgeneratie verlopen via het EVOA-loket Het aantal digitale transportmeldingen stijgt	Eind 2021 op Vlaams niveau eind 2021 tov eind 2020
	Beheer van ambtshalve opdrachten	We realiseren een efficiënt en effectief beheerssysteem voor de voorbereiding en uitvoering van ambtshalve opdrachten.	2020 - 2024
	Beheer van het grondeninformatieregister	Evalueren en verbeteren grondeninformatieregister met het oog op onze strategische risico's en doelen.	2020 - 2024
	Informatiebeheer incl. archiveringen	Het IBP is goedgekeurd door de Selectiecommissie Vlaamse Overheid en wordt actueel gehouden.	2020 - 2024
	Privacy en Informatieveiligheid	Beschikbaarheid register, gelijkaardig niveau als bij de Vlaamse overheid.	2020

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
8	We halen onze doelstellingen door onze medewerkers continu op een duurzame manier in te zetten	De acties uit ondernemingsplan zijn gerealiseerd zoals vooropgesteld	90%
8.1	We beschikken steeds over een personeelsbezetting die toelaat onze doelstellingen te realiseren	vastgesteld PEP % ingevulde aantallen en competenties van het PEP (jaarlijkse behoefte)	op elk moment 95%
	Strategische personeelsplanning	De personeelsbehoefte om de komende jaren het beleid te realiseren, is uitgewerkt. Kwantitatieve (aantallen, vervangingen, verschuivingen) en kwalitatieve (ontwikkeldrichtingen) doelen zijn bepaald.	Het PEP is opgemaakt volgens het sjabloon van de VO Er is een implementatieplan
		Het PEP wordt formeel goedgekeurd.	maart 2021 op het EOC
		De doorkijk wordt jaarlijks bijgesteld.	Bijlage bij het OP 2022
	Mobiliserend loopbaanbeleid	Per team én op organisatieniveau zorgen we voor een overzicht van de vereiste in- en doorstroom en passen dit periodiek aan. We maken een ontwikkelingsplan met meerjaren-trajecten voor organisatie-brede ontwikkelingsnoden.	Tegen medio 2021 is er een meerjarenplan
		We stimuleren binnen de organisatie levenslang leren, bespreken groei- en doorstroommogelijkheden, en stellen doorgroei-trajecten op.	De medewerkers ontwikkelden de vereiste competenties volgens de strategische behoeften.
		We mobiliseren onze medewerkers om de eigen ontwikkeling in handen te nemen en mee te groeien met onze personeelsbehoeften.	Interne mobiliteit vertoont een stijgende trend.
		We volgen de ontwikkelingen bij de Vlaamse Overheid, en passen ze toe, op het vlak van vorming en beloningsbeleid	Verplichte VO-doelstellingen zijn gerealiseerd.
8.2	Onze medewerkers zijn tevreden over hun werksituatie bij de OVAM	tevredenheidsscore via de tweejaarlijkse personeelspeiling	gelijk aan of hoger dan de vorige beoordeling
	Geïntegreerd Welzijnsbeleid	Het Welzijnsbeleid wordt jaarlijks voorzien van welzijnsacties	Uitvoering JAP 2021: continu Opmaakt JAP 2022: positief advies op het EOC van december 2021
		Risico-analyse welzijn	Conform de wettelijke bepalingen, volledig tegen medio 2021
		Arbeidsreglementering: een nieuw arbeidsreglement met bepalingen voor het "hybride werken" wordt uitgewerkt en aan het EOC voorgelgd.	medio 2021
		Ziektecijfers worden gemonitord en maatregelen om ziekteafwezigheden te verminderen worden genomen	De ziekte-indicatoren evolueren gunstig.
9	We implementeren de communicatiestrategie 2020-2025 en maken zo dienstverlening en informatie actief bekend, sensibiliseren rond de kernthema's en creëren draagvlak voor ambitieus beleid.	onderzoek naar draagvlak en gedrags(intenties)	positieve evolutie tov 2018

9.1	Via het koepelconcept 'Omdat het samen werkt' verbinden we acties van de OVAM en partners om zo draagvlak te creëren	aantal samenwerkingen t.o.v. het aantal beoogde samenwerkingen	stijgend
	Implementatie koepelconcept 'Omdat het samen werkt'	Communicatieplan voor koepelconcept: het koepelconcept en de moodfilm zijn afgewerkt en geïmplementeerd	31.12.2021
		Aanpassen merkarchitectuur en huisstijl OVAM: huisstijlhandboek is geactualiseerd aan het koepelconcept en afgetoetst met het merkbeleid Vlaanderen	31.12.2021
	Organiseren overleg communicatie OVAM/partners	Diverse relevante stakeholders en partners dragen het koepelconcept mee uit	minimum 2 overlegmomenten
9.2	Voor de kernthema's motiveren we burgers en bedrijven via verschillende communicatiestrategieën om gedrag te wijzigen.	uitgevoerde acties	aantal
	Externe communicatie	Opmaak en uitvoering strategische communicatieplannen voor acties voorzien in het communicatieplan 2020	2020
		Uitwerken proces voor interne samenwerking bij communicatieprojecten	feb/20
		De kernthema's vertalen we ook in een geïntegreerd contentplan dat gebruik maakt van alle corporate kanalen en de link legt met de interne communicatie.	2020
	Interne communicatie	Jaarlijks plan interne communicatie, opgesteld in nauwe samenwerking en kruisbestuiving met HR, inclusief evaluatie.	2020-2024
10	We verhogen het maturiteitsniveau van de OVAM in de periode 2019-2024	gewogen gemiddelde maturiteit	gelijk aan of hoger dan de vorige beoordeling
10.1	We doorlopen de jaarlijkse beheerscycli	De (deel)plannen (OP, ICT, communicatie, onderzoek en vorming) zijn gedragen, tijdig en SMART geformuleerd	100,00%
	Doelstellingenmanagement	ondernemingsplan en BBT zijn goedgekeurd	resp. 31 maart en 28 oktober
	Proces- en risicomanagement	Het risicomanagementsysteem wordt verder geïmplementeerd en geëvalueerd op haar praktische toepassing.	najaar 2021
	HRM	De PLOEG-cyclus wordt geoptimaliseerd tegen de cyclus 2021-2022	Najaar 2021 zijn de praktische richtlijnen klaar
		De organisatiestructuur wordt geoptimaliseerd: de afdeling Administratie-Generaal wordt uitgebreid tot de afdeling Stafdiensten, Strategie en Beleidsontwikkeling. Een aantal taken van de voormalige afdeling administratie-generaal worden opgenomen door de Afdeling Algemene Diensten. We bekijken welke impact de VO-brede oefeningen rond Facility, Orafin en de introductie van de nieuwe governance-structuur van Vlaanderen Circulair hebben op de OVAM.	Medio 2021
	Belanghebbendenmanagement	We actualiseren het belanghebbendenmanagement op strategisch niveau in functie van de strategische doelstellingen	2021
	ICT en informatiebeheer	Beschikken over een BCP als hanteerbaar werkinstrument (uitvoeren van testen - actueel houden)	Aantal uitgevoerd BCM-testen Beschikken over actuele documentatie

		De ICT-planning wordt opgemaakt voor 31 maart van elk jaar en uitgevoerd.	Beschikken over goedgekeurd ICT-plan op 31 maart Stand van uitvoering is zichtbaar voor de klant
10.2	We verbeteren onze organisatieprocessen	De ratio beleidskredieten/apparaatskredieten	gelijk aan of hoger dan het vorige jaar
	HRM	Vlimpersmodules: de implementatie van de ontwikkelde modules wordt voorbereid waar nodig of waar wenselijk i.k.v. verdere digitalisering en automatisering.	Projectplan klaar tegen maart 2021
	Financieel beheer	Inkanteling in Orafin is voorzien op 01/01/2022. De impact van deze omschakeling binnen OVAM is hoog. Bij inkanteling van Orafin blijft de continuïteit van de boekhouding gegarandeerd. In 2021 zorgen we voor opleiding van de interne klanten. De financiële werkinstrumenten worden bijgestuurd en afgestemd op de werkwijze van Orafin. De bestaande koppelingen met randsystemen worden hertekend en aangepast aan de werkwijze van Orafin. Een voorstel voor een rollend financierend mechanisme wordt uitgewerkt.	Inkanteling in Orafin vindt plaats op 01/01/2022. Aantal opleidingsdagen opgezet rond het gebruik van de toepassing Orafin Beschikken voor einde 2021 over aangepaste procesdocumentatie voor de interne klanten. Kwaliteitsvol
	Facility	In samenspraak met Het Facilitair Bedrijf (HFB): meewerken aan het deelproject "slankere overheid - overname OVAMkantoorgebouw in Mechelen". De reductie van de CO2-uitstoot voor gebouwen wordt door HFB meegenomen in hun OP, op vraag van het Vlaams Energiebedrijf (VEB)	Beschikken over meerdere verslagen overname gebouw te Mechelen tussen HFB (projectleider) en OVAM
10.3	We voeren de 5 prioritaire thema's uit de MVO-beleidsverklaring uit.	de acties van het jaarlijkse plan zijn uitgevoerd	80%
	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	we reduceren onze hoeveelheid restafval: in onze aankoopprocessen houden we rekening met duurzaamheidscriteria: We streven naar een reductie van onze CO2-uitstoot en primair energieverbruik: we volgen het welzijn van de OVAM-medewerkers op we stimuleren onze medewerkers om hun woon-werkverkeer te organiseren volgens het STOP-principe.	15% tegen 2022 t.o.v. 2013 jaarlijkse opvolging van implementatie duurzaamheidscriteria in aankopen: rapportage in MVO-jaarverslag 40% CO2-uitstoot tegen 2025 t.o.v. het referentiejaar 2015; -27% primair energieverbruik tegen 2025 t.o.v. het referentiejaar 2015 jaarlijkse opvolging van welzijn via indicatoren drie-jaarlijkse mobiliteitsenquête federale overheid
10.4	We verzekeren de bedrijfscontinuïteit en de goede werking van de diensten voor afvalophaling, -verwerking en bodemsanering	de uitvoering van kritieke en essentiële processen	100%
		gepast gevolg aan meldingen die acute risico's voor het leefmilieu inhouden of de dienstverlening op Vlaams niveau verstoren	100%
10.5	We verzekeren de kwalitatieve werking van de relevante actoren op het vlak van afvalstoffen-, materialen- en bodembeheer	er wordt gepaste actie ondernomen na rapportage van negatieve keuringen/audits/testen i.k.v. kwaliteitsborging	100%

	We zorgen voor een effectieve en gedragen bodemregelgeving door uitwerking op het geschikte niveau. Regelgeving en richtlijnen zijn op elkaar afgestemd	De herwerkte versie van de standaardprocedure voor (beperkt) bodemsaneringsproject is beschikbaar. Het MB voor de goedkeuring van de nieuwe standaardprocedure (beperkt) bodemsaneringsproject is voorgelegd aan de minister.	- juni 2021 - eind 2021
		We voeren gesprekken met de drie Belgische regio's en Luxemburg voor een overeenkomst tot uitbating van S-Risk	Een overeenkomst voor de overname van S-Risk is getekend
	Via een efficiënt en effectief kwaliteitssysteem zorgen we dat de bodemsaneringsdeskundigen betrouwbare partners zijn in het bodembeleid	de eBSD ontvangt een gepersonaliseerd monitoringrapport (norm: 2x/jaar) met aanduiding van het sectorgemiddelde	eind 2021
		We verzamelen informatie over mogelijke auditmethodieken	eind 2021
	We evalueren het kwaliteitssysteem voor bodemsaneerders	Een plan van aanpak tot wijziging van het Achilleszorgsysteem is opgemaakt	eind 2021

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

DEEL 2 – RAPPORTERING BOORDTABEL 2020

	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Q4
1	Transitie naar een circulaire economie				
1.1	Vlaanderen Circulair als centraal platform				
	Governance	Vlaanderen Circulair is het centrale platform rond Circulaire Economie binnen Vlaanderen. Gelet op de prioriteit die we hechten aan een circulaire aanpak binnen diverse thema's, bundelen we middelen vanuit de relevante beleidsvelden. We zorgen er voor dat vanuit elk van de beleidsvelden een voldoende sterke rol kan opgenomen in de invulling van Vlaanderen Circulair. We passen daarom de huidige governance van Vlaanderen Circulair aan om deze verbrede focus waar te kunnen maken.	<p>Nieuw model voor governance is uitgewerkt. Afspraken en/of samenwerkingsakkoorden met de partners zijn gemaakt zodat de wederzijdse engagementen en verantwoordelijkheden helder zijn.</p> <p>Organisatie van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - politiek-administratieve afstemming - stuurgroepen - transitiearena's 	<p>Uiterlijk voorjaar 2020 in werking</p> <p>Jaarlijks minstens 2 momenten per forum georganiseerd</p>	<p>Het nieuwe governance model is uitgewerkt en de Circulaire Economie (CE) nota is geagendeerd op de Vlaamse Regering van 10 juli. De CE nota bepaalde een nieuwe timing voor het operationaliseren van de werking van Vlaanderen Circulair.</p> <p>De voorzitter en transitie-manager zijn aangeduid, respectievelijk Paul De Bruycker en Brigitte Mouligneau. In oktober en november is er intensief gewerkt om de Stuurgroep opnieuw samen te stellen. De voorzitter en transitie-manager hebben gesprekken gevoerd met alle private leden en een aantal publieke leden. De transitie-manager heeft van haar kant de voorbereidende gesprekken gevoerd met de onderzoeksinstituten en alle leidend ambtenaren geïnformeerd en uitgenodigd om reëel engagement op te nemen. Dit engagement bevat oa. deelname aan de Stuurgroep op CEO-niveau, en het aanduiden van projectleiders om de werkgenda's en hefboomen mee te trekken die in de CE-nota zijn omschreven.</p> <p>De oude stuurgroep is nog een keer samengekomen in het voorjaar. De nieuwe stuurgroep VC kwam voor het eerst samen op 1 december. De nieuwe governance wordt opgestart vanaf januari 2021. Hiervoor geven de leden van de stuurgroep in december aan wie hun projectleiders zullen zijn.</p>
1.2	Vlaanderen als partner en regelgever in de transitie naar een circulaire economie				
	Roadmap circulaire economie	Meer dan de helft van de broeikasgasemissies zijn materiaalgerelateerd. De toepassing van circulaire strategieën zorgt voor globaal minder CO2-uitstoot. Maar de bijdrage van de circulaire economie aan het klimaatbeleid gaat verder dan de reductie van broeikasgasemissies. Circulariteit, in al zijn aspecten, kan ook bijdragen aan een meer klimaatbestendige samenleving. Een circulaire economie die slim omgaat met materialen, energie, ruimte, water en voedsel is ook een veerkrachtige en adaptieve economie, die zich beter kan aanpassen aan externe trends in de omgeving	<p>We voorzien in de opmaak van een generieke roadmap circulaire economie met doelstellingen voor grondstoffengebruik. Deze roadmap brengt in kaart hoe we onze productie- en consumptiesystemen voor voeding, huisvesting, mobiliteit en comfort meer circulair kunnen organiseren. Daarbij wordt rekening gehouden met de beperkte ruimte, de symbiose tussen industriële actoren en partners in productie- en consumptieketens, de werkgelegenheid en het investeringsbeleid.</p> <p>Ter realisatie en verdere concretisering van de roadmap circulaire economie worden werkagenda's voor de verschillende deeltransities opgesteld. De OVAM is trekker van de deeltransitie materialen en via Vlaanderen Circulair coördinator van de gehele transitie.</p>	<p>Ontwerp van generieke roadmap beschikbaar tegen eind 2020</p> <p>Ontwerp van rollend programma voor elk thema beschikbaar tegen medio 2020</p>	<p>De aanpak is uitgetekend en eind november is een onderzoeksopdracht gelanceerd om de uitwerking van de roadmap te ondersteunen. Het opstellen van de eigenlijke ontwerp-roadmap zal nog geruime tijd doorlopen in 2021.</p> <p>Door de vertraging in de samenstelling van de Stuurgroep Vlaanderen Circulair, konden we alleen informeel binnen de overheid starten om al het eerste voorbereidend werk te doen. Dat is voor elk van de werkgenda's gebeurd. De volgende stap is om de werkgenda's verder uit te werken samen met private en publieke partners. De officiële start van de werkgenda's is nu voorzien voor januari 2021. Die timing is afgestemd met de bevoegde kabinetten.</p>
		We zetten in op een aantal hefbomen die kunnen zorgen voor de versnelling van de transitie naar een circulaire economie en de ontwikkeling van circulaire ondernemings- en consumptiemodellen	<p>Beleid dat een circulaire economie faciliteert: We werken aan een kader dat circulaire business-, productie- en consumptiemodellen stimuleert. We werken drempels weg die circulaire modellen en gebruik van recyclaat nodeloos hinderen in bijv. productnormering, ecodesign, OVOP, fiscaliteit, ... We stemmen hiervoor af met andere relevante Vlaamse entiteiten, lokale overheden, de federale overheid en het Europees beleid. We gebruiken hiervoor o.m. een intrabelgisch platform CE met vertegenwoordigers van de federale overheid en de 3 gewesten.</p>	<p>We zetten in op het vergroenen van het aankoopbeleid van de overheid. We ontwikkelen hierbij circulaire draaiboeken obv de leerlessen uit de Green Deal Circulair aankopen en Procirc, met als doel deze in te zetten bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de werking van het Facilitair bedrijf, - duurzaam overheidsopdrachten VO, - programma Innovatief aanbesteden van Dep. EWI. <p>We stellen een knelpuntennota op obv de leerlessen uit de calls CE en de antennefunctie, en in lijn met Europese ontwikkelingen. Jaarlijks werken we 2 knelpunten uit, formuleren een voorstel van oplossing en maken dit bespreekbaar bij de bevoegde ministers of entiteiten.</p>	<p>De reputatie van OVAM/VC als kennisbaken en aanjager van circulair aankopen is in 2020 volop eer aangedaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het eindrapport van de Green Deal Circulair Aankopen is gepubliceerd en de leerlessen zijn gedeeld op Vlaams Green Deal-platform. - Er is een white paper opgesteld over de methodologie van de Green Deal Circulair Aankopen ter inspiratie van andere gemeenschappen of practice - De ontsluiting van cases, aanbieders en geleerde lessen uit de Green Deal Circulair Aankopen en recente ontwikkelingen is gebeurd via www.circulairaankopen.be. Deze website is nu ook in het Engels beschikbaar voor connectie met Interreg NSR ProCirc en voor bredere internationale uitwisseling. - De opstart van sectorspecifieke gemeenschappen of practice is voorbereid in samenwerking met andere partners (FIDO, VVSG, The Shift, BBL,...) - Er vond regelmatige uitwisseling plaats met Het Facilitair Bedrijf en het Departement Omgeving, naast uitwisseling op initiatief van de BeNeLux en met Leefmilieu Brussel en de Waalse GDAC. - ~~De Vlaamse pilots (o.m. het Facilitair Bedrijf) en uitwisseling met internationale partners in het kader~~ <p>De knelpuntennota is opgeleverd, maar verdient continue aandacht en actie. Dat kon niet ten volle gedaan worden door het vertrek van de projectleider. De rol van het Intrabelgisch-platform hierin is belangrijk gezien oplossingen zich dikwijls op federaal niveau situeren.</p>

<p>Financiering: Vlaanderen Circulair initieert experimenten inzake CE, zorgt ervoor dat wordt geleerd uit de opgedane ervaringen en focust op de opschaling van beloftevolle pilootprojecten naar gangbare praktijk. In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 nov 2017 worden voor de werking VMH-middelen ter beschikking gesteld.</p>	<p>Een evaluatie van de uitgevoerde open calls is uitgevoerd in 2020, met focus op realisatie van partnerships, doorbraken, het wegwerken van drempels, het capteren van leerlessen en de mogelijkheden tot opschaling/rentabiliteit. De scope van de open call wordt bijgestuurd indien nodig en de procesvoering wordt geoptimaliseerd.</p> <p>We mobiliseren extra financiële middelen voor de circulaire economie zowel binnen de publieke (VI, B, EU) als de private (banken, fondsen, ...) financieringskanalen</p>	<p>Op basis van de evaluatie van de Open Call 2017 door het bureau Kenter, die begin 2020 werd afgerond, werd een nieuwe call voorbereid. De lancering van de gerichte call circulaire bouwconomie was een groot succes: 77 projecten dienden in. De selectie van de jury ligt nu voor bij de Inspectie van Financiën. Een webinar voor een eerste ervaringsuitwisseling (samen met de Proeftuin Bouw) in januari 2021 wordt reeds voorbereid.</p> <p>Een optimale kruisbestuiving met sociale economie werd mogelijk met de WSE-ESF samenwerking. 37 inzendingen werden ontvangen voor de ESF-oproep Circulair Werk(t)! De beslissing over welke 20 projecten de toegang krijgen tot fase 1 (opmaak finale missie, visie en actieplan hub) wordt pas genomen op 17 december 2020. De 37 inzendingen geven een mooie spreiding over Vlaanderen, en gaan zowel breed als thematisch.</p> <p>De projecten van de Open Call 2017 zijn intussen allemaal afgerond. Communicatie acties rond de resultaten worden opgezet, waarin ook de resultaten van de afgelopen projecten van de Open Call 2018 worden meegenomen. Een aantal partners van de lopende Open Call projecten vroegen een projectverlenging aan omwille van de Corona-crisis.</p> <p>De projecten van de Open Call 2019 zijn op kruissnelheid en hebben in een tussentijdse rapportering overtuigd van de noodzaak en het verloop van hun project. Het ervarings- en kennisuitwisselingsmoment van oktober gelinkt aan het thema Jobs & Skills werd door de deelnemers erg gewaardeerd.</p> <p>De verkenning van (nieuwe) EU-fondsen is lopende in samenwerking met team IB en met een nieuw samengestelde werkgroep rond de hefboom financiering waarin momenteel VLAIO, PMV, dpt. Omgeving, OVAM en VC vertegenwoordigd zijn.</p> <p>Daarnaast zijn medewerkers van VC zeer regelmatig jurylid geweest voor het toewijzen van subsidies uit fondsen en regelingen zoals het ING-fonds, fonds Stad Antwerpen, Stedenbeleid, provincie Oost-Vlaanderen, KBS, ...).</p>
<p>Geïntegreerde trajecten en samenwerking: Er zijn flankerende kennis- en informatietrajecten noodzakelijk om het draagvlak voor circulaire economie en kennis over toepassen van CE-principes te verbreden. We werken daarbij maximaal vanuit het teach-the-teacher principe. Daarnaast slaan we de brug naar andere transitie waarin we de aandacht vestigen op circulaire economie.</p>	<p>Onderwijs, jobs en vaardigheden. We laten jonge ondernemers kennismaken met CE. Samen met WSE kijken we naar nieuwe kansen rond sociale economie, de jobs en de kennis/vaardigheden die nodig zijn voor de CE.</p>	<p>Naast het opzetten van eigen events en leertrajecten met studenten/onderwijsinstellingen, zijn we er dit jaar nog meer in geslaagd om onze ervaring en kennis rond de aanpak (bootcamps, design challenges, werkwijzes) door te geven naar andere contexten.</p> <p>Hoger onderwijs en jonge ondernemers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - OVAM Ecodesign Challenge Textile for Life (88 studenten v/d opleidingen HoGent Modetechnologie & Hogent Bedrijfsmanagement) - OVAM Ecodesign Award voor Studenten: 51 inzendingen. 7 winnaars werden gekozen door een multidisciplinaire jury. De bekendmaking verliep via een succesvolle social media campagne. - De doe-dag voor circulaire competenties werd verder uitgewerkt in co-creatie met partners (voorjaar 2021) - De brochure 'Curriculum circulaire economie' is beschikbaar. Deze brochure biedt inspiratie voor onderwijsinstellingen, van hapklare workshops over begeleiding bij het zelf uitwerken van vakonderdelen tot de opzet van experimenten binnen het ontwerp van een curriculum. - N.a.v. het begeleidingstraject dat in 2020 liep bij UCLL, werd een keuzerichting CE ingevoerd <p>Geïnitieerde of bestendigde samenwerkingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samenwerking met WSE ikv de ESF-oproep Circulair Werk(t) - Ervarings- en kennisuitwisseling met alle OC-projecten gelinkt aan het topic CE, ook in functie van de invulling van de onderzoekslijn "werkgelegenheid- en sectoranalyse" door het CE Center. - SBO-project MICHELLE (impact CE op werkgelegenheid). VC was hierbij lid van de adviesgroep. - Transitie Levenslang Leren en Werken - VDAB - Maakleerplek Leuven, VC is partner in het overkoepelde team als kennis en netwerkpartner <p>Teach the teacher-aanpak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hier werd actief op ingezet bij VLAIO team Bedrijfsadviseurs - Syntra: ondersteuning door VC bij oproep aanbieder innovatietraject circulair ondernemen - OVAM en VC waren partner in Interreg project Wonderful.stream

<p>Gebiedsontwikkeling. We zorgen dat binnen de ruimtelijke ontwikkeling en gerichte gebiedswerking (cf. SD 4) meer aandacht komt voor gedeeld gebruik van ruimte/gebouwen, circulair bouwen, uitwisseling van reststromen, ...</p>	<p>Havens: met de lancering van circularports.eu in november is een mijlpaal bereikt: het consolideert en ontsluit op zeer professionele wijze een kennis-, en verkenningstraject van een kleine twee jaar. In het laatste kwartaal vond er in dit verband ook een Delta Atelier online round table met havenactoren plaats en ging het documenteren over Circular (City) Ports via extra interviews met havenactoren en haven gerelateerde politiek verantwoordelijken door. Er zijn werkpakketten ontwikkeld voor vervolg in 2021.</p> <p>In de tweede helft van 2020 en naar het einde toe, is in aanvulling op de "generieke" verkenning succesvol op vier strategische "dossiers" gewerkt, met name:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) verankering "circulaire havens" bij de Vlaams-Nederlandse top van 4 november, 2) wegen op de Vlaamse Havenstrategie, 3) opstart pre-traject voor de verkenning van Carcoke Zeebrugge als circulaire herontwikkelingsite, 4) opmaak samenwerkingsverband Havenbedrijf Antwerpen en OVAM. <p>Gebiedswerking: Met de afronding van het traject Oost-Vlaams Kerngebied en de synthesesnota kwamen nieuwe werklijnen in beeld: start van de "open werkgroep" circulair omgevingsbeleid (ism KULeuven, dep Omg ea) en de organisatie van de sessies "taalverheldering" in samenwerking met Ugent en KULeuven en "regeneratief bodemgebruik".</p> <p>Er is doorlopend input gegeven op vraag van typische planningsorganisaties zoals VPO, VRP en voor diverse trajecten zoals TOP Noordrand.</p> <p>Via de Broeksite en de projectgroep verbreed herontwikkelingsbeleid voor brownfields bouwen we meer ervaring op met complexe ontwikkelingsopgaven waarbij economie, ruimte, en andere transitieopgaven een rol spelen.</p>
<p>Lokaal niveau. We zorgen dat op lokaal of stedelijk niveau de aandacht voor circulair economie toeneemt (ism Dep. Omgeving, VVSG, middenveld, ...).</p>	<p>Lokale besturen vinden hun weg naar het circulaire aanbod en de netwerken die er zijn (GDCCB, GDCA, Calls, publicatie Lokaal en Circulair,...). Specifieke aandacht ging uit naar issues met Samenwerkingsverband-gemeenten en de samenwerking met Oost-Vlaanderen, oa via co-organisatie van de Week van de Toekomstregio en de ondersteuningsmaatregelen voor lokale besturen en ketenprojecten.</p> <p>In de Europees-internationale context werd de Circular Cities Declaration mee opgestart, getrokken door ICLEI. Het (net)werk van de EU Urban Agenda werd minder intensief voortgezet dan in 2018 en 2019, in afwachting van EU-prioriteiten en plannen, zoals de oprichting van een support centrum voor <u>Circular Cities (CCBI support consortium)</u>.</p>
<p>Mobiliteit. We zorgen dat binnen het mobiliteitsbeleid meer aandacht is voor het verlagen van de materiaalintensiteit van transport.</p>	<p>Het Steunpunt Circulaire Economie werkte voor het behoeftesysteem mobiliteit meer gedetailleerde indicatoren uit. OVAM onderzocht de effecten van de energie/mobiliteitstransitie op materialenbeheer (publicatie op de OVAM website). Vervolgonderzoek is gepland.</p>

		Communicatie en community: We zorgen voor een bewegingsversterkende communicatie, gericht op sensibilisering en nieuw gedrag en cultuur, op co-creatie en afstemming tussen de partners.	We tonen de goede praktijken, vertalen de nieuwe praktijken en nieuwe businessmodellen in praktische tools, handleidingen en instrumenten om mee aan de slag te gaan.	<p>Alle sociale mediakanalen (Twitter, Facebook, LinkedIn, ...) groeiden aanzienlijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - TW: +8% (4,2k); - FB: +11% (3k); - IN: +28% (1,8k); - IN ecodesign: +33% (870); - LI VC: +23% (1,6k); - LI GDCB: +30% (650); - LI GDCA: +43% (570); - LI ecodesign: 430. <p>Abonneebestand van de nieuwsbrief groeide aanzienlijk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nieuwsbrief VC: +88% (4700) - 36.000 mails bezorgd, 28% OR - CE-center lijst: +9% (1,3k) - Nieuwe ecodesign-lijst: 1,3k <p>Bezoekers aan hoofdwebsite: licht dalend (-7%, +/- 59k bezoekers/j), vooral door minder verkeer op Open Call (geen editie 2020) en Green Deal Circulair Bouwen (liep op andere kanalen, eens gelanceerd)</p> <p>Nieuwe websites en tools gerealiseerd: circulairaankopen.be; circularports.eu; CircleAid.be, circulairebouwen.be, bibliotheek van tools en platformen, Engelstalige pagina's hoofdsite VC uitgebouwd, cloudplatform voor samenwerking stuurgroep en andere externen.</p> <p>Publicaties: Terugblik (EN), Curriculum Circulaire Economie, Whitepaper Circulair Bouwen, Dossier</p>	
Processen aanpassen aan CE	De criteria om vergunningen, erkenningen, subsidies enzovoort te verkrijgen, worden zo aangepast dat ze circulariteit op lange termijn bevorderen.	In samenspraak met VLAIO wordt het instrumentarium van VLAIO gescreend en indien nodig, geheroriënteerd richting het bevorderen van circulariteit.	Evaluatie en voorstellen beschikbaar uiterlijk eind 2021	Binnen VLAIO is een evaluatie-oefening bezig die we vanuit VC mee geïnitieerd hebben, waarover we periodiek op de hoogte worden gehouden en VLAIO bijstaan waar nodig. Daarnaast wordt de tussentijds opgedane kennis in het door VC gesubsidieerde project Circular Impact Investing ontsloten met het team bedrijfsadviseurs van VLAIO, zodat deze kennis in de operationele en strategische werking van VLAIO m.b.t. CE kan worden ingezet.	
		Het subsidiebesluit Lokale besturen wordt geëvalueerd en indien nodig, bijgestuurd richting circulariteit.	Evaluatie en voorstellen beschikbaar uiterlijk eind 2022		De evaluatie van het subsidiebesluit is lopende. In de zomer zijn alle intercommunales bevestigd, hieruit zijn een belangrijke aandachtspunten naar voor gekomen voornamelijk wat betreft procedure. Er wordt gewerkt aan een nieuw subsidiebesluit met aandacht voor vermindering van de administratieve overlast en een koppeling van de te subsidiëren items aan de beleidsprioriteiten.
		De omgevingsvergunning wordt geëvalueerd en waar mogelijk, worden voorstellen gedaan met het oog op het bevorderen van circulariteit.	Evaluatie en voorstellen beschikbaar uiterlijk eind 2023		/
Steunpunt Circulaire economie	Het steunpunt SUMMA, met focus op verdere ontwikkeling van indicatoren voor circulaire economie en onderzoek en aanpak van sociaal-economische effecten, loopt in de huidige vorm eind 2021 af.	Samen met het departement EWI evalueren we het SuMMa met het oog op verderzetting en eventuele inhoudelijke heroriëntering vanaf 2022.	Evaluatie beschikbaar najaar 2021	3 offertes voor de evaluatie van het Steunpunt zijn ingediend en op 2 december gebeurt de selectie. Een eerste startvergadering is voorzien in de week van 7 december 2020. Op schema.	

Nr.	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Rapportering	
2	Een versterkte OVAM-brede internationale werking voor een duurzaam afval-, materialen- en bodembeheer binnen een circulaire economie					
2.1	Gunstige juridische en socio-economische randvoorwaarden voor de OVAM-beleidsthema's					
	Supranationale beleidsbeïnvloeding	We beïnvloeden op Europese en internationale fora de supranationale regelgeving en economische randvoorwaarden, met als doel deze zo te doen kantelen dat ze het Vlaamse beleid beter ondersteunen en stimuleren.	We trekken voor België via het CCIM pilotschap het nieuwe EU Actieplan Circulaire Economie (CEAP 2020-2024). Ook bij de verdere uitvoering van het plan (o.m. bij de uitwerking van de SUP-RL, de initiatieven rond (micro)plastics, textiel, bouwen, elektronica, batterijen, ...) schuiven we onze expertise en prioriteiten naar voren.	Tijdig en kwaliteitsvol	We presenteerden begin 2020 de OVAM prioriteiten aan de Europese Commissie voor het nieuw Actieplan Circulaire Economie dat in maart uitkwam. We coördineerden in het najaar het Belgische standpunt in de Raadsconclusies over het nieuwe EU Actieplan CE. We gaven mee vorm aan de Textielworkshop van de jaarlijkse European Circular Economy Stakeholder Conference en gaven oa op basis van onze eigen Ronde tafel circulaire mode en textiel, voeding aan dit debat op Europees niveau. We namen het Belgisch pilotschap op voor de Batterijenrichtlijn en Vlaams trekkerschap voor het herbruikbare elektronica Initiatief.	
			We beïnvloeden via het Belgisch CCIM pilotschap de onderhandelingen rond het Verdrag van Bazel en de EVOA herziening (met start in 2020).	Tijdig en kwaliteitsvol	We coördineerden de Belgische inbreng met betrekking tot de Europese onderhandelingspositie voor de Bazel COP15, o.a. over de herziening van de internationale R-&D-codes. We organiseerden twee workshops met Belgische stakeholders ter voorbereiding van de Belgische positie bij de EVOA-herziening in 2021.	
			We zorgen dat onze prioriteiten vevat zitten in de voorbereidingen van het Europees Voorzitterschap in het voorjaar 2024 (vanaf 2022)	Tijdig en kwaliteitsvol	nvt in 2020	
	Internationale samenwerking	We werken internationaal samen met het oog op het uitbreiden van onze kennis.	We organiseren studiebezoeken bij andere koplopers rond relevante topics.			nvt wegens COVID-19
			We nemen actief deel aan strategisch gekozen internationale conferenties	Tijdig en kwaliteitsvol	Digitale deelname aan onder andere European Circular Economy Stakeholder Conference en het World Circular Economy Forum.	
			We vertegenwoordigen de OVAM en Vlaanderen Circulair in de Coördinatiegroep van het EU Stakeholderplatform Circulaire Economie en als kernlid van het informeel netwerk van EU koploperlanden	Tijdig en kwaliteitsvol	We werden herkozen als lid van de coördinatiegroep en namen onze engagementen hierin op.	
			We zetten structurele bilaterale partnerschappen op rond met goed gekozen partners.	2 partnerschappen tegen 2024	We organiseerden een dagvullende uitwisseling met de Nederlandse collega's in februari 2020 en zorgden ervoor dat in de context van de Vlaams-Nederlandse top politieke afspraken tot stand kwamen over intensieve samenwerking met Nederland rond Circulaire Economie.	
			Internationale samenwerking en kennisuitwisseling via het Common Forum en andere fora rond diffuse verontreiniging.	Tijdig en kwaliteitsvol	We namen deel aan de digitale Common Forum bijeenkomst, aan Soil health Mission bijeenkomsten, European Soil Partnership en ons ENSOR, SOILVER en Emconsoil overleg.	
			We bouwen verder aan het open netwerk EmConSoil met belanghebbenden uit verschillende landen en uit diverse sectoren om de problematiek van de emergent contaminants in kaart brengen, samen een aanpak te formuleren en relevante expertise uitwisselen.		We presenteerden het Emconsoil platform aan het Directoraat-Generaal van de Europese Commissie, aan de EU Soil Expert Group, aan het Common Forum en de EIONET werkgroep Soil Contamination.	
			We dragen tijdig bij aan de strategische visie op de samenwerking binnen Benelux en volgende de Benelux-werkzaamheden op.	Tijdig en kwaliteitsvol	We presenteerden de OVAM visie op de toekomstige rol van de Benelux voor onze thema's op het high level strategische Benelux overleg van 28 oktober. De conclusies van dit overleg sluiten aan bij onze visie en zullen respectievelijk het Jaarplan 2021 en het Gemeenschappelijk Werkprogramma 2021-'24 benalen.	
Europese Projectwerking	We bouwen de Europese Projectwerking uit met het oog op innovatie en kennisopbouw.	De programma-beïnvloeding, interne coördinatie rond prospectie, initiatie en uitvoering van Europese projecten draait optimaal.	5 projecten per jaar	De projectcel werd versterkt met 1VTE. Een digitale beheersstructuur voor de projectwerking werd voorbereid. De invoering is voorzien voor 2021. Opportuniteiten in de relevante Europese projectcalls werden systematisch gescreend en desgevallend opgenomen. Nieuw aanvaarde projecten in 2020: Iceberg, Soil Mission Support en LIFE IP C-Martlife. Het zeer grote LIFE IP project C-Martlife (10 miljoen € voor 7 jaar) werd succesvol ingediend en opgestart, de projectleider werd aangeworven en de aanwervingen van projectmedewerkers lopen.		
2.2	Versnelling van de mondiale transitie naar een circulaire economie					

	Internationale samenwerking	Handelsstromen zijn mondiaal en onze eigen consumptie genereert ook elders in de wereld een hoge voetafdruk. De circulaire economie in Vlaanderen is met andere woorden pas geloofwaardig als we ook elders in de wereld onze milieudruk kunnen verkleinen. Daarom werken we internationaal samen rond circulaire economie, waarbij we via partnerschappen en samenwerking onze expertise en kennis overbrengen en gebruiken om ook wereldwijd de omslag naar sociaal rechtvaardige en duurzamere productie en consumptiepatronen te helpen realiseren.	We ontvangen buitenlandse delegaties en nemen deel aan delegaties naar het buitenland om onze expertise te delen, beide na een grondige afweging van de voor- en nadelen.	Tijdig en kwaliteitsvol	In januari 2020 ontvingen we, samen met de VVSG, een afvaardiging uit de Dominicaanse Republiek. Omwille van COVID-19, kwam het ontvangen van en deelnemen aan buitenlandse delegaties vervolgens op een lager pitje te staan. We stonden verschillende delegaties (waaronder Hongarije) schriftelijk te woord en gaven presentaties tijdens 2 online TAIEX-workshops met de landen Italië en Turkije. Op vraag van de collega's van FIT spraken we op een webinar georganiseerd door de 'European Chamber of Commerce' in Korea. Er werden belangrijke stappen gezet voor de ontwikkeling van een internationale 'leave behind' OVAM-brochure en Engelstalige website, die we respectievelijk in het voorjaar en najaar van 2021 lanceren.
			We maken strategisch gebruik van ons lidmaatschap van het IRP en OESO in 2020. Eind 2020 evalueren we kritisch en sturen we eventueel bij.	Tijdig en kwaliteitsvol	Als voorzitter van het OESO Task Team zorgden we dat de OESO onderhandelingen rond de handel in plastic afval tijdig afgerond konden worden. De uitkomst stelt de Europese landen in staat te differentiëren tussen handel binnen en buiten de Europese Unie. Op 22/10 werd de evaluatie van ons lidmaatschap van de IRP en OESO-fora door de Directieraad goedgekeurd, waarbij werd besloten dat beiden zeer relevant blijven en dat we in OESO WPRPW kiezen voor een kleinere, impactvolle tijdsbesteding via deelname aan het Bureau (i.p.v. voorzitterschap).
			We zetten een internationaal partnerschap op rond kunststoffen	Afgestemd op het actieplan Kunststoffen.	In februari trad de OVAM toe tot het European Plastic Pact, waarin frontrunners de gelegenheid hebben om in diverse werkgroepen aan kennisdeling te doen. We engageren ons voor de actieve opvolging van twee werkgroepen, te weten 'responsible use of plastics' en 'use of recycled plastics'. We traden toe tot het Bazel Plastic Partnership, waar we vanaf de tweede helft van 2021 onder meer onze inzichten vanuit de projecten Remadyl en Creator zullen inbrengen.
2.3	Verhoging van de Vlaamse internationale zichtbaarheid en beleidsimpact				
	Economische diplomatie	We werken samen met goed geplaatste partners rond economische diplomatie, zodat we bij het behartigen van onze economische belangen in het buitenland eveneens de kennis en kunde die bij Vlaamse koploperbedrijven en -organisaties aanwezig is rond circulaire economie en bodembeleid benadrukken.	We komen in 2020 tot een versterkte structurele samenwerking met FIT en Vlaio	Tijdig en kwaliteitsvol	We startten de eerste voorbereidingen op voor een mogelijk strategisch overleg tussen de top van FIT en de top van OVAM in het voorjaar 2021. Ook rond financieringsmogelijkheden vanuit Europa is met Vlaio overleg en samenwerking opgestart.
			We komen in 2020 met het Vlaams Departement Buitenlandse Zaken en de FOD Buitenlandse Zaken tot afspraken over betere informatie uitwisseling en contacten, zodat circulaire economie en bodembeleid prominenter wordt gepromoot via onze diplomatieke netwerken.	Tijdig en kwaliteitsvol	We belegden een vruchtbaar overleg tussen de top van het fusiedepartement Buitenlandse Zaken en Kanselarij & Bestuur en de OVAM waaruit een aantal concrete afspraken voor versterkte samenwerking voortkwamen.
	Internationale opportuniteiten	We gaan actief op zoek naar opportuniteiten om internationaal de Vlaamse kennis en kunde uit te dragen, om zodoende onze zichtbaarheid en invloed te vergroten.	OVAM is samen met partners prominent aanwezig op de circulaire economie dag tijdens de Vlaamse week van de Wereldexpo Dubai (november 2020).	Tijdig en kwaliteitsvol	OVAM nam deel aan voorbereidende vergaderingen m.b.t. de Expo Dubai, die omwille van de corona-crisis naar eind 2021 werd verdaagd
			OVAM zorgt voor een kwalitatieve bijdrage in de OESO Environmental Performance Review zodat het studiebezoek van de OESO delegatie in het voorjaar 2020 een succes wordt.	Tijdig en kwaliteitsvol	We leverden een tijdige en kwaliteitsvolle bijdrage aan de OESO Environmental Performance Review. Het finale rapport en de aanbevelingen geven een positief beeld van het Vlaamse afval, materialen en circulaire economie beleid. We verwelkomen de aanbevelingen die de OESO formuleerde. Deze liggen in lijn met onze eigen inzichten.
2.4	Intergewestelijke en federale samenwerking voor afstemming op Belgisch niveau				
	Intergewestelijke en federale samenwerking	De OVAM zet actief in op een intergewestelijke en federale samenwerking, onder andere via het CCIM, het intra-Belgisch platform, de interregionale samenwerkingsakkoorden, sectorfondsen, de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid,... Op deze manier bieden we ondernemers een zo uniform mogelijk beleidskader voor de Belgische markt aan, en versterken we onze positie in Europa.	Het interregionaal en federaal overleg wordt verdergezet en waar nodig versterkt, om onze beleidsdoelstellingen, zoals opgenomen in de overige strategische doelstellingen, te realiseren.	Tijdig en kwaliteitsvol	Wegens gebrek aan federale regering werkte dit platform eerder op een laag pitje. De nota over juridische knelpunten bij de uitrol van circulaire economie modellen (Vb fiscaliteit, BTW, criteria voor overheidsaankopen, recycled content,...) kwam tot stand. Daarbij werden de initiatieven geïdentificeerd die we in België kunnen nemen om die knelpunten op te lossen, of waar we het Europese niveau voor nodig hebben.

Nr.	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Q4
3	Dematerialisatie en sluiten van materiaalkringlopen				
	Omzetting Europees pakket afvalrichtlijnen	Omzetting van de gewijzigde EU kaderrichtlijn afval en aanverwante afvalrichtlijnen via een wijziging van materialendecreet en Vlarema	Kaderrichtlijn Afval en aanverwante richtlijnen zijn omgezet in Vlaamse wetgeving	Tijdig en kwaliteitsvol	Materialendecreet is voor tweede keer principieel goedgekeurd. derde goedkeuring door de VR is verwacht in december. Vlarema 8 is gunstig geadviseerd door IF. eerste principiële goedkeuring door de VR is verwacht in december.
	Adviesverlening omgevingsvergunningen afvalstoffenbeheer	Tijdige en kwaliteitsvolle adviesverlening voor vergunningsaanvragen (omgevingsvergunning)	% adviezen afgeleverd binnen de wettelijke termijn	95% (ca. 500 dossiers)	In de eerste 11 maanden van 2020 ontving de OVAM 449 adviesvragen in kader van omgevingsvergunningen. 95% van de afgeleverde adviezen in deze periode was tijdig. Hierbij moet gezegd worden dat dit mogelijks een kleine onderschatting is aangezien de OVAM vergunningendatabank in sommige gevallen nog geen rekening houdt met de wijzigingsverzoeken binnen één vergunningsnavraagprocedure. De werkelijkheid zal dus nog iets beter zijn.
	Behandelen aanvragen grondstofverklaringen	Tijdige en kwaliteitsvolle behandeling van de aanvragen voor grondstofverklaring	% dossiers behandeld binnen wettelijke termijn	90% (ca. 85 dossiers)	In de eerste 11 maanden van 2020 handelde de OVAM 77 dossiers in kader van grondstofverklaringen af. 90% van de afgeleverde beslissingen (69 dossiers) in deze periode waren tijdig.
			uniforme procedure voor de kwaliteitsborging voor risicovolle grondstoffen uitgewerkt	eind 2021	De procedure die dient gevolgd te worden bij de kwaliteitsborging van grondstoffen moeten als bijlage opgenomen worden in een ministerieel besluit (MB). Omdat deze procedure van toepassing is op alle grondstoffen en best dezelfde elementen bevat als de elementen die worden opgelegd in het eenheidsreglement (EHR) puingranulaten is de timing van deze taak daarvan afhankelijk. Einde 2020 is de structuur van het nieuwe EHR duidelijk. De contouren van het MB zijn klaar. Een ontwerp-bijlage rond een Kwaliteitsborgingsysteem (KBS) voor bouwstoffen is afgerond en werd opgesteld in samenwerking met de belanghebbenden, inclusief de toekomstige certificatie-instellingen COPRO en CERTIPRO. Een ontwerp van algemene bijlage voor invulling van het KBS voor niet-bouwstof-grondstoffen wordt uitgewerkt tegen 11 december. De next steps voor aftoetsing bij de belanghebbenden worden dan vastgelegd. De doelstelling om dit klaar te hebben tegen einde 2021 blijft dus nog steeds haalbaar.
	Beheer van grensoverschrijdend transport van afvalstoffen en materialen	Tijdige en kwaliteitsvolle behandeling van dossiers voor in- of uitvoer van afvalstoffen (EVOA)	% EVOA-dossiers binnen de wettelijke termijn afgehandeld	90% (ca. 1100 dossiers)	In de eerste 11 maanden van 2020 werden in totaal 1280 kennisgevingsdossiers ontvangen. In de loop van het jaar werd de nieuwe toepassing EVOA gefaseerd in productie genomen. Dit heeft voor gevolg dat er voor de eerste jaarhelft geen volledige gegevens in de nieuwe databank, noch in de oude databank aanwezig zijn. Daarom wordt de tijdigheid ingeschat op basis van de laatste twee kwartalen van 2020. De tijdigheid in deze periode bedroeg 97%.
	Beheer van binnenlands transport van afvalstoffen en materialen	Kwaliteitsvolle opvolging van de negatieve keuringsverslagen van kwaliteitsborgingssystemen van inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars.	% negatieve keuringsverslagen waarbij de nodige remediërende maatregelen zijn genomen of een schorsing is uitgesproken	90% (ca. 5 dossiers)	Één negatieve keuring werd ontvangen in 2020 en opgevolgd: de reeds lopende schorsing werd opgeheven en een nieuwe uiterste keuringsdatum werd bepaald.
3.1	Materiaalbewust bouwen en verbouwen				
	Routeplan of werkagenda voor de bouwsector	We stimuleren de bouwsector om richting circulaire en modulaire gebouwen te evolueren en werken samen met hen een routeplan uit. Deze werkagenda Circulair Bouwen wordt gevoed vanuit de leerlessen uit de Green Deal en Proeftuin Circulair bouwen en zal resulteren in implementatie in beleid (o.a. via een nieuw preventieprogramma), nieuwe businessmodellen en aangepast gedrag.	Proeftuin "Circulair Bouwen" voor demoprojecten: • potentieel voor urban mining in kaart, incl. leerlessen gericht op de ontwikkeling van zakenmodellen en de oriëntatie van de samenwerking binnen een of meerdere waardenketens. • potentieel voor ontwerpen en optrekken van nieuwe gebouwen met minder, maar circulair gebruik van grondstoffen in kaart	Syntheseverslag is beschikbaar eind 2020 Eindrapport is beschikbaar medio 2022. Lessen uit de proeftuin Circulair bouwen worden opgeschaald in het nieuwe preventieprogramma Circulair bouwen	1) Tijdens het laatste kwartaal van 2020 heeft de onderzoeksgroep de resultaten van haar onderzoek en de gegevens verzameld op de proefwerven bij elkaar gebracht en geanalyseerd. De resulterende analyse en bevindingen hebben de onderzoekers uitgediept met de betrokken bedrijven en stakeholders tijdens enkele online workshops. Met de sloopbedrijven en verschillende producenten van bouwmaterialen hebben de onderzoekers de resultaten besproken. De nadruk lag daarbij op het in kaart brengen van de stromen en het opstellen van vooral praktische aanbevelingen om de materialenketens beter te sluiten. Meer aanbevelingen werden besproken met de overheden en de federaties van bedrijven tijdens twee bijkomende workshops. Tijdens de derde actiedag van de Green Deal Circulair Bouwen hebben de onderzoekers hun eindrapport voor het luik Urban Mining van de proeftuin naar voren gebracht. In enkele thematische workshops hebben zij bepaalde inhoudelijke aspecten uitgediept. Een bijzonder element daarbij is het voorstel om voor bepaalde materiaalstromen ketenverantwoordelijkheid uit te werken als afsprakenkader voor de samenwerking binnen de waardenketen. 2) Anders dan in de oorspronkelijke planning heeft de onderzoeksgroep niet gewacht op de gegevens uit het luik urban mining om haar desk research naar veranderingsgericht bouwen te starten. In de gerichte Call van Vlaanderen Circulair zijn hiervoor verschillende interessante projecten geselecteerd.

			Green Deal "Circulair Bouwen"	Alle deelnemers hebben begin 2023 een pilootproject uitgevoerd en de nodige stappen gezet om de principes van circulair bouwen structureel in te bedden in de eigen organisatie.	Een tussentijdse evaluatie is in opmaak. Op 8 oktober en op 3 december zijn er online actiedagen opgezet over de thema's hergebruik en urban mining. Plenaire presentaties worden aangevuld met pitches van pilootprojecten en zes workshops in de namiddag. Op de editie van 3 december is er ook een terugkoppeling van twee jaar onderzoek in de Proeftuin én wordt een nieuwe publieke website gelanceerd. Het netwerk bestaat intussen uit 359 organisaties (251 ondertekend) en 620 personen, waarvan 44 experten. Er zijn 168 geregistreerde pilootprojecten.
			Nieuw Preventieprogramma "Circulair bouwen", voortbouwend op de conclusies van Proeftuin en Green Deal	1) Evaluatie van het huidige preventieprogramma Materiaalbewust bouwen tegen eind 2020. 2) We streven om tegen eind 2020 een ontwerp nieuw preventieprogramma Circulair bouwen klaar te hebben voor goedkeuringsprocedure	1) Met een online workshop op 19 mei is de online bevraging van de stakeholders gestart. Die liep tot 15 juni. 55 stakeholders hebben de vragenlijst ingevuld. Het gaat om architecten, aannemers, onderzoekers van kennisinstellingen en bouwheren. De resultaten van de bevraging werden geanalyseerd en gebruikt voor een interne workshop om het nieuwe programma verder vorm te geven. 2) De uitdagingen en de nodige inspanningen in het nieuwe beleidsprogramma zijn besproken. In vier workshops, telkens per twee gericht op ofwel circulair materialenbeheer ofwel circulair ontwerpen hebben we bijna 100 externe partners online kunnen consulteren. Met enkele sleutelpartners hebben we in december directe gesprekken gevoerd over de inhoud en prioriteiten voor het nieuwe beleidsprogramma. Zoals hoger vermeld heeft de onderzoeksgroep van de proeftuin circulair bouwen haar resultaten en bevindingen voorgesteld tijdens de laatste actiedag voor 2020 van de Green Deal Circulair Bouwen op 3 december. Met de inbreng vanuit de onderzoeksgroep en rekening houdend met de leerlessen uit de evaluatie in het voorbije beleidsprogramma zijn we in december gestart met het opstellen van een krachtlijnnota. Die zal naast een contextanalyse de voorstellen bevatten om met gerichte en gedragen acties en inspanningen verschillende uitdagingen te overwinnen die de transitie naar circulair bouwen in de weg staan. Deze nota zullen we eind januari 2021 naar de stakeholders sturen voor commentaar en inbreng. Vermits de interactie volledig online moeten gebeuren, verloopt het uitschrijven van het plan moeizamer. De timing om het beleidsprogramma in ontwerp af te werken en voor te leggen aan de directieraad (DR) voor goedkeuring is 15 april 2021.
Selectief slopen	Het selectief slopen van gebouwen en infrastructuur moet gelden als de standaardpraktijk. De gescheiden bouw- en sloopafvalstromen worden zo hoogwaardig mogelijk hergebruikt/ gerecycleerd tegen 2024.	Evaluatie van de wetgeving voor sloopopvolging, de praktische werking en de standaardprocedures om de gewenste recyclageresultaten op het terrein te realiseren	1) 2020: Vlarema-voorstel voor verplichte sloopopvolging bij grote bouwvolumes (> 1000 m³) is uitgewerkt 2) Evaluatie twee jaar na invoering van de verplichte sloopopvolging, gekoppeld aan de verlenging van de erkenning van Tracimat	1) Vlarema-voorstel voor uitbreiding naar sloopopvolging voor grote werven is opgenomen in Vlarema-8 2) Pas in 2022. De erkenning van Tracimat verloopt in augustus 2022. In het Ministerieel Besluit staat dat Tracimat een audit moet laten doen. Deze zal enkele maanden op voorhand doorgestuurd worden naar OVAM.	
		Om de recyclagegraad bij de niet-steenachtige fracties te verhogen, voorzien we na evaluatie en kosten-batenanalyse de nodige instrumenten voor het realiseren van een betere gescheiden inzameling of (na)sortering.	Uitwerken van nieuwe instrumenten en verplichtingen rond gescheiden inzameling op de werf na afronden proeftuin Circulair Bouwen, deel urban mining (voorzien eind 2020)	Ruw kader voor afzonderlijke inzameling van bouw- en sloopafval en gescheiden inzameling op de werf is uitgewerkt (voorstel Vlarema 9 - artikel 4.3.2.BIS), maar verder te verfijnen in functie van de resultaten van de Proeftuin. Verdere uitwerking is voorzien in 2021, net als bijkomend overleg met de sector.	
		We werken een voorstel van goede praktijk uit voor selectief slopen, sorteren en hergebruiken/recycleren van gebouwen en het daaruit voortkomend bouw- en sloopafval.	Voorstel uitgewerkt tegen medio 2021	Pas in 2021	
		Kwaliteitsborgingsysteem voor secundaire granulaten en een opvolgsysteem voor grondstoffen met gebruiksbepalingen is operationeel	Operationeel tegen einde 2020	Niet op schema. Er zijn verschillende overlegmomenten geweest met de certificatie-instellingen. De laatste gesprekken met Copro en Certipro zijn op donderdag 10/12. Drafvoorstel van EHR voor gebruik als bouwstof wordt tegen dan uitgewerkt. Op 11/12 is er een interne meeting om te bepalen waar we staan in relatie tot een uniforme procedure voor de kwaliteitsborging voor risicovolle grondstoffen (regel 6).	

			Normenkader: de voorwaarden als bouwstof zijn afgestemd met het bouwkundig bodemgebruik van uitgegraven bodem	2020: voorstel voor aanpassing van het normenkader in Vlarema en Vlarebo is uitgewerkt	Doelstelling om voorstel uit te werken tegen einde 2020 wordt behaald. Er werd een concreet voorstel uitgewerkt dat bestaat uit twee schema's voor diverse stromen. Deze werden opgesteld in samenwerking met VITO en afdeling BB. De bespreking van deze schema's met de stakeholders zijn afgerond. Agoria, Indaver en Suez konden zich vinden in het voorstel. FPRG heeft er een probleem mee dat nonferroslakken in lage dosissen in recepturen van vormgegeven bouwstoffen gebruikt worden. Denuo heeft een alternatief voorstel voor schema 1 doorgestuurd. Interne evaluatie werd voor einde 2020 ingepland. Op basis hiervan zal de OVAM de teksten voor Vlarema 9 opstellen, aftoetsen met de sector en voorleggen aan het kabinet. Er zullen sowieso keuzes moeten gemaakt worden en niet iedereen zal volledig zijn zin krijgen. Doel om mee te nemen in VLAREMA9 zou niet in het gedrang mogen komen.
Materiaalimpact van gebouwen	We zetten in op het ontwerp van gebouwen en infrastructuur. Om de ecologische voetafdruk van gebouwen te verlagen, houden we rekening met de volledige levenscyclus van het gebouw. Samen met de geschikte partners zorgen we ervoor dat data over materialen vlot kunnen worden gekoppeld aan deze nieuwe technieken, zodat preventie en herstellingen gericht uitgevoerd kunnen worden en waardoor ook Urban Mining richting een circulaire bouwconomie veel effectiever zal worden in de toekomst	Verdere ontwikkeling en gebruik van de TOTEM-tool voor een accurate en gebruiksvriendelijke bepaling van de materiaal-impact van gebouwen (cf. samenwerkingsovereenkomst 3 gewesten en 2-jarenplanning).	1) Optimalisatie functionaliteiten TOTEM (o.a. aanpassing naar nieuwe EN norm, uitbreiding elementcategorieën, nieuwe opleidingen, implementeren kwalitatieve evaluatie circulariteit, link met EPB, ...)	2) De EPD's van bouwproducten zijn geïntegreerd in de tool tegen eind 2021	In 2020 werden verschillende kleinere updates maar ook één grote TOTEM-update doorgevoerd, met als voornaamste nieuwigheid de introductie van de eerste B-EPD's in oktober 2020 (volgens de EN15804+A1 norm). De switch naar de nieuwe versie van de norm staat gepland voor het eerste semester van 2021. Andere zaken zoals uitbreiding elementcategorieën, link met circulariteit etc. zijn voorzien voor de komende jaren. Dit jaar werden er enkele ad-hoc TOTEM opleidingen georganiseerd, voornamelijk voor studenten in een bouwopleiding. Vanaf volgend jaar willen we terug op een meer regelmatige basis opleidingen inrichten met ondersteuning via het raamcontract Q&S.
			Onderzoek naar de verspreiding of toepassing van TOTEM bij specifieke sectoren, zoals onderwijs, kantoorgebouwen, overheidsgebouwen, retail... (in overleg met de andere gewesten en in overeenstemming met resultaten van lopende studies).	De studie TOTEM potentieelinschatting werd afgerond in 2020. Deze studie keek in eerste instantie naar het potentieel van TOTEM om de milieu-impact van gebouwen te verlagen, maar ook naar het potentieel om TOTEM uit te breiden naar andere subsectoren van de bouw (wegenbouw). In de TOTEM voorbeeldrol studie wordt ook gekeken naar het voorschrijven en het gebruik van TOTEM voor enkele pilotprojecten (waaronder ook een kantoorgebouw). Verder onderzoek naar de verspreiding of toepassing van TOTEM in specifieke sectoren zal de komende jaren opgezet moeten worden.	
			Onderzoek naar de ontwikkeling van een materialenpeil om de milieu-impact van materialen in een gebouw te bepalen, idealiter gekoppeld aan het energiepeil.	We onderzoeken de invulling van het M(E)-peil tegen 2022 Grenswaarden voor verschillende typologieën van gebouwen zijn onderzocht tegen 2024	De focus van dit project is gedurende het jaar (deels ten gevolge van de gesprekken met VEA en opmerkingen van kabinet) verlegd van M-peil naar Materialenpaspoort/-inventaris. Extra budget (binnengehaald via OIS) wordt aangewend om een business analyse voor het materialenpaspoort op te starten. De gunning is bijna rond. Verkennend worden volgende zaken gemonitord: EU Level(s) - framework, Madaster (NL), projecten GDGB. Daarnaast is de gunning van de "gebouwenbibliotheek" bijna rond: dit is de voorloper van de benchmarking die nodig is voor het uiteindelijke doel: het M-peil. De komende jaren zal deze set van voorbeeldgebouwen verder aangevuld en uitgebreid worden, waardoor deze op termijn een eerste zicht zal kunnen geven op mogelijke benchmarkingswaarden voor TOTEM. Gesprekken over een gezamenlijke gebouwenbibliotheek met VEA starten normaal dit jaar nog.
			Onderzoek naar de invoering van een materialeninventaris van gebouwen en het gebruik van digitale tools om meer informatie te krijgen over herstelbaarheid, herbruikbaarheid en recycleerbaarheid van gebouwen en hun onderdelen	Beleidsverkennend onderzoek naar praktijk in het buitenland. Leerlessen capteren tijdens het tweede deel van de proeftuin Circulair bouwen (2021 – 2022) en in de Green deal Circulair bouwen	
3.2	Versterken van asbestabouwbeleid				
Asbestbeleid	We voeren een actief asbestabouwbeleid. Het doel is, gefaseerd naar prioriteit, een afbouw van risicovolle asbesthoudende materialen tegen respectievelijk 2034 en 2040.	Evaluatie en monitoring van de voortgang van het asbestabouwbeleid, inclusief voorstel voor aanpassing van het instrumentarium, waar wenselijk	Evaluatie en voorstel voor aanpassing zijn klaar tegen eind 2022	Decretale en Vlarema-aanpassingen bevinden zich in goedkeuringstraject. Het asbestabouwbeleid vormt een prioritair thema voor de minister, waarbij we verder inzetten op ontzorging van doelgroepen en de burger, op innovatieve asbestafvalverwerking en de mogelijkheden van een Vlaams asbestfonds onderzoeken. Met het oog op een efficiënte opvolging en monitoring zijn de bestaande instrumenten (sectorprotocol scholen, subsidies lokale besturen) geëvalueerd in een bredere oefening voor de opstart en (IT)opvolging van de nieuwe instrumenten (sectorprotocollen, databank asbestinventarisatie). Asbestcijfers vanuit lokale besturen zullen in de toekomst ook een plaats krijgen in de benchmarktool. De evolutie van de inzamel- en stortcijfers asbest(cement)afval vormen de belangrijkste voortgangsindicatoren.	

	Koppeling met renovatie en energieprestatie van gebouwen	We onderzoeken hoe het asbestafbouwbeleid optimaal kan worden afgestemd op de realisatie van de Vlaamse beleidsdoelstellingen rond woonkwaliteit, renovatie en energieprestatie van gebouwen. Bij ondersteuning door VL Gewest voor het verwijderen van een asbestdak wordt systematisch de haalbaarheid van een zonnedak onderzocht. Het VL Gewest ondersteunt de verwijdering van asbestdaken via o.a. de renovatiepremie en de OVAM-subsidies voor asbestafbouwprojecten.	In samenwerking met o.m. het VEKA en Wonen Vlaanderen implementeren we een systematische onderzoek van het zonnepotentieel van een asbestdak via de informatiedragers, de tools "zonnekaart" en "asbestverdachte daken" en het toekomstige asbestinventarisatetest. Hierbij haken we maximaal aan bij de "overkoepelende woningrenovatiepremie" zoals gesteld in het Regeerakkoord.	1) Informatieverstrekking op de respectievelijke communicatiedragers van de ondersteuningsinstrumenten gerealiseerd eind 2021. 2) Koppelmogelijkheden van informatieverstrekking uit zonnekaart en uit tool asbestverdachte daken onderzocht tegen eind 2022.	1) In samenwerking met het VEKA werd een combipremie dak-/gevelisolatie met asbestverwijdering (onder)dak of gevel ontwikkeld voor 2021 en 2022. Deze premie was opgenomen als actie in het VEKP. OVAM en VEKA stemden een communicatie af voor een brede bekendmaking naar doelgroepen en stakeholders. In navolging van deze samenwerking heeft de OVAM de minister gevraagd het VEKA mandaat te geven de OVAM te betrekken in het beleidstraject naar een ééngemaakte woningrenovatiepremie. Hierin zal wellicht ook de doorvertaling van het asbestthema naar woonkwaliteit gemaakt kunnen worden. 2) Het EPC en de zonnekaart vormen de instrumenten onder de regie van het VEKA om eigenaars het zonnepotentieel van hun (asbest)dak te laten inschatten. De performantie van de door Agiv-Vito ontwikkelde tool "asbestverdachte daken" blijkt te laag om grootschalig inzetbaar te zijn. De regels rond gegevensbescherming en privacy laten bovendien niet toe om te koppelen aan de zonnekaart of een analoge kaart asbestverdachte daken te ontwikkelen.
	Asbestinventarisatetest	Ter bescherming van de koper wordt een asbestatetest ingevoerd en vanaf 2022 verplicht bij verkoop.	Ontwikkeling van de asbestinventarisatetest	Databank is klaar tegen eind 2021	Op schema. De programmering van de bèta-versie voor release begin 2021 is in eindfase. De bèta-release zal in functie van de feedback van asbestdeskundigen als testgebruikers en als toekomstige lesgevers verder geoptimaliseerd worden. De voorbereiding van bijkomende functionaliteiten voor programmering in 2021 is afgerond.
Regelgevend voorstel voor invoering van asbestatetest bij verkoop vanaf 2022			2020: Voorstel voor aanpassing Vlarema is klaar	De uitvoeringsbepalingen gelinkt aan de invoering van het asbestatetest werden opgenomen in Vlarema 8. Het politieke goedkeuringstraject is opgestart in het laatste kwartaal van 2020.	
Voorstel voor certificatiereglement en standaard inspectieprotocol.			Ministeriële besluiten klaar tegen eind 2021	Op schema. Voor de verschillende processen voorwerp van de werking van een certificatie-instelling werden processchema's opgemaakt. Op basis van deze schema's zal in 2021 de verdere tekstuele uitwerking en de sectorale aftoetsing met kandidaat certificatie-instellingen plaatsvinden. De belangrijkste onderdelen van het inspectieprotocol werden uitgewerkt om voorgelegd te worden voor aftoetsing aan de sectorfederaties.	
	Uitrol naar doelgroepen	We werken aan ontzorgingsmodellen op maat om het verwijderen van asbest te ondersteunen. We geven daarbij prioriteit aan de meest kwetsbare doelgroepen (zoals scholen, kinderkribbes, ziekenhuizen, ...)	Uitvoeren bestaande en nieuwe sectorprotocollen met scholen, sociale huisvesting, zorginstellingen en landbouw, indien voldoende middelen beschikbaar	ifv beschikbare middelen	De ontvangen middelen voor 2020 werden aangewend binnen het bestaande protocol scholen. De bekendmaking van de vrijgemaakte middelen voor 2021 en 2022 binnen het Relance-plan waren cruciaal om de nieuwe sectorprotocollen sociale huisvesting en landbouw te kunnen finaliseren in 2020 en om de onderhandeling voor het sectorprotocol zorg opnieuw op te starten in functie van een landing begin 2021 met aansluitende operationalisering. Aandachtspunt voor de protocolpartners blijft de doorkijk op beschikbare middelen vanaf 2023.
Ondersteunen van asbestafbouwprojecten van lokale besturen om asbestafbouw voor burgers veilig, betaalbaar en makkelijker te maken, indien middelen beschikbaar			ifv beschikbare middelen	De middelen voor de vijf resterende bronophalingsprojecten werden via ministerieel besluit vastgelegd. In samenwerking met Team Lokale Besturen werkt het asbestteam mee aan de herwerking van BVR en MB bij het Subsidiebesluit Lokale Besturen. Het asbestteam baseert deze herwerking op de lessons learned binnen lopende lokale asbestprojecten, op het effectief bereiken van de bepaalde asbestafbouwdoelstellingen en op de verhouding van het subsidiebesluit temidden van een veranderend subsidielandschap voor woningrenovatie. Projecten voor de ophaling van asbestcement aan huis blijken met een actueel bereik van 80% van het Vlaams gewest het best inpasbaar in de bestaande dienstverlening van gemeenten. De gefinaliseerde omzendbrief voor verplicht verpakte aanlevering van asbestcement op recyclageparken waarborgt bijkomende veiligheid voor parkwachter en parkbezoeker. Asbestactualiteit vormt een vast agendapunt bij de periodieke bezoeken in het kader van Samenwerkingsverbanden met centrumsteden.	
3.3	Verzekeren van waardebehoud voor biomassa				
	Actieplan voor een circulair voedsel- en biomassasysteem	Om ervoor te zorgen dat geen voedsel wordt verspild en dat grondstoffen en producten zo hoogwaardig mogelijk worden ingezet volgens de cascade van waardebehoud werken we samen met de sector en afgestemd met de initiatieven van Vlaanderen Circulair aan een nieuw actieplan.	Nieuw actieplan 'Biomassa en voedsel circulair 2021-2025.	Tegen medio 2020 is ontwerp klaar voor goedkeuring	Het nieuw Actieplan Voedselverlies en Biomassa(rest)stromen Circulair 2021-2025 is klaar voor goedkeuring door de Vlaamse Regering. Het heeft alle formele stappen intern en extern tijdig doorlopen. Het aangepast plan samen met het verslag van inspraakreacties en nota VR liggen voor advies bij IF (20/11). Het Actieplan is van bij de start overlegd met de stakeholders wat resulteerde in een gering aantal formele reacties tijdens de inspraakprocedure en positief advies van de adviesraden Minaraad-SALV. De plantekst moest bijgevolg slechts minimaal worden aangepast. Na advies IF is het voorstel dat het actieplan door het kabinet Demir en Crevits gezamenlijk wordt geagendeerd op de VR.

	Selectieve inzameling organisch-biologisch afval	Eind 2023 zijn de nodige maatregelen genomen om in heel Vlaanderen zo veel mogelijk organisch-biologisch afval te weren uit het huishoudelijk en bedrijfsrestafval als belangrijke maatregel om de recyclagedoelstellingen en klimaat-ambities in 2030 te kunnen halen. Kwaliteitsbewaking van inzameling tot afzet moet verontreiniging (bv. microplastics) voorkomen en afzet van compost en digestaat stimuleren.	Verplichte selectieve inzameling van organisch-biologisch afval (inclusief keukenafval) bij bedrijven met meer dan 100 medewerkers. Focus ligt daarbij extra op horeca, zorginstellingen en onderwijs.	Geïmplementeerd vanaf 2021. Om onze doelgroepen te informeren en sensibiliseren, rollen we in 2020-2021 een specifieke communicatie uit.	De OVAM communicatiecampagne selectieve inzameling keukenafval is voorbereid in overleg met de stakeholders en een extern communicatiebureau. De campagne is in oktober van start gegaan (via website, FAQ, brochure, posters, advertenties en nieuwsberichten). Deze loopt verder in 2021 omwille van de corona-lockdown. Alle doelgroepen zijn geïnformeerd en worden gesensibiliseerd. Dit blijkt ook uit de diverse vragen van stakeholders. Wat opvalt in de vragen is dat er nog bedrijven/scholen zijn die uitzoeken om niet onder de verplichting te vallen vanaf 1 januari 2021, maar pas vanaf 2024. Met de inzamelaars worden goede praktijkafspraken gemaakt over de inzameling van verpakte voedingsmiddelen en hun bijdrage tot de kwaliteit van het ingezamelde materiaal met het oog op daling van de microplastics in de biomix.
			Een divers instrumentenpallet op maat van de doelgroep, is uitgewerkt. We stimuleren bijkomende investeringen in de realisatie van voorvergistingsinstallaties bij gft-compostering.	Geïmplementeerd tegen eind 2023. Dit impliceert o.a. dat tijdig een standpunt is ingenomen over de inzameling van bioafval in de huidige groenregio's.	Vorbereidingen voor de opstart van een taskforce zijn lopende. Startoverleg taskforce is op 7 december voorzien; het budget voor ondersteunend onderzoek is ingediend.
	Biomassa en reststromen uit het bos, natuur- en landschapsbeheer	Ook producten uit de natuur, waaronder biomassa en reststromen uit het bos, natuur- en landschapsbeheer, kunnen waardevolle grondstoffen vormen voor een biogebaseerde economie.	We stimuleren het onderzoek naar innovatieve en duurzame toepassingen van natuurproducten. We optimaliseren de biomassaketen uit bos-, natuur- en landschapsbeheer door lokale en regionale valorisatie en zetten hiervoor onderzoeks- en pilootprojecten op.	In afstemming met Agentschap voor Natuur en Bos: 1) Kader creëren via wetgeving of nieuw actieplan. 2) Onderzoek en projecten ondersteunen via call CE, waarbij beloftevolle pistes verder worden opgenomen in wetgevend kader. 3) Afstemming vraag-aanbod faciliteren via symbioseplatform.	1) Inzetten op valorisatie natuurproducten is voorzien in het ontwerp actieplan Voedselverlies/Biomassa. ANB trekt de actie. 2) De call CE legde in 2020 de focus op Circulair Bouwen; er was weinig tot geen mogelijkheid om projecten rond natuurproducten in te dienen. 3) Het Symbioseplatform speelt een centrale rol in de strategie Open Ruimte van het actieplan Voedselverlies/Biomassa. Aanpassingen aan functionaliteiten van het Symbioseplatform zijn doorgevoerd en gecommuniceerd naar terreinbeheerders. Er zijn nieuwe contacten gelegd met de Belgische Houtconfederatie over mogelijk gebruik van het symbioseplatform. Een workshop met de houtsector is gepland eind 2020/begin 2021.
	Afwegingskader voor toepassing van biomassa	Het gebruik van biomassa mag geen ongewenste neveneffecten creëren voor lokale en globale voedselproductie. We gebruiken een afwegingskader voor de evaluatie van mogelijke conflicten tussen energetische en materiaaltoepassingen.	Een voorstel voor afwegingskader voor de inzet van biomassa-reststromen als biobrandstoffen is uitgewerkt	2020: een voorstel voor de formalisering van het afwegingskader is klaar	Ontwerp eindrapport wordt op 10 december besproken met de stakeholders. Het rapport wordt eind december/eerste helft januari afgewerkt. Vanaf dan begint de juridische vertaling van de resultaten (Vlarem 9)
3.4	Materiaalimpact van productketens verlagen				
	Plan kunststoffen	Samen met Vlaanderen Circulair nemen we het voortouw naar een maatschappij waarin plastics maximaal recyclebaar zijn en maximaal gerecycleerd worden. Zo realiseren we een circulaire economie voor plastics.	Actieplan 'Kunststoffen' met als krachtlijnen preventie, een efficiënter gebruik van kunststoffen, meer selectieve inzameling, meer recyclage en meer afzet voor recyclaten.	In 2020 wordt het plan goedgekeurd	Het Actieplan Kunststoffen werd in februari goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het eerste overlegplatform voor het actieplan vond plaats op 25 juni, een tweede volgde op 6 oktober. In die tijd zijn bilaterale gesprekken met externe trekkers gevoerd. Elke externe trekker werkte mee aan de invulling van de acties, planning, en vooruitzichten voor 2021 en 2025. Verschillende van de acties zijn intussen in gang gezet. Wat de acties getrokken door OVAM betreft, is een koppeling gemaakt naar de planning voor LIFE IP. Afspraken met de interne trekkers worden nog gemaakt.
			Om ervoor te zorgen dat Vlaanderen evolueert tot een toonaangevende recyclagehub in Europa pleiten we voor extra investeringen in de nodige sorteer- en recyclagecapaciteit, met focus op de kunststofketen. De inzet van middelen van de VMH wordt bepleit.	Voorstel gekoppeld aan de goedkeuring van het plan Kunststoffen	Een koppeling van de VMH-middelen met het Actieplan Kunststoffen werd gelegd maar niet weerhouden. OVAM heeft dit jaar een voorstel voor het relanceplan opgesteld. Dit maakt deel uit van een ruimer traject om Vlaanderen uit te bouwen als recyclagehub, met andere woorden ruimer dan enkel de middelen van VMH. Er werd hiertoe een extra 30 mio euro toegekend aan de OVAM, te besteden in 2021-2022.
			Standpunt over de inzet van bio-afbreekbare plastics, in lijn met de beleidsvisie "Bio-economie in Vlaanderen"	1) Standpunt klaar tegen medio 2020; 2) Tegen 2024 vertaling van standpunt in beleidsinstrumenten, zoals ecomodulatie en gebruiksverboden	Het standpunt over de inzet van bio-afbreekbare plastics werd samen met het Actieplan Kunststoffen goedgekeurd door de Vlaamse regering. De infopagina op de OVAM-website werd geüpdatet, en een samenwerking voor Vlaco's webpagina resulteerde in enkele expertenvideo's en geüpdatete info over sorteeregels gft en composteerbare kunststoffen. Belgian Biopackaging, Vlaco en OVAM zetten in overleg de eerste stappen richting een positieve lijst voor biodegradeerbare kunststoffen, meer bepaald voor de toepassingen die nu als stoorfactor terug te vinden zijn in composteerinstallaties (fruitstickers, koffie pads, theezakjes). Dit komt overeen met actie C10 uit LIFE C-MARTLIFE (getrokken door Vlaco).
			Verhogen van de afzet van recyclaten in eindproducten via aanpassing van de regelgeving en vergroening van overheidsopdrachten	1) 2020: studie over toepassing in bouwproducten afgerond 2) OVOP-criteria en regelgeving zijn aangepast eind 2024	De studie wordt opgeleverd begin december. VKC/Centexbel screenden o.a. typebestekken op elementen die het inzetten van kunststofrecycalaat verhinderen. Algemeen is de conclusie dat, in tegenstelling tot beton of staal, er geen tot weinig verwijzingen zijn naar kunststofrecyclaten in de bestekteksten. De bevindingen werden gedeeld op de actiedag van de Green Deal Circulair Bouwen, in een workshop over hergebruik en gebruik van recyclaten in de openbare aanbestedingen. Er blijkt dat er een gebrek is aan kennis van kunststofvarianten uit recycalaat, en kennisdeling primordiaal is.

	Implementatie van de SUP richtlijn	Het Europees Parlement kwam eind maart 2019 tot een akkoord over een Europese richtlijn met nieuwe afspraken over het gebruik van eenmalige plastics. De richtlijn heeft als doel de hoeveelheid marien zwerfvuil te beperken. Daarom viseert ze de top 10 van wegwerpplastics die het vaakst op stranden of in de zee aangetroffen worden.	De Single use plastics richtlijn is tijdig en kwaliteitsvol omgezet in Vlaamse (en federale) wetgeving	1) 2020: er is een implementatietraject voor de omzetting van de SUP-richtlijn op federaal en gewestelijk niveau 2) In de loop van 2024 is de SUP-richtlijn volledig geïmplementeerd	Er is tussen de gewestelijke en federale overheden vastgelegd wie bevoegd is voor de omzetting van de diverse artikels uit de SUP-richtlijn. Voor artikel 8 (zwerfvuil/UPV) moet nog een keuze gemaakt worden in de te volgen piste: interregionale samenwerking of federale piste. Het is belangrijk snel duidelijkheid te hebben over de concrete piste voor implementatie om de deadline te kunnen respecteren.
	Verpakkings- en Zwerfvuilbeleid 2.0 (zie ook OD 3.5 - Mooimakers)	Tegen 2025 moeten alle verpakkingen die op de markt komen herbruikbaar, recycleerbaar of composteerbaar (waar mogelijk en wenselijk en vanuit de functie die ze vervullen) zijn. We voeren het verpakkingenplan uit. We stimuleren een actief overleg tussen voedings- en verpakkingindustrie, lokale overheden en horeca om slimmere en afvalarme ondernemingsmodellen te ontwikkelen voor consumptie buitenshuis.	Een uniform P+ systeem voor de selectieve inzameling van alle huishoudelijk verpakkingsafval is uitgerold	Tegen april 2021	De p+ inzameling is reeds uitgerold bij Imog, IDM, Verko, Miwa, Ibogem, IVM, Ilva, Mirom, IVOO, Ivago en Ivla. Op 1 januari 2021 volgen IVIO, Ivarem, Intradura en Sint-Genesius-Rode. Op 1 maart Antwerpen, Ecowerf, Igean, IOK en op 1 april Incovo, Interza, Interrand, IVBO, IVVO, Aarschot, Knokke, Limburg.net. Tijdens de eerste lockdownperiode heeft de bouw van de nieuwe sorteerinstallaties tijdelijk stilgelegen. Het was toen onduidelijk of de vooropgesteld timing wel gehaald zou worden, maar intussen is de verloren tijd ingehaald en de hierboven gestelde timings komen niet in het gedrang. Met de intercommunales die vandaag huis-aan-huis restplastics inzamelen via een roze zak zijn ook afspraken gemaakt om de overgang vlot te laten verlopen.
			Beoordelen van de voorstellen van de sector voor ecomodulatie op basis van hun potentiële impact om niet-recycleerbare verpakkingen uit te faseren tegen 2025	Passende voorstellen afdwingen om de doelstelling tegen 2025 te halen	Door de verplichtingen gekoppeld aan de uitgebreide pmd inzameling heeft Fost Plus de tarieven van het groene punt sterk verhoogd en verder gedifferentieerd. Hierdoor is de ecomodulatie binnen het groene punt al toegenomen. Daarbovenop is een lijst goedgekeurd van verpakkingen die onder het ontradend tarief moeten komen (ches, sleeves, drankzakje, chipsdoos...). Conform de erkenning kan de toepassing van het ontradend tarief voor deze verpakkingen twee jaar uitgesteld worden. Tegen eind 2021 zal Fost Plus aangeven voor welke verpakkingen uitstel van het ontradend tarief wordt gevraagd.
			Green Deal tussen overheid en distributie om het aandeel wegwerp en niet-recycleerbare verpakkingen op de markt te verminderen	De besprekingen met de sector worden opgestart in 2020. De Green Deal is uitgewerkt medio 2021	Onderhandelingen met potentiële mede-initiatiefnemers lopen. Er is bepaald dat er gewerkt gaat worden rond e-commerce (webwinkel, maaltijdbox en take-away) en verkoop in de winkel via bulk en via herbruikbare verpakkingen. We mikken wel nog altijd op een ondertekening tegen medio 2021. Ondertussen nemen we reeds contact op met potentiële ondersteunende en deelnemende partijen (kennisinstellingen, bedrijven, ...).
		Nieuwe erkenningen voor Valipac en Fostplus	De nieuwe erkenning voor Valipac wordt tijdig en kwaliteitsvol geadviseerd	Prioriteitennota OVAM opgesteld medio 2020	De evaluatie is afgerond. De nota met de krachtlijnen is goedgekeurd op de directieraad en het proces voor een nieuwe erkenning opgestart. Na bespreking van de krachtlijnennota met Valipac en de IVC moeten we vaststellen dat het draagvlak voorlopig eerder beperkt is. Dit maakt het een uitdaging om de krachtlijnen effectief opgenomen te krijgen in de erkenning van Valipac
			De nieuwe erkenning voor Fostplus wordt tijdig en kwaliteitsvol geadviseerd	Prioriteitennota OVAM opgesteld medio 2023	/
		We zorgen ervoor dat de verpakkingsector zijn engagementen nakomt op basis van de voorziene nulmeting die in overleg met alle actoren wordt opgesteld en we zetten hierbij ook in op handhaving. Ook de andere betrokken sectoren moeten actief en financieel bijdragen aan de strijd tegen zwerfvuil. Indien de doelstellingen nog steeds niet significant gedaald zijn de sector gevraagd worden om statiegeld te organiseren of een veralgemeend beloningssysteem.	We zetten de meetmethodes verder op punt, en analyseren de samenstelling van zwerfvuil en sluisstorten	1) De studies mbt referentiekost en fractietellingen zijn beschikbaar begin 2021 (nadien tweejaarlijkse herhaling) 2) Oprichting klankbordgroep om methodologie te valideren	1) De fractietellingen zwerfvuil lopen een half jaar vertraging op maar hierdoor zullen de resultaten meer representatief zijn voor een gemiddeld jaar. De bruikbaarheid ervan als input voor toekomstige onderhandelingen is daardoor groter. De studie om de referentiekosten van zwerfvuil in kaart te brengen, is afgerond. 2) De klankbordgroep is opgericht.
			Bijdrage in financiering van het zwerfvuilbeleid vastgelegd	Voorstel voor bijdrage in kosten klaar en onderhandeld tegen eind 2021	Er is binnen de Klankbordgroep een consensus over de "opmaak en technische aspecten" van het rekenmodel (hoe berekenen, waar de gegevens halen,...). De definitieve beslissing rond de beleidsaspecten (welke kosten worden meegenomen,...) is nog niet volledig rond. Een voorstel ligt nu bij de minister voor feedback. Door corona is de fractietelling vertraagd waardoor ook de "verdeling van de (referentie)kosten" over de verschillende sectoren (op basis van de fractietelling) nog niet is gebeurd. De metingen voor de fractietelling zal zeker tot na de zomer duren. Eindrapport mogelijks tegen eind november 2021. Nadien moeten scenario's mbt verdeling van kosten doorgerekend worden alvorens tot een voorstel gekomen kan worden. Dit zal dus doorschuiven naar begin 2022

		Evaluatie van het verpakings- en zwerfvuilbeleid	Evaluatie beschikbaar eind 2023	Een eerste (tussen)evaluatie van het Verpakingsplan is opgemaakt. Deze evaluatie is eind november voorgelegd aan de Minister. Er werd beslist om de definitieve evaluatie te vervroegen (tegen eind 2022) en op het onderdeel zwerfvuil al bijkomende maatregelen te nemen (o.a. bijsturen beleid Mooimakers, rondetafel met lokale besturen en producenten, ...)
	De nieuwe bepalingen omtrent het gebruik van cateringmateriaal en plastic zakken in Vlarema moeten op het terrein geïmplementeerd worden. Als overheden geven we het goede voorbeeld op onze evenementen en in onze eigen werking.	Verbod op het gratis verdelen van plastic wegwerpkassazakken	Leidraad handhaving beschikbaar eind 2020	Een handleiding handhaving is opgemaakt in overleg met de juridische dienst, team terreincontrole en afdeling handhaving. Deze handleiding is ook voorgelegd aan VVSG. Een tweede overleg met VVSG wordt ingepland na 7/12/2020 als er meer zekerheid is of het federale wetsvoorstel over het verbod op plastic zakjes al dan niet wordt goedgekeurd door de Europese Commissie.
		Gebruik van bekertjes op evenementen	Leidraad handhaving beschikbaar eind 2020	Er zijn, in overleg met de lokale besturen, twee leidraden opgemaakt. Eén voor de organisatoren van evenementen die kiezen voor 90% selectieve inzameling en één voor de handhavers. De leidraden zijn voorgesteld aan de lokale besturen op een webinar en zijn ook beschikbaar op de website van de groenevent.
		Cateringmateriaal bij de Vlaamse overheid en lokale besturen	We ondersteunen lokale besturen en andere entiteiten in 2021 met het oog op verplichting vanaf 2022	2020 was een testjaar voor het gebruik van de herbruikbare bekertjes. Het doel was om met een aantal 'moeilijke' evenementen samen een testcase op te zetten (wielerfeest, carnaval, kermis). Alle geplande projecten zijn uitgesteld naar 2021 wegens corona. Er is in dat kader wel gestart met een intensieve voorbereiding van het WK Wielrennen 2021, alsook met opstartvergaderingen voor ondersteuning van nieuwe projecten met lokale besturen in 2021.
Ketenaanpak voor selectie van producten	Producten moeten slimmer worden ontworpen, zodat ze langer meegaan en makkelijker herstelbaar, herbruikbaar en recyclebaar zijn. We bevorderen herstelling van producten en hergebruik van onderdelen; recyclage vormt de sluitsteen om alle grondstoffen maximaal te herwinnen. We leggen daarbij onze focus op de productgroepen vermeld in artikel 9 van de kaderrichtlijn. Via onze antennefunctie capteren we nieuwe inzichten, detecteren we hindernissen tijdens de ontwerpfase en werken deze weg.	Productketen matrassen	Voorstel voor convenant is beschikbaar eind 2020	Er is in 2020 met de sector een ontwerpconvenant onderhandeld. De consultatie bij de stakeholders over deze tekst is afgerond. De ontwerpconvenant wordt samen met het consultatieverslag op 26 november aan Directieraad voorgelegd voor goedkeuring. De convenant kan dan in december ondertekend worden en van kracht gaan. OVAM volgt de praktische uitwerking van het Valumat-systeem en de geplande samenwerkingen van Valumat met Interafval, Denuo en Herwin mee op.
		Productketen AEEA	Analyse van de keten is beschikbaar tegen eind 2020 o.m. met oog op nieuwe convenant medio 2021	Visienota beleid en nieuwe convenant werd opgesteld en voorgelegd aan DR. Onderhandelingen over het nieuwe convenant met Recupel en PV Cycle zijn lopende met als doel een onderhandelde tekst in februari ter consultatie voor te leggen.
		Productketen batterijen	Analyse van de keten is beschikbaar tegen eind 2022 o.m. met oog op nieuwe convenant najaar 2023	Dit wordt ten vroegste in de loop van 2021 opgestart
		Productketen luiers	1) Stappenplan bestaande uit evaluatie van buitenlandse criteria naar Vlaams of Belgische context, kosten-baten analyse voor inzameling en verwerking, ... 2) Communicatiepakket ter promotie van de wasbare luier is samengesteld, in samenspraak met de meest relevante stakeholders	1) Recyclage: Een stappenplan is uitgewerkt en voorgelegd aan de directieraad. De studie van VITO over de EoW criteria materialen luierrcyclage is klaar in december. In het kader van Vlaamse Veerkracht is luiers genoemd als een van de prioritaire stromen. Dit zal de recyclagepiste van deze stroom versnellen. Om dit mogelijk te maken zijn nog een aantal stappen te zetten in 2021 (praktijktoets en haalbaarheidsstudie). Ontwerp: Ontex heeft vooruitgang geboekt in ecodesign ('Little big change') dankzij VC Open call-project, de corona crisis heeft echter impact op de verdere uitrol. 2) Preventie: Communicatie ivm wasbare luiers ligt stil, omwille van aanstellen nieuw communicatiebureau en door corona. De fiche luiers voor duurzame H18, ontwikkeld door FIDO, is klaar en zal samen met andere fiches gepubliceerd worden op www.duurzaamaankopen.be
		Productketen textiel	Vanuit onze ervaringen en projecten van vorige jaren bereiden we een analyse en standpunt voor als input voor het Europese beleid inzake textiel	Rondetafel circulaire mode & design 29/10 was een succes. 80 deelnemers waaronder de gewesten, FOD & EU commissie gaven waardevolle input. Deze wordt nu verwerkt om eind dit jaar aan de directieraad voor te stellen en acties te definiëren. Daarnaast profileren we ons op Europees niveau als een toonaangevende lidstaat met het oog op een Europese strategie voor textiel. De workshop ECOM rond design & business modellen voor mode was met 90 deelnemers een succes. OVAM modereerde een breakout sessie.
	We versterken de inzet op circulair ontwerp en circulair aankopen binnen instrumenten zoals de aanvaardingsplicht en green deals. Knelpunten als productnormering, labeling etc worden hierbij bespreekbaar gemaakt bij de bevoegde federale ministers.	We verkennen de meerwaarde die een aantal instrumenten kunnen bieden voor ons beleid, o.m. uitgebreide producenten-verantwoordelijkheid, productnormering, labeling, garantieregeling.	Eind 2021 is voor elk van de vernoemde instrumenten het proces in kaart gebracht, de meerwaarde/impact voor ons beleid duidelijk, en de bereidheid tot samenwerking afgetoetst.	Op schema. Er werd een overzicht gemaakt van de instrumenten die vroeger werden ingezet om ecodesign te versterken en de instrumenten waarop we nu en in de toekomst willen inzetten om het circulair ontwerp verder te versterken. Door de late federale regeringsvorming, en lage activiteit binnen het Intrafederaal platform, staat het overleg met het federale niveau op een laag pitje.

		We onderzoeken hoe en voor welke stromen we voor een betere afstemming tussen de gewesten inzake aanvaardingsplichten kunnen zorgen, zodat er een uniform beleid gevoerd wordt over heel België.	Interregionaal akkoord tussen de gewesten is onderhandeld	tegen eind 2021	Via het IPUP werd met de andere gewesten gesproken over interregionale samenwerking. Er werd ook een studie uitgevoerd op vraag van de kabinetten door een extern studiebureau. De OVAM vindt de studie echter weinig bruikbaar en zal zelf een interne oefening doen rond de afweging van voor- en nadelen van interregionale samenwerking in 2021.
3.5	Verminderen van restafval door circulair materialenbeheer				
	Uitvoeringsplan	We voorzien een nieuw Uitvoeringsplan voor lokaal materialen-beheer waarin we de ambitie van het huidige plan verder optrekken.	Evaluatie van het Uitvoeringsplan Huishoudelijk afval en Gelijkwaardig bedrijfsafval uitgevoerd	Tussentijdse evaluatie beschikbaar tegen eind 2020	Van de zes aspecten in de evaluatie, zijn er vier volledig afgerond (evaluatie van het instrument, van de doelstellingen, van de acties en aandachtspunten voor de toekomst). Het uitbestede onderzoek naar de Belfius-cluster wordt heel binnenkort afgerond. Voor de evaluatie van het opvolgingsproces wachten we nog op input van alle drie de werkgroepen die het plan opvolgen (laatste WG op 2/12). Normaal kan alles worden afgerond tegen einde van het jaar zoals voorzien.
			Nieuw uitvoeringsplan opgesteld	Tegen najaar 2022 is ontwerp klaar voor goedkeuring	/
	Een betere selectieve inzameling van restafval	We streven ernaar om tegen 2030 de selectieve inzameling van afval met het oog op recyclage te doen toenemen tot 77,5 %. Tegen 2030 moet minstens 50% van de recycleerbare fractie van huishoudelijk én bedrijfsafval bijkomend gerecycleerd worden. Een performantere selectieve inzameling en recyclagetrajecten voor prioritaire stromen moeten dit mogelijk maken.	Er liggen belangrijke opportuniteiten in de stromen organisch-biologisch afval, kunststoffen, papier en karton en textiel. Samen met alle actoren versterken we de sorteerbodschappen via diverse communicatiestrategieën. Voor: - organisch-biologisch afval: zie 2.3 - kunststoffen/verpakkingen: zie 2.4	Sorteeranalyse op zowel huishoudelijk restafval, grofvuil als bedrijfsrestafval is uitgevoerd, respectievelijk eind 2020, eind 2021, en eind 2022. Op basis van de resultaten van de sorteeranalyse wordt een gepaste strategie ontwikkeld om de meest voorkomende fracties beter selectief in te zamelen met het oog op recyclage.	De sorteeranalyse op huishoudelijke afvalstoffen schuift een volledig jaar op. De lente en zomer campagne kon nu niet uitgevoerd worden. Door corona-maatregelen konden we niet vragen om afval uit te sorteren. De coronacrisis en maatregelen hebben daarnaast een sterke invloed op de hoeveelheid geproduceerd afval. Zo verwachten we enerzijds een daling in het productieafval als gevolg van de sluiting in een aantal niet-essentiële sectoren. En anderzijds minstens een verschuiving in het restafval, van bedrijfsrestafval naar huishoudelijk restafval. Deze laatste fracties fungeren als communicerende vaten maar kennen wel elk hun eigen doelstelling. We kunnen nu al stellen dat de dalende trend die de laatste jaren werd waargenomen bij het huishoudelijk restafval waarschijnlijk zal doorbroken worden. Maw zullen de metingen over 2020 een sterk vertekend beeld geven. De sorteeranalyse huishoudelijke afvalstoffen dient ook om het nieuwe plan HA&GBA te stofferen, maar we denken wel de planning daarvoor voorlopig te kunnen behouden. We zullen de resultaten van twee seizoenen beschikbaar hebben bij opstart van de opdracht en tijdens het voorjaar van 2022 kunnen we de teksten van het uitvoeringsplan nog aanpassen. Qua communicatie werden dit jaar filmpjes ontwikkeld om onze sorteerbodschappen op een laagdrempelige manier aan te bieden aan diverse doelgroepen (anderstaligen, scholen, ...)
			Voor de verplichte PMD of P+ inzameling bij bedrijven stimuleren we verdere infocampagnes, maar zorg ook voor de nodige handhaving indien noodzakelijk.	1) We zorgen dat onze doelgroep geïnformeerd zijn bij invoering van de P+ inzameling bij bedrijven 2) Via de erkenningen van Fostplus en Valipac streven we naar een adequate aanpak van freeriders	De uitrol van de p+md bij bedrijven is voorzien tegen juli 2021. In samenwerking met team Communicatie voorzien we dan een infocampagne rond de nieuwe sorteerbodschap.

	Huishoudelijk restafval	Een performantere selectieve inzameling en recyclagetrajecten voor o.a. matrassen, meubelen en eventueel ook van luiers moeten een scherpere doelstelling mogelijk maken. De nodige ondersteuning en handhaving op maat op lokaal niveau (o.a. via samenwerkingsverbanden, visitaties, lerend netwerk en proefprojecten) is voorzien.	Ondersteuning op maat op lokaal niveau wordt verder gezet via: 1) visitaties 2) samenwerkingsverbanden met centrumsteden	1) De visitaties met lokale besturen die nog meer dan 20 kg restafval verwijderd zijn van hun doelstelling, worden verdergezet en de uitrol van de acties opgevolgd 2) Alle samenwerkingsverbanden met centrumsteden worden geactualiseerd aan de bestuursakkoorden en de uitrol van de acties opgevolgd	1) Fysieke visitaties vonden minimaal plaats (door corona) met de focus op lokale besturen/IC's die nog geen eerdere visitatie kregen (nieuwe visitaties: Diest, Middelkerke, Blankenberge, Brugge en IVOO en IVBO). Vervolgvisitaties gingen digitaal door. De meeste gemeenten die nog een lange weg te gaan hebben, werden in de loop van de corona-tijd actief bevestigd (digitaal) naar een stand van zaken en gepushed om alsnog in actie te schieten als dat nog niet gebeurde. Resultaat daarvan is dat 28 gemeenten actie ondernomen hebben onder vorm van een actieplan. Er zijn grote verschillen in actieplannen die nu, of in de komende maanden, worden opgestart en uitgevoerd. Op concrete resultaten is het nog wachten (investeringen, timing invoering acties, ...).De visitaties worden algemeen positief onthaald, hebben een proces in gang gezet en zorgen voor extra druk bij de lokale besturen om actie te ondernemen. Wel weten we dat de cijfers van huishoudelijk afval in 2020 ook beïnvloed worden door het vele telewerk, wat een verhoging van het restafval met zich mee zal brengen. De Lerende Netwerken zijn in de loop van 2020 volledig overgeschakeld op digitale modus. Specifieke thema's werden uitgewerkt met presentaties door experts. De sessies werden opengesteld voor alle belfius-clusters. Het aantal deelnemers aan de lerende netwerken steeg in 2020. Dit is mogelijk te verklaren door deze twee aanpassingen. 2) In september werden de SV-overlegmomenten digitaal heropgestart. Dit verloopt vlot, en biedt de mogelijkheid om OVAM-dossierhouders voor bepaalde agendapunten uit te nodigen zonder dat dit hen veel tijd kost. Met alle SV-gemeenten waren er in 2020 contacten (telefonisch en per mail), en hoewel de overlegmomenten een tijd waren onderbroken door de coronacrisis, hebben we met vrijwel elke SV-stad een overleg kunnen hebben in 2020 of staat er al concreet overleg ingepland voor begin 2021. Wat de actualisaties betreft, zijn er niet altijd extra concrete thema's of acties waarrond we kunnen samenwerken ofwel liggen deze acties ver in de toekomst waardoor momenteel onvoldoende info beschikbaar is om een fiche op te stellen. Wel worden bepaalde thema's die reeds lang in het SV waren opgenomen maar nog niet werden uitgevoerd, soms gereactiveerd.
			De nodige handhaving is voorzien	Tegen 2021 is een plan van aanpak uitgewerkt voor naleving van de tarieven voor inzameling en verwerking van huishoudelijk afval; en de correcte inzameling op containerparken	Aanpak uitgewerkt. Er blijven op dit ogenblik nog drie gemeenten over in Vlaanderen die een nultarief voor restafval op het recyclagepark hanteren en die nog geen datum in 2021 voorop gesteld hebben om hiermee te stoppen: Brugge, Oostende en Aalter. Het handhaven hierop is moeilijk. Deze gemeenten vinden steeds enig luisterend oor op beslissingsniveau niettegenstaande de duidelijke wetgeving, de vele herinneringen, aanmaningen en gesprekken sinds 2015. VVSG steunt de handhaving ook niet van harte. Een zoveelste herinnering waarbij aangegeven wordt dat desnoods tot een formele aanmaning wordt overgegaan, is verstuurd eind november 2020. Knokke-Heist heeft aangegeven zich in regel te stellen. Over geheel Vlaanderen kan gesteld worden dat het aantal gemeenten dat niet in regel is steeds kleiner wordt. Maar dit blijft langzaam gaan.
	Bedrijfsrestafval	Om het bedrijfsrestafval te verminderen, zetten we onder meer in op de ontwikkeling van een code van goede praktijk voor een betere bronsortering in combinatie met sturende maatregelen op maat zodat het ook voor bedrijven interessanter of gemakkelijker wordt om recycleerbare stromen selectief in te zamelen dan om gemengd restafval aan te bieden.	Code van goede praktijk voor bedrijfsrestafval is geïmplementeerd en geëvalueerd	Geïmplementeerd voorjaar 2020. Nauwe opvolging door de OVAM van overgangstermijn met evaluatie tegen eind 2021	Door advies van de Raad van State moest de juridische verankering herbekeken worden. Dit bracht vertraging met zich mee. De code van goede praktijk is opgenomen in VlAREMA 8. In de mate van het mogelijke wordt zoveel mogelijk in gereedheid gebracht om uitrol vanaf volgend jaar goed te laten verlopen. Studie naar recycleerbaarheid van materialen uit het restafval is bijna klaar en zal helpen om nog een aantal lopende discussies verder uit te klaren.
			Er wordt intensief verder gezocht naar een geschikte instrumentenmix om selectieve inzameling en recyclage van vergelijkbaar bedrijfsrestafval sterk te verhogen	Voorstel wordt uitgewerkt tegen eind legislatuur	Er is een studie uitbesteed om te bekijken hoe we meer vat kunnen krijgen op de prijszetting bij private inzamelaars. De studie kijkt vooral welke pistes juridisch haalbaar zijn om op die tariefformules in te grijpen en is nog maar net opgestart. Er is een nauwe samenwerking team Onderzoek & Monitoring en team Lokaal Materialenbeheer voor de studie, daarna kan team Lokaal Materialenbeheer beleidsvoorstellen gaan uitwerken.
	Implementatie van de richtlijn havenontvangst-faciliteiten	Op 9 april 2019 keurde de Europese Raad een nieuwe richtlijn goed over havenontvangst-voorzieningen voor de afgifte van scheepsafval. Het doel van de richtlijn is de zee te beschermen tegen lozingen van afval van schepen door de beschikbaarheid en het gebruik van havenontvangstvoorzieningen te verbeteren.	Tijdige en kwaliteitsvolle omzetting van de richtlijn in Vlaamse wetgeving	1) eind 2021: nieuw kostendekkingssysteem scheepsafval uitgewerkt 2) eind 2021: nieuwe afvalbeheersplannen havens opgemaakt (commerciële havens, vissershavens, jachthavens, Vlaamse Waterweg)	Op schema. De VLAREMA 8 ontwerptekst voor de juridische implementatie van richtlijn 2019/883 is zo goed als klaar (er zijn nog enkele kleine technische issues). Alle consultaties met stakeholders zijn gedaan, alle knelpunten werden opgelost. Ook het werk voor de praktische implementatie van de nieuwe bepalingen is reeds opgestart.
	Eindverwerking	De milieuheffingen hebben de afgelopen decennia bewezen dat ze geholpen hebben om het gedrag van burgers en bedrijven zodanig te sturen dat de hoeveelheid restafval gedaald is en recyclage verhoogd is. In uitvoering van de visie eindverwerking, onderzoeken we daarom of het wenselijk is de afvalheffing te actualiseren	Voorstel voor verhogen van de heffing op afvalstoffen bestemd voor eindverwerking	Voorstel klaar tegen BO2021	Voorstellen voor BO 2021 zijn goedgekeurd door de Vlaamse Regering (via programmadecreet) en liggen ter goedkeuring voor in Vlaams Parlement. Het gaat hierbij om: wijzigen verlaagd tarief breekresidu's, wijzigen verlaagd tarief PST-residu's, en uitbreiden nultarief storten brandbare glasresidu's (PVB-folie) naar verbranden.

	De afvalverwerkingscapaciteit in Vlaanderen stemmen we af op maat van de circulaire economie. Een CE betekent dat Vlaanderen zich moet voorbereiden op een gefaseerde afbouw van afvalverbranding. We stemmen het vergunningenbeleid hierop af en voorzien een flankerende ondersteuning waarbij bv. de afvalheffingen worden ingezet om de afbouw van capaciteit te faciliteren. Investerings in afvalverwerking houden rekening met langetermijnevoluties naar een circulair en klimaatneutraal Vlaanderen	Voorstel voor flankerend/faciliterend afbouwinstrument verankerd in wetgeving tegen 2022	Voorstel klaar tegen BO2022	LT-visie eindverwerking ligt nog voor voor bekrachtiging door de Vlaamse Regering. Vervolgtraject is in voorbereiding voor 2021 e.v. (o.a. Dynamische Energie-atlas, afwegingskader met criteria om vergunningsaanvragen te beoordelen).
Programma Vlaanderen Mooi	Concreet zetten de Mooimakers (de OVAM, Fost Plus en de VVSG) het beleid voor zwerfvuil en sluikestorten verder met gepaste extra beleidsmaatregelen, waarbij we maximaal leren uit de opgedane ervaringen.	Evaluatie en aanpassing aan de SUP-Richtlijn van het samenwerkingsakkoord voor Vlaanderen Mooi.	In de loop van 2022 wordt een voorstel uitgewerkt voor werking van de Mooimakers vanaf 2023	/
		We zetten in op de uitvoering van het operationeel plan (tot eind 2022) en de doelstellingen die in het uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen en gelijkaardig bedrijfsafval staan gebaseerd op de 5-pijleraanpak	Monitoren effect van lokale acties o.a. binnen de coachingtrajecten	Het effect van alle acties wordt opgevolgd, zowel op Vlaams als lokaal niveau. Ondanks alle acties en coachingtrajecten werd nog geen significante stijging waargenomen in de netheidsindex van de 3 slechtste doelplaatsen (autosnelwegparkings, openbaar vervoerstopplaatsen en afvalverzamelpunten), ook niet binnen de coachingtrajecten. De monitoringresultaten van de lokale acties geven wel een goed resultaat. In 2021 zal hier verder op ingezet worden
		Maximale ondersteuning aanpak zwerfvuil en sluikestort bij lokale besturen en Vlaamse partners.	We begeleiden jaarlijks 15 gemeenten extra in een coachingtraject, en elke 2 jaar 10 projecten bij Vlaamse partners.	1) In 2020 werden twintig nieuwe coachingtrajecten opgestart. De trajecten opgestart in 2018, 2019 en 2020 worden omwille van Corona met respectievelijk een jaar en 3/4 jaar verlengd. Een nieuwe oproep in 2020 resulteerde in eerste instantie in elf nieuwe coachingtrajecten. Momenteel loopt de oproep om de resterende negen plaatsen in te vullen. Deze starten in 2021 op. 2) Met de Vlaamse partners lopen meer dan tien trajecten. Er werden verschillende overlegmomenten uitgevoerd (aanpak sluikestort in centrumsteden, sport Vlaanderen, Natuur en bos, AWV, DVW, De Lijn, Haven van Antwerpen, Hoge Rielen, VMM, inspiratievoormiddag op 17/11). Aanvullend: De optimalisatie van de projecten zwerfvuil en sluikestort resulteerde in 41 ingediende projecten (28 vuilnisbakkenplan, tien thematische aanpak, drie eigen voorstel). Digitaal werden opleidingen gegeven rond vuilnisbakkenplan en doelplaatsenaanpak. Binnen Mijn Mooie Straat werden zowel de vuilnisbakkenmodule als de doelplaatsenmodule verder ontwikkeld. Aan de eerste werden analysemogelijkheden toegevoegd. De eerste stappen werden eveneens gezet naar een burgermeldpunt. Deze loopt momenteel bij IDM. In april werd de kenniswijzer gelanceerd met allerlei bruikbare tips en tricks. Corona heeft bij de uitvoering van alle projecten in meer of mindere mate een impact gehad en meestal voor vertraging gezorgd.
		Doelplaatsenaanpak.	We streven ernaar om jaarlijks 100 doelplaatsen aan te pakken.	In 2020 werden 158 specifieke doelplaatsen aangepakt binnen 39 trajecten (coachingtrajecten en projecten zwerfvuil en sluikestort). Voor deze aanpak werd de nodige ondersteuning voorzien door opleidingen en de documenten in de kenniswijzer.
		Inzetten op preventie en algemene zwerfvuilaanpak bij bedrijven.	We streven naar 15 extra projecten tegen eind 2022, zowel algemene ondersteuning (aangepaste communicatie, materiële ondersteuning, sensibilisering personeel,...) als begeleiding van de bedrijven in de concretisering van maatregelen tegen zwerfvuil (individuele bedrijven, sectoraal of patronaal niveau).	In 2020 liepen er verschillende initiatieven waarvan een deel hun uitvoering vinden in de loop van het jaar. Hierbij wordt steeds getracht ook de sorteerboodschap mee te nemen. • Acties in het kader van de lenteschoonmaak zijn gestopt (Walk on, Buurtsuper). • Burger brands: intern en extern sorteren + zwerfvuil, • frituristen: pilot met drie frituren, opstart werd verschoven omwille van Corona, • aanpak Cargovil bedrijventerreinen werd opgestart, • parking Pelt werd samen met handelaars en lokaal bestuur aangepakt. Hier heeft corona een grote impact gehad in de opstart ervan en de uitvoering.

			<p>We streven er naar om handhaving van zwerfvuil en sluikstorten bovenaan de agenda te plaatsen, dit door gemeenten en politie samen te brengen, aangevuld met eventuele andere handhavers op het grondgebied.</p>	<p>De huidige samenwerking en de voorhanden handhavinginstrumenten worden geëvalueerd, bijgestuurd en een afsprakenkader opgemaakt. (Dit kan via coachingtrajecten verlopen maar eveneens via de projecten zwerfvuil en sluikstorten.)</p>	<p>De week van de handhaving liep in 2020 van 5 tot 11 oktober. Hiervoor vond, omwille van Corona, een digitaal startmoment plaats op 15 juni. Aan de lokale besturen werd een structureel communicatiepakket bezorgd met baches, affiches, sociale media, perstekst en voorbeeldartikels.</p> <p>De registratie- en rapportagemodule werden geoptimaliseerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultaten: 91 organisaties hebben geregistreerd, 184 deelnemende gemeenten, 415 acties gespreid over 783 dagen. • Rapportage: 95 rapporten van 80 organisaties, 148 deelnemende gemeenten en 374 acties. <p>Dit resulteerde in mondelinge aanmaningen (1661), schriftelijke aanmaningen (42), GAS zwerfvuil (220), GAS sluikestort onbekende dader (731), GAS sluikestort bekende dader (296), PV zwerfvuil (91), PV sluikestort onbekende dader (37), PV sluikestort bekende dader (37), camera onbekende dader (88), camera bekende dader (96).</p> <p>Twaalf sessies van de vorming over aanspreken op zwerfvuil werden gegeven, met in totaal 1181 deelnemers. Het luik handhaving is sinds 2019 een verplicht te behandelen item in de coachingtrajecten.</p>
			<p>Inzetten op participatie: activeren van scholen, verenigingen, burgers, ... We bieden een beloningssysteem aan voor scholen en verenigingen om een actieplan voor meer openbare netheid in te dienen.</p>	<p>In 2020 streven we naar 25% meer ingediende actieplannen ihkv Operatie Proper.</p>	<p>Het aantal goedgekeurde actieplannen was voor het schooljaar 2019-2020 624. Dit is 25% meer dan het schooljaar voordien. In schooljaar 2020-2021 loopt Operatie Proper verder. Tevens werd het project nudging op school gelanceerd. Hier schreven zeventien scholen op in. Hiervoor werden twee (digitale) infosessies georganiseerd. Deze trajecten ondervinden heel wat hinder van Corona en zijn in soms on hold gezet wegens andere (corona) prioriteiten.</p>
			<p>Maximale sensibilisering van de burger dmv communicatie (o. a. campagnes)</p>	<p>Jaarlijkse draaggolfcampagne en 2 andere campagnes.</p>	<p>De lenteschoonmaak werd afgelast omwille van Corona. In april werd een extra Coronacampagne op social media gelanceerd rond handschoenen. Deze werd nog eens hernomen in mei.</p> <p>Op 22 juni werd de zomercampagne "de zomerlook 2020" gelanceerd. Tegelijkertijd liep met verschillende partners (de krant van West-Vlaanderen, ANB en de lokale besturen), de campagne "samen voor een propere zomer" om in te spelen op de verhoogde druk van binnenlands toerisme en het daarmee gepaard gaande zwerfvuil.</p> <p>De AWV campagne, die normaal in mei loopt, werd verplaatst naar september. Het thema hier was "geef je afval de zak". Deze werd in oktober gevolgd door de handhavingscampagne, welke vooral liep via de radio en op social media.</p> <p>Op 23 november werd een extra campagne gelanceerd rond het achterlaten van mondmaskers.</p>

Nr.	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Rapportering
4	Herstel van bodemdiensten en bodemzorg				
4.1	Bodemkwaliteit garanderen via bodemsanering				
	2036-doelstelling - Historische bodemverontreiniging op risicogronden				
Programma-aanpak doelstelling 2036	Via een overkoepelende coördinatie en programma-aanpak zorgen we ervoor dat tegen 2036 elke risicoground in Vlaanderen is onderzocht en daar waar nodig de sanering van historische verontreinigingen is opgestart zodat een minimale bodemkwaliteit gerealiseerd kan worden. Bij de uitvoering van het activeringsbeleid gaan we uit van het prioriteringsmodel, met aandacht voor de ruimtelijke kenmerken, gezondheid, leefomgeving en economische ontwikkelingen.	We volgen de realisatie van het 2036-programma op. In 2022 worden deze aanpak, de verschillende acties, de overkoepelende sleutels en de planningscijfers grondig geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.	Tegen eind 2024 zijn cumulatief bij minstens 62.000 locaties uit de gemeentelijke inventarissen, de risico's voor bodem-verontreiniging uitgeklaard. In 2020 is het tussentijdse doel 53 000 locaties	Cumulatief klaarden we bij meer dan 56.000 locaties uit de gemeentelijke inventarissen de risico's voor bodemverontreiniging uit.	
		We sturen op de realisatie van de 2036-doelstelling in relatie tot de beschikbaarheid van de nodige financiële middelen.	jun/20	Voor 2020 werden geen bijkomende middelen toegekend voor ambtshalve bodemonderzoek en -sanering. Hierdoor stuurden we de planning bij en activeerden we een alternatief scenario, dat door de directieraad werd goedgekeurd. Bij dit scenario geven we prioriteit aan beleid, aan onderzoek en aan prioritaire bodemsaneringen met hoge risico's of met een duidelijke herontwikkeling. Deze bijsturing leidt er toe dat niet-prioritaire ambtshalve saneringen uitgesteld worden in de tijd.	
		Samen met de lokale besturen wordt De Grote Grondvraag in de loop van de legislatuur verder gradueel uitgerold in Vlaanderen. We zorgen voor een periodieke heractivatie in de media, afgestemd op de realisatie van verschillende bodemsaneringsmijlpalen.	300 gemeentes	We activeerden de campagne 'De Grote Grondvraag' opnieuw in het najaar. Reeds 230 gemeentes nemen actief deel. Hierbij is een mix van kleinere gemeentes, centrumsteden en de grootstad Gent. We stemden reeds af met de VVSG voor een volledige uitrol in de komende maanden.	
		We houden een versnelling aan om tegen 2028 alle oriënterende bodemonderzoeken uit te voeren en stimuleren verder bodemonderzoek- en sanering.	We beheren een kwaliteitsvolle inventaris van risicogronden in samenwerking met de lokale besturen.	We rondde de screening van de historische risicogronden uit de gemeentelijke inventarissen af. Dit gebeurde steeds in afstemming met lokale besturen. Deze kwaliteitsverbetering is een basisvereiste voor de project 2036-aanpak. We realiseerden in 2020 een actualisatie van deze inventarissen met <u>nieuwe risicogronden</u> .	
		We informeren tijdig over de onderzoeksverplichtingen en zorgen voor een actieve opvolging en begeleiding van <u>onderzoeksplichtigen</u> .	100% geïnformeerd voor verstrijken decretaal onderzoeksmoment	Eind 2021 is er de eerste deadline in het kader van de decreetale onderzoeksplicht. In 2020 namen we een aanvang met de <u>eerste aanschrijvingen</u> .	
	We zorgen voor een actieve opvolging van saneringsplichtigen zodat de saneringsnoodzaak via de uitvoering van een beschrijvend bodemonderzoek tijdig in kaart wordt gebracht. Naargelang de noodzaak en prioriteiten worden de saneringsplichtigen verder begeleid tot het nemen van verdere <u>maatregelen</u> .	Na 5 jaar is in meer dan 50% van deze onderzoekslocaties verder bodemonderzoek of de keuze van de saneringsaanpak gerealiseerd.	Voor 58% van deze onderzoekslocaties is een verdere stap gerealiseerd		
We ondersteunen bedrijven oplossingsgericht	Voor de aanpak van het historisch passief stimuleren en ondersteunen we bedrijven via een sectorale aanpak, sectorfondsen, bedrijfsspecifieke overeenkomsten of coaching in functie van de noden.	We blijven onderzoeken hoe we onze (financiële) instrumenten zo effectief mogelijk kunnen laten zijn.	De haalbaarheid van een draagkrachtregeling is onderzocht en indien zinvol wordt een voorstel uitgewerkt tegen midden 2024.	We beschikken over diverse instrumenten om de kosten van bodemsanering te milderen of in de tijd te spreiden. In combinatie met het kleine aantal dossiers dat baat zou hebben bij een draagkrachtregeling, beslisten we geen nieuw <u>instrument uit te werken</u> .	
		We stimuleren en ondersteunen de bodemsaneringsorganisaties bij bodemonderzoeken en bodemsaneringen	Bij de vzw Vlabotex en de vzw Bofas zijn 80 % van de BBO's afgerond en 40 % van de BSW's opgestart tegen eind 2024. Bij de vzw Tersana faciliteren we de opstart van de bodemsaneringsorganisatie en zijn 40 % van de BBO's afgerond tegen eind 2024.	De indicatoren zijn een vertaling van het meerjarenprogramma van Vlabotex vzw, dat vertaald wordt naar jaardoelstellingen. Beide zijn goedgekeurd door de Vlaamse Regering en worden middelen ter beschikking gesteld. Het saneringsprogramma zit volledig op schema en de middelen worden volledig aangewend. Door Bofas vzw wordt de jaarrapportering voorgelegd aan de IBC ter goedkeuring begin december. Voor Tersana vzw is de aanmeldingperiode vrij recent gestart en nog lopende. Voor 1/5de van de aangesloten bedrijven diende Tersana vzw reeds een rapport volgende fase <u>bodemsanering in bij de OVAM</u> .	

		We stimuleren en ondersteunen de lopende samenwerkingsverbanden en sluiten nieuwe samenwerkingsverbanden met bedrijven en/of federaties	2 nieuwe samenwerkingsverbanden afgesloten tegen eind 2024.	Met VMX vzw werkten we een afsprakennota af als startbasis voor een samenwerkingsverband. Met het Vlaams Agrarisch Centrum zijn verregaande onderhandelingen lopende zodat ze kunnen toetreden in een samenwerkingsovereenkomst met de Boerenbond en ABS.
	We rollen een volledige systematiek uit voor de pro-actieve aanpak van oriënterende bodemonderzoeken met inschakeling van begeleiders	Aandeel succesvol gedeblokkeerde dossiers	65% (grootte-orde 75 dossiers = 100%)	De systematiek pro-actieve aanpak is uitgerold, ondanks uitvoerige marktraadplegingen en de problemen hierbij. Voor 2020 kan nog geen percentage opgegeven worden, gezien de recente opstart.
We creëren een gezonde leefomgeving en hierbij hebben overheden een voorbeeldfunctie	We ontzorgen (boven)lokale besturen en publieke instellingen door een aanpak op maat te voorzien waardoor zij hun voorbeeldrol kunnen vervullen	Voor alle gronden met een onderzoeksplicht in eigendom van de lokale besturen is een onderzoekstraject ingepland.	eind 2024	Alle gemeenten kregen een overzicht van hun risicogronden. Voor 205 gemeentes voegden we een gepersonaliseerde brief over hun eigen onderzoeksverplichtingen toe. Alle provincies hebben een toelichting gekregen over hun risicogronden.
	De huidige aanpak mbt "OVAM als huissaneerder binnen de Vlaamse overheid" uit 2016 wordt geëvalueerd met oog op mogelijke uitbreiding richting lokale en bovenlokale besturen.	De evaluatie en eventuele aanpassing in samenspraak met de stakeholders is gerealiseerd	Einde 2022	De grootgrondbezittende Vlaamse entiteiten zijn gestimuleerd om hun historisch passief aan te pakken. We reikten oplossingstrajecten en een ondersteunend raamcontract aan. Daarnaast werkten we een oplossing uit voor locaties met 'gemengde' eigendomssituaties. We sloten vernieuwde samenwerkingsakkoorden af met Agentschap Natuur en Bos, met Defensie en met De Lijn. Met administratie Wegen en Verkeer zijn verkennende gesprekken gestart.
De OVAM creëert een gezonde leefomgeving voor de burger	Tegen 2027 wordt in elke gemeente een siteonderzoek opgestart. We ontzorgen de burger door historische risicogronden zelf te onderzoeken. Er wordt duidelijkheid gegeven over de bodemkwaliteit	Eind 2024 zijn in veel gemeenten grootschalige bodemonderzoeken via site-aanpak opgestart. Hier bundelen we per gemeente de gekende historische risicolocaties in particuliere eigendom.	200 gemeenten	We publiceerden 43 sitebesluiten, waarvan 37 voor risicogronden uit de gemeentelijke inventaris voor de volledige gemeente. Daarnaast lanceerden we 6 woonzone-sites op bewoonde terreinen (deel van een gemeente).
	De OVAM zorgt met haar ambtshalve optreden - binnen de beschikbare budgettaire ruimte en met aandacht voor prioriteitsstelling - voor oplossingen voor mensen, verenigingen, bedrijven of besturen door het uitvoeren van bodemonderzoeken en het saneren van gronden. We dragen bij aan het kwaliteitsvol wonen en ondernemen, aan de multifunctionaliteit van de bodem en zorgen zo voor een lagere druk op de open ruimte.	Dank zij ambtshalve sanering herstellen we actief de bodemfuncties op heel wat gronden in deze planperiode	De OVAM schept via bodemonderzoek duidelijkheid over de verontreinigingssituatie bij meer dan 5000 percelen in deze planperiode. Bijkomend realiseren we tegen einde 2024 minstens 500 ha gronden waar na ambtshalve BBO geen verdere maatregelen nodig zijn of waar na ambtshalve sanering het risico van bodemverontreiniging is weggenomen	We brachten dit jaar door een ambtshalve optreden reeds voor 1753 percelen duidelijkheid over de verontreinigingssituatie. De betrokken oppervlakte van percelen die na onderzoek of na sanering vrij zijn voor nieuw gebruik, bedraagt 189 ha sinds 1 januari 2020.
	We ondersteunen de scholen technisch en financieel bij bodemonderzoeken en bodemsaneringen.	De OVAM zet het beleid inzake protocol scholen verder. Ze laat in haar opdracht de eenmalige oriënterende bodemonderzoeken voor de scholen uitvoeren. We evalueren de werking en sturen bij waar nodig. De lancering van vervolgprotocollen wordt voorzien voor de scholen waar sanering noodzakelijk is.	We finaliseren OBO's in aangemelde scholen tegen einde 2021 De helft van de BBO's bij scholen is afgerond einde 2024.	We slaagden er in om voor 249 scholen de OBO-fase af te ronden. Er lopen nog 236 dossiers waar het OBO dient opgemaakt. De helft hiervan is momenteel reeds in behandeling bij de aangestelde erkende bodemsaneringsdeskundigen. Van de huidige aangemelde scholen zijn er 18 scholen waarvoor er een BBO noodzakelijk is. We stelden een verlenging van het protocol met AGION voor. De ministers van Onderwijs en Omgeving gaven reeds groen licht
We investeren in duurzame brown- en blackfieldontwikkeling				
We identificeren potentiële brown- of blackfields	Samen met lokale en bovenlokale besturen selecteren we risicogronden met potentieel voor herontwikkeling. We prioriteren de geïnventariseerde stortplaatsen in functie van het potentieel voor duurzame herontwikkeling.	De OVAM beschikt over een portfolio met brown- en blackfields die geen deel uitmaken van een brownfieldconvenant. Het gaat om een 200-tal sites die een actieve tussenkomst van de OVAM vergen. We breiden in samenwerking met lokale besturen en andere partners deze portfolio uit.	50 nieuwe sites tegen eind 2024	We breidden in 2020 onze portfolio van brown- en blackfields uit met 11 dossiers
		We screenen de stortplaatsen waar een OBO is ingediend op hun herontwikkelpotentieel. De focus ligt hierbij in eerste instantie op potentieel voor bebouwing en CO2 captatie.	70% van de onderzochte stortplaatsen (OBO ingediend) tegen eind 2022	We legden een basisbestand van stortplaatsen aan dat ruim 3.300 locaties omvat. Op de totaliteit voerden we een potentieelbepaling voor bebouwing uit. Deze gegevens maakten we over aan het ANB. Bijkomende analyses naar andere herontwikkelingen zijn lopende. In november organiseerden we een Rondetafeloverleg met Vlaamse overheden om de mogelijkheden te onderzoeken.

DLM (Dynamic Landfill Management)	Op basis van het verplicht onderzoeksmoment (31.12.2023) komt er meer duidelijkheid rond de voorraad en de (lange termijns-)risico's die uitgaan van stortplaatsen. Dit vormt de basis voor verder duurzaam beheer. We rollen een dynamische beheersvorm uit die stortplaatsen betreft in de circulaire economie: stortplaatsen als voorraad aan materialen, energie en land. De aanpak van stortplaatsen is een belangrijke hefboom o.a. in het kader van natuurontwikkeling, CO2 captatie, overstromingsrisico's en efficiënt ruimtegebruik.	Op basis van de inzichten verkregen uit de EU projecten COCOON en RAWFILL stellen we prioriteiten en beheersopties voor. Een model voor lange termijn voorraadbeheer van stortplaatsen is ontwikkeld en operationeel. We passen dit toe voor alle stortplaatsen en dit omvat zowel finale maatregelen als interim acties.	Einde 2024	De beslissingsondersteunende modellen Cedalion en Orion zijn ontworpen waarbij we Orion momenteel in een gebruiksvriendelijke toepassing programmeren. Het ONTOL-programma testten we uit op een 20-tal stortplaatsen. Hierbij worden onze eerdere vaststellingen bevestigd. We zien bij materiaalrecyclage telkens nagenoeg onrendabele projecten. Bij hoogwaardige ruimtelijke herontwikkelingen zijn er meer mogelijkheden. In 2020 is bijkomende ervaring opgebouwd in 3 projecten waarvoor een brownfieldconvenant was aangevraagd. Het langetermijnbeheer dient verder geïntendeerd naar een betere inpassing in de omgeving met oog voor de vaak beperkte risico-impact. Dit sluit aan bij het Bodemzorgthema waarbij we stortplaatsen aanzien als een bijzondere vorm van restverontreiniging.
We faciliteren de sanering en herontwikkeling van brown- en blackfields	We bieden oplossingen op maat om partners te ondersteunen bij de optimale invulling van brownfieldprojecten (zowel binnen als buiten conventantenwerking). Waar opportuun, bieden we gerichte ondersteuning voor meerwaardecreatie inzake duurzaam ruimtegebruik met aandacht voor circulariteit en bodemzorg.	Via een gebiedsgerichte projectregie, gekoppeld aan een aanpak op maat realiseren we vooruitgang in brown- en blackfielddossiers (i.e. nieuwe fase in procedure Bodemdecreet)	80% van dossiers in brown- en blackfieldportfolio (status 1 januari 2020) tegen eind 2024	In 2020 zijn er in 49 brownfieldportfoliodossiers stappen vooruit gezet. Hiermee bereiken we een voortgang bij 24 %, waardoor deze doelstelling op schema ligt.
	Voor de blackfields trekt de OVAM een aanpak op maat, rekening houdend met een gebiedsgerichte focus.	Concreet voorstel uitgewerkt tegen 2021	tijdig en kwaliteitsvol	Voor alle 19 terreinen die de OVAM op 01.01.2020 in eigendom had, schreven we een beknopte toekomstvisie uit. Hierin geven we aan welke toekomst de OVAM met dit terrein ziet. We leggen dit in 2021 samen met externe expertise, zodat een definitieve visie gekend is. Daarnaast verwierven we in 2020 ook 5 nieuwe terreinen te Boom, Vilvoorde, 2x Aalst en te Willebroek.
	We stimuleren de verspreiding van kennis en ervaring met brownfieldherontwikkeling in en buiten Vlaanderen	aantal georganiseerde netwerksessies	2	Wegens de corona-maatregelen was een netwerkevent in 2020 niet mogelijk. We verschuiven dit naar 2021, en laten dit voorafgaan door een serie webinars. De inhoudelijke voorbereiding hiervan werd opgestart in het najaar van 2020.
Programma verontreinigde waterbodems	Onderzoeken en saneren van waterbodemverontreiniging:	De Eur KRL water heeft als doel een goede ecologische toestand en een goed ecologisch potentieel te bereiken van alle Vlaamse waterlichamen. Het sediment en waterbodembeheer vormt hierin een belangrijk element. We voorzien een aanpak van sanering van historisch verontreinigde waterbodems waar ze de hinderpaal vormen van een goede waterkwaliteit.		
We stimuleren het bewustzijn rond historisch verontreinigde waterbodems en doen voorbereidend onderzoek	Via de Europese Projecten Narmena en Resanat stimuleren we het bewustzijn rond verontreinigde waterbodems en de impact op waterkwaliteit. We bouwen kennis op en delen deze met relevante partners	We testen innovatieve onderzoeks- en saneringstechnieken toegespitst op verontreinigde waterbodems en verspreiden deze resultaten naar stakeholders bij de projecten Oude Caliebeek, Winterbeek en de Laak	medio 2024	We voerden innovatieve onderzoeken of werken uit te Gent en te Zeebrugge in het kader van Resanat. Binnen het project voerden we de vereiste communicatie zoals partnermeetings, stakeholdermeeting, technische sessies en publicaties. Voor Narmena legt de erkende bodemsaneringsdeskundige de laatste hand aan het bodemsaneringsproject van de Grote Caliebeek. Hierin zit het concept van fyto-remediatie, met suggesties van de Narmena-partners. Voor de Winterbeek zijn de vernattingsmaatregelen duidelijk gedefinieerd en is de nulmonitoring reeds gestart.
	We stimuleren de circulaire toepassing van bagger- en ruimingsspecie waarin overheden een voorbeeldrol opnemen	We werken met minstens één waterloopbeherende overheid een plan van aanpak uit en sluiten hierrond een overeenkomst af	Afgesloten voor einde 2022	We voerden gesprekken met De Vlaamse Waterweg en met de VMM als waterloopbeherende overheden. Daarnaast realiseerden we een opdracht met betrekking tot de gebromeerde vlamvertragers. De waterbodemverkenner lichten we toe aan de provincies.
Een doordacht sediment- en waterbodembeheer draagt bij aan de KRL Water	We leggen een aanpak voor de sanering van historisch verontreinigde waterbodems voor aan de Vlaamse Regering	We selecteren dossiers waar historisch verontreinigde waterbodems een hinderpaal vormen voor een goede waterkwaliteit en stellen een saneringsaanpak voor	Voorleggen lijst en aanpak geselecteerde waterlooptrajecten tegen medio 2024	De literatuurstudie waarin de relatie waterbodem-oppevlaktewater verder wordt onderzocht, is afgerond en voorgesteld aan de stuurgroep op 29 oktober. Uit een lijst van 15 mogelijke cases worden na input van de stuurgroepleden 3 cases weerhouden. Deze vormen de basis voor verder onderzoek in 2021.

	Saneren van nieuwe bodemverontreiniging				
	We sporen nieuwe bodemverontreiniging tijdig op en zorgen mee voor preventie	Via de opvolging en begeleiding van de exploitaties met een periodieke onderzoeksplicht, kunnen nieuwe verontreinigingen tijdig worden opgespoord zodat eventuele saneringskosten beperkt kunnen worden en een minimale bodemkwaliteit gegarandeerd blijft.	We informeren de risico-inrichtingen met een laattijdig rapport over hun periodieke onderzoeksverplichting en zorgen voor een actieve opvolging	We informeren ieder van zijn onderzoeksplicht na het verstrijken van de decretale deadline.	Actieve bedrijven die hun periodieke onderzoeksplicht niet zijn nagekomen werden aangeschreven om hun plicht na te komen. Indien aangewezen is een begeleidingstraject opgestart.
	Aanpak nieuwe bodemverontreiniging	We informeren, ondersteunen en verplichten betrokken stakeholders bij aanpak van nieuwe bodemverontreiniging. We evalueren en optimaliseren het proces.	Voor de schadegevallen waarvoor de gemeente de bevoegde overheid is zorgen we voor een tijdige en kwalitatieve ondersteuning.	tijdig en kwaliteitsvol	We ondersteunden de lokale besturen als volgt: - we actualiseerden de betrokken webpagina's; - we maken een nieuw draaiboek ter ondersteuning van gemeentes die ambthalf optreden; - we werkten de nieuwe richtlijn voor evaluatierapporten af en publiceerden deze op de OVAM-website; - de link tussen schadegevallen en drugsafval werd geactualiseerd en verspreid naar belanghebbenden
			Voor de schadegevallen waarvoor de OVAM de bevoegde overheid is, vaardigen we maatregelen uit binnen de 30 dagen.	95%	Dit jaar ontving de OVAM 203 meldingen van nieuwe schadegevallen. Alle schadegevallen waarvoor de OVAM bevoegd is, behandelden we binnen de 30 dagen.
	Stookoliefonds	We zorgen voor een billijke oplossing bij de sanering van bodemverontreiniging ontstaan ten gevolge het gebruik van een stookolietank voor verwarmingsdoeleinden. Dit zowel bij gebouwen met woonfunctie (particuliere woningen, appartementen, ...) als andere (scholen, rusthuizen, administratieve gebouwen, bedrijven, ...).	Via intergewestelijke samenwerking streven we er naar om het fonds te erkennen.	Eind 2020	De sector heeft het erkenningsdossier vervolledigd in de loop van het najaar. De OVAM heeft in het kader hiervan de nodige input aan de IMT stuurgroep en werkgroepen gegeven. Het Vlaamse verbod op nieuwe installaties op gasolie vanaf 2021 is voor de sector een breekpunt. De sector/promoz vzw meldde dat ze geen formele erkenningsaanvraag als stookoliefonds bij de IBC zullen indienen indien geen politieke oplossing hiervoor wordt gevonden.
	De OVAM bewaakt haar regierol				
	Effectieve en gedragen regelgeving	We zorgen voor een beleidskader waarbij de regelgeving en de richtlijnen op elkaar zijn afgestemd. We zorgen ervoor dat regelgeving op het meest gepaste niveau (Bodemdecreet, VLAREBO en VLAREL, MB's met standaardprocedures, besluiten AG) wordt uitgewerkt. De informatie via richtlijnen (richtlijnen voor deskundigen, codes van goede praktijk, communicatie op de website) is afgestemd op het regelgevend kader. Het effect is dat we onze regierol duidelijk stellen.	Voorstellen voor decretale wijzigingen liggen klaar	midden 2024	We pasten de e-standaardprocedures OBO en BBO, de Code van Goede Praktijk en de regelgeving rond asbest aan. We informeerden, onder meer met de studiedag voor erkende bodemsaneringsdeskundigen op 4 september, bij onze stakeholders naar discrepanties in de regelgeving.
	De OVAM vanuit haar regierol én haar professionele partners zijn onontbeerlijk voor de realisatie van een kwaliteitsvol bodembeleid	De bodemsaneringsdeskundigen zijn middels een efficiënt en effectief kwaliteitszorgsysteem betrouwbare partners voor een kwaliteitsvol bodembeleid.	Het ontwikkelde kwaliteitszorgsysteem zorgt voor continue monitoring en periodieke afstemming over de kwaliteit van elke bodemsaneringsdeskundige.	Kwaliteitsvol	We gaven in de loop van 2020 verder invulling aan de verschillende onderdelen van kwaliteitszorg. We verzamelen dit in één systeem en gebruiken deze gegevens voor de periodieke terugkoppeling naar de erkende bodemsaneringsdeskundige vanaf 2021.
			We evalueren de scenario's en sturen de methodiek en aanpak om audits te realiseren bij in functie van de resultaten.	De beslissing over het voorkeursscenario is genomen voor eind 2023	We lieten de eerste audits door KIWA en VITO uitvoeren. Het is momenteel nog te vroeg om de scenario's te evalueren.
		We evalueren en actualiseren het kwaliteitszorgsysteem voor bodemsaneerders	We actualiseren het Achilleszorgsysteem. Tegen eind 2020 is een eerste ontwerp uitgewerkt.	tijdig en kwaliteitsvol	We startten dit project in het voorjaar. De belangenvereniging OVB, als belangrijke actor, heeft haar medewerking tijdelijk stilgelegd omwille van de corona-crisis.
			We actualiseren voor eind 2024 de codes van goede praktijk inclusief de richtlijnen evenals de standaardprocedures OBO, BBO en BSP. Dit verloopt in samenspraak met onze stakeholders.	gedragen en kwaliteitsvol	De cocreatie van de standaardprocedures OBO en BBO is afgerond. De cocreatie BSP is opgestart. Een aantal codes van goede praktijk zijn geactualiseerd.
		We zorgen samen met onze partners voor een gedragen en doelgericht beleidskader voor het bodembeleid	We evalueren mogelijke pistes ter vervanging van S-Risk in samenwerking met andere partners. We zorgen dat een alternatief systeem tijdig operationeel is.	Operationeel tegen begin 2023	In het overleg met de gewesten formuleerde de SPAQue een alternatief voorstel. De VITO gaf recent haar visie op dit voorstel, wat nog in een bilateraal overleg moet besproken worden.
		Als OVAM behandelen we de rapporten tijdig	- Percentage bodemonderzoeken behandeld binnen decretale termijn - Percentage bodemsaneringsprojecten behandeld binnen decretale termijn	90%	We behandelden 99% van de bodemonderzoeken tijdig. Zo'n 96% van de bodemsaneringsprojecten behandelden we tijdig, rekening houdend met de Corona-noodmaatregelen (verlengde termijnen openbaar onderzoek).

	Het bodemattest omvat een administratieve lastenverlaging en biedt bescherming voor de eigenaar.	Het bodemattest biedt juridisch zekerheid over het statuut van een grond, de verontreinigingstoestand en de gebruiksmodaliteiten.	De juridische zekerheid over het statuut van een grond krijgt financieel en ontzorgend vorm door een kopersgarantie.	Opzet inwerkingtreding eind 2021 mits beschikbaarheid van bijkomende middelen.	De kopersgarantie was meegenomen tijdens de verschillende besprekingen rond de verhoging retributie bodemattest bij het kabinet en de minister. Hierop is geen positieve feedback gekomen. Zonder beduidende meerfinanciering kunnen we geen uitvoering geven aan deze doelstelling
4.2	Bodemkwaliteit versterken via bodemzorg				
	Programma versterking circulair landgebruik				
	Grondverzet	We stimuleren integrale oplossingen (kwaliteit en kwantiteit) rond het hergebruik van bodemmaterialen met als doelstelling de bodemdiensten maximaal te behouden of te herstellen, en optimaal hergebruik als bodem te realiseren.	Beleidsvoorstellen rond circulair landgebruik zijn uitgewerkt.	Beleidsvoorstellen klaar medio 2024	Het circulair landgebruik werd in 2020 toegespitst op een aantal specifieke grondstromen, om hier beleidsvoorstellen voor aan te reiken. Zo was er beleidsontwikkeling rond hergebruik van bentoniet-slib en aandacht voor invasieve exoten bij grondverzet.
			De voorbeeldfunctie van overheden voor het hergebruik/recyclage van bodemmaterialen is duidelijk	Bij minstens één overheid is deze voorbeeldfunctie van toepassing	Met De Vlaamse Waterweg nv is een samenwerkingsprotocol afgesloten. We stemmen onderling af om bodemmaterialen, zodat uitgegraven bodem en bagger- en ruimingsspecie zo optimaal mogelijk terug in te zetten. Dit is haalbaar door een efficiënt en slim materiaalgebruik. Hierbij gaat de voorkeur uit naar herbruikbare grondstoffen met het oog op het sluiten van materialenkringlopen, zonder hierbij de financiële implicaties uit het oog te verliezen.
	Beheer restverontreiniging	Om circulair landgebruik te faciliteren, zetten we in op het voorkomen van bijkomende restverontreiniging en een optimaal beheer van bestaande restverontreiniging.	We passen dit toe bij geïntegreerde saneringen Beleidsvoorstellen uitgewerkt	De MCA is aangepast tegen eind 2023 De gebruikadviezen worden geoptimaliseerd i.k.v. restverontreiniging	De eerste voorstellen voor de aanpassingen van de MCA zijn voor feedback voorgelegd aan de sector.
	Gerichte gebiedswerking	Bodemsanering en bodemzorg stimuleren een geïntegreerde gebiedswerking aansluitend op het Bovenlokaal omgevingsbeleid vermeld in de Beleidsnota Omgeving. Vanuit de brown- en blackfieldwerking pikken we hierop in.	We geven dit verder vorm binnen minimaal 3 relevante gebiedsplatformen, openruimte gebieden en/of gebiedscoalities. We haken aan, werken mee en stemmen af binnen plaatselijke context met actoren, belangen en beleidsvragen die in die context belangrijk zijn.	3	We zetten in op volgende gebiedsgerichte acties: TOP Noordrand (openruimte studie analyse in afronding) Circulaire havens (lancering website, ontwerp-overeenkomst met Havenbedrijf Antwerpen) OpenRuimtePlatform ORP (uitbouw goedgekeurd in managementcomité en OVAM trekt thema Grondzaken) OostVlaamsKerngebied (Workshop "Meer mensen, meer toekomst", studie data beheer en ontsluiting ondergrond) Daarnaast participeerden we in diverse ruimtelijke ontwikkelingen te Lievegem, Oostende en Boeselaere
		We stimuleren circulair ruimtegebruik en verminderen de druk op open ruimte door stortplaatsen versneld te onderzoeken zodat ze veilig hergebruikt kunnen worden.	we werken een gerichte aanpak uit voor duurzaam beheer van stortplaatsen	aanpak klaar tegen eind 2024 aan de hand van 3 testcases	Zie brown- en blackfieldherontwikkeling
	Programma nieuwe uitdagingen				
	Diffuse bodemverontreiniging	We inventariseren de gegevensbronnen van diffuse bodemverontreiniging, zorgen voor een prioritering met plan van aanpak, en starten met gerichte meetcampagnes. We onderzoeken welke vormen van financiering mogelijk zijn voor het beheer en de aanpak van diffuse bodemverontreiniging. Indien van toepassing wordt aangepaste regelgeving voorbereid. (Zie ook SD2 en SD5)	Een plan van aanpak is uitgewerkt en operationeel. Een prioritering is opgesteld. De nodige meetcampagnes zijn uitgevoerd of gepland. Er zijn voorstellen klaar om, indien nodig, de bodemregelgeving aan te passen.	Het plan van aanpak met prioritering is klaar eind 2023 Eventuele voorstellen om de regelgeving aan te passen zijn klaar medio 2024	Met het afronden van de inventarisatiestudie (zie hieronder) werd een belangrijke mijlpaal bereikt: opdrachtvoorstellen voor diverse deeltaken werden geformuleerd, en zijn opgenomen in de onderzoeksprogrammatie 2021. In samenwerking met de WG Diffuse soil contamination van Common Forum werd het rapport 'European policies on diffuse soil contamination' afgewerkt, waarin a.d.h.v. enquêtes en verdere analyse een overzicht wordt gegeven over hoe in diverse Europese landen diffuse bodemverontreiniging wordt aangepakt op juridisch en organisatorisch vlak. Dit document is een heel nuttige inspiratiebron voor het uitwerken van een Vlaams beleid.

Emerging contaminants (opkomende stoffen)	We zorgen er voor dat de belangrijkste (groepen van) stoffen zoals PFAS worden aangepakt via bodembeheer en de bodemsaneringspraktijk. We zetten hierbij in op samenwerking binnen het beleidsdomein, en in een internationale (Europese) context. (Zie ook SD2)	Een plan van aanpak voor selectie en opvolging van de meest prioritaire contaminants of emerging concern is uitgewerkt en operationeel. Er zijn voorstellen klaar om, indien nodig, de bodemregelgeving aan te passen (bv. normeringskaders).	Het plan van aanpak met prioritering is klaar eind 2023 Eventuele voorstellen om de regelgeving aan te passen zijn klaar medio 2024	Voor PFAS is een (voorlopig) normeringskader ontwikkeld als basis voor de verdere aanpak. Samen met andere overheden werd een Vlaams PFAS actieplan opgesteld. Als onderdeel van dit actieplan zijn de milieumetingen (gecombineerd met biomonitoring) opgestart. Daarnaast zijn ook andere studies opgestart ter voorbereiding van een plan van aanpak van de belangrijkste (groepen van) emerging contaminants. De internationale samenwerking en kennisuitwisseling is intensief o.m. via het EmConSoil netwerk, kennisuitwisseling en overleg via Common Forum en het SoilVer initiatief.
Integraal beheer van bodem als natuurlijk kapitaal				
Iedereen draagt zorg voor de bodem: Soil+Land Stewardship als hefboom	We verhogen het bewustzijn rond bodemzorg vanuit de rol en sterktes van OVAM. Via samenwerking met sleutelpartners werken we in elke doelgroep aan de opbouw van toekomstscenario's, gekoppelde beleidsinstrumenten, goede praktijken en aan concrete projecten.	Een set toekomstscenario's voor bodemzorg is uitgewerkt in samenspraak met de stakeholders en de doelgroepen. De nodige beleidsinstrumenten voor de implementatie van deze scenario's werden geëvalueerd en waar relevant verfijnd of opgesteld. Een code voor goede praktijken is opgesteld, op maat van de doelgroepen	2020: de toekomstscenario's zijn uitgewerkt tegen 2020 en de juridische studie is uitgevoerd. Een code voor goede praktijk is opgesteld tegen 2023.	Soil & Land Stewardship is één pijler van het bodembewustzijn. De visie 2050 bodemzorg is goedgekeurd door de directieraad. Intussen zijn de juridische studie en de toekomstscenario's effectief afgewerkt eind 2020. We legden een koppeling met de campagne De Grote Grondvraag.
Ecosysteemdiensten, (bodem)biodiversiteit, natuurgebaseerde oplossingen	Een gezonde bodem levert vele ecosysteemdiensten voor mens en omgeving. We voeren een studie uit om na te gaan of en hoe we het behoud en de versterking van de (bodem)ecosysteemdiensten, (bodem)biodiversiteit en innovatie d.m.v. natuurgebaseerde oplossingen een plaats kunnen geven in ons bodembeleid.	Een studie naar de implementatie van ecosysteemdiensten in het bodembeleid van de OVAM is uitgevoerd in samenwerking met ILVO, INBO, het departement Omgeving en VITO. Koppeling met geïntegreerde saneringen is gelegd tegen 2022. We onderzoeken de mogelijkheid om indicatoren voor bodemecosysteemdiensten, natuurgebaseerde oplossingen en/of -biodiversiteit mee te nemen in de opmaak en uitvoering van bodemonderzoeken, -saneringsprojecten en grondverzet.	2020: de studie is afgerond. De koppeling is gelegd tegen 2022. In 2023 is de functie van de ESD nog sterker verweven in de bodemsanering (zowel ambtshalve als niet-ambtshalve)	We rondde de studie naar de implementatie van ecosysteemdiensten (ESD) in het bodembeleid af. We consulteerden de bodemsector reeds en startten een vervolgstudie om te bepalen hoe ESD ingepast kunnen worden in de multicriteria-analyse bij een bodemsaneringsproject. Een studie over natuurgebaseerde oplossingen voor beheer van bodemverontreiniging in groene zones is in afrondingsfase.
Bodem/grond en land als natuurlijke hulpbron in de CE	Om de waarde van bodem en land in de circulaire economie aan te tonen en te valideren zetten we in op nieuwe manieren van waardecreatie voor circulair bodem- en landgebruik. Eveneens stimuleren en sturen we stakeholders om middels optimale waardecreatie duurzaam met bodem en land om te gaan.	We realiseren een instrument om bodem en land in circulaire toepassingen te waarderen (bv. via een waarderingssysteem, type cascade en/of beslisboom) We nemen dit mee binnen geïntegreerde saneringen.	Het instrument is afgerond tegen 2021. De koppeling met brown- en blackfieldsaneringen is gelegd tegen 2022.	We verkennen volop de opbouw van een instrument. We focussen enerzijds op taalverheldering Circulariteit binnen herontwikkelingsprojecten, op de zoektocht naar de waardering van circulair landgebruik en anderzijds op de waardering en actieve regeneratie van grondstromen. Dit laatste pikt in op het project Gezonde grond van Vlaanderen Circulair.

Nr.	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Rapportering
5	Data en informatie organiseren om onze dienstverlening te optimaliseren				
5.1	Inzamelen van data voor een informatiegedreven afvalstoffen-, materialen- en				
	Inzamelen en beheer van afval- en materiaalgegevens	We gebruiken de beschikbare afval- en materiaalgegevens om te voldoen aan de verplichte rapporteringen (Vlaams, Europees, internationaal) en eigen beleidsmonitoring. We zorgen ervoor dat de beschikbare gegevens over het beheer van afvalstoffen en materialen een coherente dataset vormen waaruit beleidsconclusies kunnen worden afgeleid.	Alle in 2020 voorziene verplichte afvalrapporteringen zijn tijdig uitgevoerd o.m. Eurostat waste statistics regulation, EU-register, PRTR, Verdrag van Bazel en Municipal waste (eurostat)	Tijdig en kwaliteitsvol	Alle in 2020 voorziene verplichte afvalrapporteringen zijn tijdig uitgevoerd, onder meer: <ul style="list-style-type: none"> • De gegevens betreffende huishoudelijk afval (HA) en bedrijfsafval (BA) zijn tijdig doorgegeven aan MIRA en de teksten zijn gereviewed. • PRTR 2018 werd succesvol ingediend; problemen rapportage PRTR 2017 zijn opgelost (aanpassing EURIS 2017, 2018 vereist). • Eurostat waste statistics rapportering is tijdig doorgestuurd naar Statbel; • Vlaamse kernstatistieken (VOS:) HA update verstuurd eind mei; • rapportering food waste plugin tijdig doorgestuurd (tegen 30/6); • rapportering recyclagedoelstellingen tijdig doorgestuurd (tegen 30/6); • EURIS 2019 en PRTR tijdig gerapporteerd; • Cijfers Huishoudelijk Afvalstoffen gefinaliseerd: publicatie voorzien in KW4 2020
	Nieuwe visie op datainzameling	In het kader van de nieuwe KR Afvalstoffen en om de belangrijkste data-hiaten op te vullen, heroriënteren we de manier van data inzameling van afvalstoffen. Hierbij focussen we op transparantie in de afvalstoffen-verwerkingsketen (incl. afzet van recyclaten), een verdere daling van de administratieve lasten voor de Vlaamse bedrijfswereld en maximaal geautomatiseerde inzameling van gegevens op het niveau van inzameling en verwerking van de afvalstoffen en materialen. We houden daarbij rekening met de privacyregels.	Nieuwe visie op data-inzameling opgesteld Eigen rapportagesystemen, indien noodzakelijk, daaraan aangepast. Desgevallend en waar nodig worden ook de huidige resultaten herberekend, en worden getalsmatige doelstellingen aangepast om in overeenstemming te zijn met de KRL Aanpassing Vlarema om de bijkomende data-inzameling voor andere stromen dan huishoudelijk en gelijkaardig afval mogelijk te maken volgens de nieuwe methodiek	voorjaar 2020 In de loop van 2022 Voorjaar 2023 Eind 2024	De projectvisie werd voorgelegd aan de directieraad in april waarbij de eerste fase werd goedgekeurd. De volledige projectvisie ligt voor op projectenstuurgroep begin december. In 2020 werd een proof of concept studie uitgevoerd om de methodiek te testen. In oktober is gestart met de analyse voor de software-ontwikkeling met team ICT. In december wordt een studie gegund om de volledige keten van papier- en kartonafval in kaart te brengen en average loss rates te berekenen. De financiering voor het project is gerealiseerd via toekenning van relancemiddelen en via C-martlife.
	CE-monitor	Een beleid ontwikkelen ter ondersteuning van een CE, roept de noodzaak op aan te duiden hoe circulair onze economie is. Er is dus nood aan indicatoren die de problematiek goed kunnen duiden en zichtbaar maken, waaraan doelstellingen kunnen worden gekoppeld, waarmee beleidsmaatregelen kunnen worden geëvalueerd en externen kunnen worden geïnformeerd en gesensibiliseerd.	Indicatoren voor het systeem bouw en systeem consumptiegoederen zijn ontwikkeld Indicatoren voor het behoeftesysteem voeding/landbouw zijn ontwikkeld	beschikbaar eind 2020 beschikbaar eind 2021	In juni werd voor elk van de resterende behoeftesystemen (bouw, consumptiegoederen, voeding/water) al een eerste aanzet voor selectie van indicatoren gedaan. Deze aanzet wordt nu verder uitgewerkt: <ul style="list-style-type: none"> - draft-rapport voor consumptiegoederen is beschikbaar (voorgesteld op 4/12) - draf-rapport voor bouw wordt opgeleverd begin 2021 - draf-rapport voor voeding/water wordt opgeleverd najaar 2021

			Indicatorenrapport circulaire economie opgesteld	voorjaar 2020: eerste publicatie met focus op macro-indicatoren	Rapport met OVAM input voor de CE monitor is tijdig (begin 2020) en kwaliteitsvol opgeleverd. Dit rapport is in de loop van 2020 meermaals bruikbaar gebleken voor het beantwoorden van vragen rond CE indicatoren en als input voor internationaal overleg. Dit rapport is ook nuttig gebleken voor de verdere ontwikkeling van de CE monitoring door het Steunpunt CE. CE-monitor (Steunpunt): Er wordt een meeting georganiseerd, beleidsdomeinoverschrijdend, om samen een opdracht uit te schrijven die ervoor zorgt dat de CE-Monitor in een goed bruikbare en transparante vorm naar buiten gebracht wordt. De achterliggende inhoud is complex en vraagt een professionele ICT-architectuur om dit als een werkbare tool te presenteren.
			Onderzoek op basis van voortschrijdend inzicht naar effecten van duurzaam materialenbeheer en circulaire economie, voor het opvullen van datahiaten en ontwikkelen van indicatoren	1) input/outputtabel is herberekend eind 2020 en updates van de tabel op regelmatige basis 2) effecten van energie/mobiliteitstransitie op materialenbeheer onderzocht tegen 2021	1) De input/outputtabel is herberekend eind 2020. VITO geeft aan dat ze nog voor het einde van 2020 het rapport met de bespreking van de nieuwe materiaalvoetafdruk zullen opleveren. 2) De effecten van energie/mobiliteitstransitie op materialenbeheer zijn onderzocht en gepubliceerd op de OVAM website.
			Bijdrage in de jaarlijkse rapportering en het tweejaarlijks geïntegreerd voortgangsrapport van Vlaamse Energie en Klimaatplan	Tijdig en kwaliteitsvol	Eind augustus hebben we de eerste rapportage met betrekking tot de OVAM acties uit het Vlaams Energie en Klimaatplan bezorgd aan het Departement Omgeving.
	Informatie-gedreven uitbouw bodemzorg	De reeds beschikbare data rond bodem brengen we in relatie tot data over onder meer water, ruimte en asbest om de verschillende aspecten van het Bodemzorgbeleid te voeden.	Bodemdata is (bij voorkeur ruimtelijk) in relatie gebracht tot andere data.		We brengen de beschikbare info rond waterbodemonverontreiniging samen in de Waterbodemonverkenner, waarvoor met de provincies een overeenkomst is getekend. Inzake restverontreiniging is een opdracht "data-analyse over restverontreiniging" opgesteld en gelanceerd. Daarnaast is het ruimtelijk prioriteringsmodel van de VITO, dat gebruikt wordt bij de prioriteitsstelling project 2036, geactualiseerd. In het kader van het maatschappelijk belang van bebossing en ruimte voor water brachten we data bijeen met het Agentschap Natuur en Bos om een duurzaam stortplaatsbeheer uit te bouwen.
		We brengen samen met de bodembeheerorganisaties de diverse grondstromen in kaart wat leidt tot een gericht beleid dat circulair landgebruik versterkt en het potentieel van het gebruik van bodemmaterialen als alternatief voor primaire delfstoffen zichtbaar maakt.	OVAM heeft verschillende grondstromen met data in kaart gebracht.		We voerden een studie uit over de aanpak voor de ontsluiting en opslag van grondverzetgerelateerde data, en werken op basis van de resultaten hiervan een vervolgtraject uit. De studie is zopas opgeleverd.
5.2	Laagdrempelige ontsluiting van data aan stakeholders voor gedragen samenwerking				

Digitale ontsluiting van data materialen via tools	Via het Vlaams symbioseplatform creëren we een dynamiek waardoor bedrijven actief hun informatie over hun reststromen met elkaar gaan delen	1) business model geïmplementeerd 2) operationele werking van het symbioseplatform is in de markt geplaatst en voorstel voor uitbreiding van online functionaliteiten uitgewerkt 3) aantal gebruikers en symbioses van/via het platform neemt jaar na jaar toe	1) tegen eind 2020 2) in 2021 3) vanaf 2021	1) Business model: In maart werd een voorstel van verdienmodel opgesteld op basis van inschattingen uit contacten met bedrijven en de wens om na drie jaar zelfbedruipend te zijn. Het was de bedoeling om dit idee af te toetsen bij bedrijven op verschillende workshops. De Corona-crisis gooide roet in het eten en de workshops gingen niet door. Als alternatief heeft VITO een enquête opgezet rond willingness to pay. Tegen het einde van 2020 wordt hierover gerapporteerd. Met het oog op de toekomst werd gevraagd om tegen einde maart 2021 een realistisch verdienmodel op te stellen, met een realistische inschatting van de manieren waarop cofinanciering mogelijk kan zijn en de mogelijke hoogte van de cofinanciering. Initieel was het de bedoeling om de uitbating van het platform en het faciliteren van symbiose in Vlaanderen in de markt te plaatsen tegen einde 2020. Omdat Corona vertraging opleverde in het onderzoek naar een goed verdienmodel heeft IF een probleem met de wijze waarop we cofinanciering proberen te genereren. VITO zal nu drie maanden voortwerken met een beperkt budget om een beter zicht te krijgen op een realistisch verdienmodel. Naast het uitwerken van zo'n model, zullen zij ook de reguliere symbiosewerking faciliteren. Nadien zal dan een nieuw dossier ingediend worden bij IF zodat de symbiosewerking tegen helft 2021 in de markt geplaatst zal zijn met de mogelijkheid om cofinanciering van uit de bedrijfswereld te genereren.. 2) Het digitale platform werd in productie geplaatst en uitgebreid met een aantal functionaliteiten die het gebruik verhogen, zoals de 'light registratie' met login en paswoord, een verbeterd matching algoritme, en de mogelijkheid om extra gegevens zelf publiek of vertrouwelijk te maken. De extra functionaliteiten die nodig zijn om het platform uit te breiden naar brede toepassing voor het sluiten van materiaalketens met focus op bouw en biomassa zijn in kaart gebracht en worden ontwikkeld tegen voorjaar 2021. 3) Het aantal gebruikers is gestegen tot 105 bedrijven met 143 aanbiedingen en 60 vragen naar industriële afvalstromen. Er zijn drie cases in symbiose via
	Verderzetting van Cirkeltips	1) aantal gebruikers en tips 2) cirkeltips worden coherent gemaakt met de nieuwe methode van data-inzameling	1) jaarlijkse toename 2) tegen eind 2023	1) Het aantal gebruikers steeg licht (ongeveer 100 extra accounts in 2020 gekoppeld aan de IMJV-campagne). We hebben in 2020 een tevredenheidsonderzoek opgestart. De data om de gebruikersprofielen op te stellen is in verkenningsfase bij Ipsos. Gebruikersprofielen worden opgesteld tegen het einde van 2020. Nadien gebeuren er diepte-interviews. Daarnaast werd meegewerkt aan het project Afvalorisatie van Sirris en Agoria. De resultaten van dit project werden omgezet in nieuwe tips. De verder valorisatie van de resultaten van dit project moeten nog gebeuren tegen februari 2021, o.a. de integratie van een tool om de circulariteit van bedrijven te meten. 2) De afstemming van Cirkeltips op de nieuwe data-inzameling en nieuwe beleidsinitiatieven is gestart en zal tegen februari afgerond worden. In de toekomst zal de cirkeltips-toepassing ook uitgebreid worden met een module om een afvalstoffenregister bij te houden. De functionele analyse voor deze uitbreiding is afgerond. Begin 2021 start de ICT-ontwikkeling van deze module.
	Verderzetting van de benchmarktool lokale besturen	1) aanvulling met een CO2-calculatie van voordelen beter lokaal afvalbeheer 2) tool wordt coherent gemaakt met de nieuwe methode van data-inzameling 3) onderzoeken van uitbreiding tool met bijkomende data	1) tegen eind 2020 2) tegen eind 2022 3) vanaf 2021	1) De gegevens van 2019 werden toegevoegd. De tool werd uitgebreid met een tool om CO2- berekeningen uit te voeren van lokaal afvalstoffenbeheer. In het kader van de uitbreiding van de functionaliteit hebben we een conceptnota ter voorbereiding van een campagne in 2021 uitgewerkt. 2) De afstemming met de nieuwe data-inzameling was nog niet aan de orde gezien deze pas vanaf 2022 in voege zal gaan.
Verspreiden bodeminformatie als motor voor realisatie bodemsaneringsbeleid.	Het bodemattest blijft een hoeksteen van ons beleid om bodemverontreiniging te detecteren en waar nodig te saneren.	Percentage van de bodemattesten binnen de decretale aflevertermijn wordt afgeleverd.	99%	99,9% van de niet-dossiergebonden bodemattesten werden op tijd afgeleverd. Voor dossiergebonden bodemattest is dit percentage 99,7%. Ook tijdens de lockdownperiodes garandeerden we de tijdige aflevering van bodemattesten.
	We realiseren een efficiëntere beleidsuitvoering door optimale digitale interactie met partners. en een meer laagdrempelige toegang.	De weblokken voor bodemsaneringsdeskundigen, voor gemeenten en voor het aanvragen van bodemattesten worden vernieuwd en uitgebreid.	2021	Samen met DOV zijn we de trekkers van de opbouw van een standaard voor gegevensuitwisseling over bodem en ondergrond. Deze is momenteel in ontwikkeling. Aan diverse partners zijn gegevens ter beschikking gesteld. Op ICT-matig vlak wordt - via Dunia - gesleuteld aan een laagdrempelige toegang tot bodeminformatie

	Laagdrempelige toegang tot bodeminformatie is cruciaal voor bodembewust handelen	We informeren burgers, ondernemingen en collega-overheden op een toegankelijke manier over bodemverontreiniging en bodemzorg om bodembewustzijn en soil stewardship op te bouwen.	We realiseren zowel informatieverspreiding via generieke platformen (geoloket, DOV,...) als via platformen die informatie op maat kunnen aanbieden (bvb. Woningpas).	2021	We realiseerden binnen de Woningpas de mogelijkheid om een bodemattest aan te vragen. De campagne De Grote Grondvraag is intussen actief binnen 230 gemeentes
		We onderzoeken samen met EWI haalbaarheid en schaal van een project van citizen science waarbij een koppeling is aan een kanaal met toegankelijke bodeminformatie om op die manier zowel waardevolle data in te zamelen, als het bodembewustzijn te verhogen.	Bij positieve evaluatie zal bodem en bodem gerelateerde informatie deel uitmaken van een citizen science project, met ruime aandacht hiervoor binnen de communicatie van de resultaten.	Evaluatie eind 2021, indien positief project gerealiseerd eind 2024	We namen deel aan de stuurgroep IoT (Internet of Things) die gecoördineerd wordt vanuit VPO. Hierbij is gekozen voor het platform Thingsboard, een schaalbare opensource tool met sterke grafische mogelijkheden. Ook de Grote Grondvraag kan op deze wijze verdergezet worden.
5.3	Doorgedreven digitaal informatiebeheer voor efficiënte en kwaliteitsvolle				
	Digitalisatie	De OVAM zet in op maximale digitalisering van haar processen zowel voor de externe dienstverlening als van de interne werking. We schrijven ons in in de trajecten van de digitale transformatie van de Vlaamse overheid.	Het proces voor de behandeling van adviesvragen voor de omgevingsvergunning verloopt digitaal	eind 2024	Om de OVAM adviesverlening efficiënter te laten verlopen zijn API-koppelingen nodig met het omgevingsvergunningenloket. Deze staan op de ontwikkelroadmap van het omgevingsvergunningenloket, maar werden in 2020 nog niet gerealiseerd. Zodra deze koppelingen beschikbaar zijn, kan door de OVAM een geautomatiseerde integratie worden opgezet. OVAM volgt de stand van zaken in deze nauwgezet mee op via de werkgroep in het "Omgeving – informatie – samenwerkingsverband (OIS)"
			Het proces voor aanvragen en behandeling EVOA-dossiers verloopt digitaal	Eind 2020 op Vlaams niveau	De EVOA-toepassing was al even live voor het indienen van digitale kennisgevingsdossiers. In 2020 hebben we het ganse proces intern bij OVAM verder gedigitaliseerd en live gebracht. Buiten digitale invoer- en uitvoerdossiers worden nu ook de kennisgevingen die op papier bij OVAM binnen komen via de toepassing verwerkt. Heel het proces van administratieve en inhoudelijke behandeling, het correct verricht verklaren en versturen van de ontvangstbevestiging, het verwittigen van de autoriteiten en het besluitproces, inclusief digitaal tekenen, werden in productie genomen. Enkel voor het aanmaken van de besluitbrief zelf wordt er nog gebruik gemaakt van de oude INUIT-toepassing. Ook de betalingen verlopen nu automatisch via een externe betaalprovider (mollie), waardoor er minder opvolging voor de dossierbeheerder is of een dossier betaald werd of (nog) niet. Daarnaast werden er ook veel ontwikkelingen gedaan voor het verder digitaliseren van transportmeldingen, zowel via enkele schermen in de applicatie, als via een XML-interface. Deze zaken staan in productie, maar werden nog niet verder breed uitgerold. Deze go live staat, samen met het uitrollen van de bankgaranties voor januari 2021 op de planning.
			We realiseren een efficiënt en effectief beheerssysteem voor de voorbereiding en uitvoering van ambtshalve opdrachten.	2020 - 2024	In 2020 zijn essentiële aanpassingen en uitbreidingen uitgevoerd op de PAD-toepassing zoals: <ul style="list-style-type: none"> - Aanpassing op vlak van authenticatie en autorisatie - Uitbreiding rapportering in verband met schuldvorderingen / offertes - uitbreiding rapportering in verband met overeenkomsten - ontwikkeling van module voor opvolging van termijnen (bestek niveau) - aanpassing van het mechanisme van prioriteitsbepaling van dossiers (ruimtelijke score) - Ontwikkeling van achterliggende services nodig voor de integratie met ORAFIN

			Evaluëren en verbeteren grondeninformatieregister met het oog op onze strategische risico's en doelen.	2020 - 2024	<p>De softwareontwikkeling voor 'risicogronden Aanpak 2021' is afgerond; het is een interne toepassing om risicogronden integraal op te volgen. Dit omvat onder andere het opvolgen en sturen van de gedetailleerde status: via een eventueel binnengekomen oriënterend bodemonderzoek, een schrapping als risicogrond, het toevoegen aan een siteonderzoek, een begeleidingstraject....</p> <p>Anderzijds is er naast een backoffice-toepassing ook een e-loket gemaakt waarbij de eigenaar van de risicogrond in interactie kan gaan voor reacties, aanvragen van een vrijstelling of schrapping.</p> <p>Daarnaast is een "bulkbriefgeneratie"-component aangemaakt die herbruikt kan worden ook verder in het project.</p> <p>Via deze component kan gepersonaliseerde communicatie in bulk gegenereerd worden. Gedurende een groot deel van het jaar werden in het licht van de COVID-pandemie geen automatische mails en brieven verstuurd.</p> <p>De analyse en het technisch onderzoek voor het webloket bodemattesaanvraag is lopend gedurende het laatste kwartaal.</p>
	Informatiebeheer incl. archiveringen	Beschikken over een goedgekeurd IBP	Het IBP is goedgekeurd door de Selectiecommissie Vlaamse Overheid en wordt actueel gehouden.	2020 - 2024	Door de veranderingen van het informatiebeheerbeleid is het informatiebeheersplan (IBP) veranderd in het serieregister. Hierdoor wacht de OVAM op toegang tot de centrale toepassing om ons IBP hierin te kunnen opladen om goedgekeurd te worden door de Selectiecommissie Vlaamse Overheid. Het IBP voor de processen van het Team Terreincontrole is reeds intern afgeklopt en kunnen ook in het systeem ingeladen worden. Voor de processen van AMB worden nog enkele aanpassingen gedaan waarna deze ook in het serieregister worden ingeladen.
	Privacy en Informatieveiligheid	Voldoen aan de GDPR vereisten.	Beschikbaarheid register, gelijkaardig niveau als bij de Vlaamse overheid.	2020	Zoals gepland zijn eind 2020 alle beleidsdocumenten in verband met GDPR aanwezig. Samen met ICT wordt bij het ontwikkelen van nieuwe toepassingen of het upgraden van bestaande de GDPR verplichtingen in de praktijk omgezet. Dit is een continu proces.

Nr.	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Rapportering
6	Een performante en innovatieve arbeidsorganisatie				
6.1	Vernieuwing van onze werking volgens de nieuwste inzichten				
project	Strategische personeelsplanning	We stellen een strategisch personeelsplan op, vertrekkende van de inhoudelijke en organisatorische doelen en kerntaken, binnen de context van besparing en wendbare organisatie, en met speciale aandacht voor diversiteit. We hebben OVAM-breed een doorkijk op verwachte uitstroom, vervangingen, omzettingen, bevorderingen en instroom en koppelen dit aan de inhoudelijke doelen en projecten. Elke afdeling verfijnt omgekeerd de inhoudelijke en organisatorische doelen in functie van de besparingen.	De personeelsbehoefte om de komende jaren het beleid te realiseren, is uitgewerkt. Kwantitatieve (aantallen, vervangingen, verschuivingen) en kwalitatieve (ontwikkelrichtingen) doelen zijn bepaald. Het PEP wordt formeel goedgekeurd. De doorkijk wordt jaarlijks bijgesteld.	Medio 2020 Najaar 2020. Bijlage bij het OP 2021	In 2020 is de meerjaren-personeelsbehoefte in beeld gebracht tot 2024. Hierbij houden we rekening met onze strategische projecten en doelstellingen tegen 2024. Naast de opgelegde besparingsnorm hielden we rekening met de gekende uitstroom. De vervanging van de uitstroom gebeurt doordacht waarbij het behalen van onze doelstellingen en een lange termijn behoefte ingevuld wordt. Het strategisch personeelsplan werd afgewerkt in december 2020 en werd in januari 2021 door de directie goedgekeurd. Het wordt nu voorgelegd aan het EOC.
Project	Geïntegreerd Welzijnsbeleid	Een geïntegreerd Welzijnsbeleid verhoogt het welbevinden van elke medewerker. Het bundelt doelstellingen en acties van de 7 welzijnsdomeinen en van de verschillende instrumenten, en brengt ze samen in één beleidsaanpak. Het bevat geïntegreerde en elkaar versterkende acties van de verschillende welzijns-actoren (vertrouwenspersonen, preventieadviseur, HR, Leidinggevend, re-integratie ambtenaar, medewerkers, MVO-werkgroep, AgO). We vergroten het draagvlak in de organisatie zodat elke medewerker mede bewust zorg draagt voor zijn eigen welzijn.	Een geïntegreerd welzijnsbeleid is uitgewerkt en goedgekeurd. De nulmeting met een nieuwe set aan indicatoren wordt uitgevoerd. Het Welzijnsbeleid wordt jaarlijks voorzien van welzijnsacties. Periodieke OVAM-brede welzijnsbevragingen zorgen voor monitoring.	Eind 2020 2020 De acties voor 2021 zijn gepland eind 2020. Er is een dalende trend in het ziektepercentage en er zijn verbeterde welzijns-indicatoren.	Er gebeurde een heroriëntering van de werkgroep psychosociale belasting naar een Werkgroep Welzijn. Een aanpak van Geïntegreerd Welzijnsbeleid is goedgekeurd op de directieraad en het EOC. De werkgroep volgt van nabij de verschillende welzijnsacties die georganiseerd worden. Acties zijn opgenomen in het JAP 2021. In overleg met de GDPB vond geen nulmeting plaats, maar zal in 2021 een volledige risico-analyse gebeuren. Ziektecijfers zijn gemonitord en vertonen een positieve evolutie.
project	Mobiliserend loopbaanbeleid	We stemmen ons in- en doorstroombesleid, onze ontwikkelingsplannen en ons retentie- en vervangingenbeleid af op ons strategisch personeelsplan. We implementeren de ontwikkelingen, onder meer die op het vlak van het beloningsbeleid, van de Vlaamse overheid.	Per team én op organisatieniveau zorgen we voor een overzicht van de vereiste in- en doorstroom en passen dit periodiek aan. We maken een ontwikkelingsplan met meerjaren-trajecten voor organisatie-brede ontwikkelingsnaden. We stimuleren binnen de organisatie levenslang leren, bespreken groei- en doorstroommogelijkheden, en stellen doorgroei-trajecten op. We mobiliseren onze medewerkers om de eigen ontwikkeling in handen te nemen en mee te groeien met onze personeelsbehoeften. We volgen de ontwikkelingen bij de Vlaamse Overheid, en passen ze toe, op het vlak van vorming en beloningsbeleid.	2020 is er een meerjarenplan De medewerkers ontwikkelden de vereiste competenties volgens de strategische behoeften. Interne mobiliteit vertoont een stijgende trend. Verplichte VO-doelstellingen zijn gerealiseerd.	In het kader van de strategische personeelsplanning is er een overzicht van de vereiste in- en doorstroom. Dit leidt tot een meerjaren-ontwikkelingsplan gekoppeld aan het nieuwe PEP begin 2021. De opdracht voor een digitale leerbibliotheek en ondersteuning bij het uitwerken van de visie levenslang leren is gegund. We werkten bij elke OVAM'er aan de digitale vaardigheden. We leidden een groep ambassadeurs op om deze digitale vaardigheden in elk team binnen te brengen. We lanceerden interne oproepen om interne mobiliteit te bevorderen. We volgden de ontwikkelingen bij de Vlaamse Overheid.
6.2	Werken op een efficiënte, effectieve, integere en kwaliteitsvolle manier				
Proces	Doelstellingen-, proces- en risicomanagement	We optimaliseren verder de processen voor de beheers- en beleidscycli, met speciale aandacht voor risicomanagement en procesdocumentatie.	Het risicomanagementsysteem wordt verder geïmplementeerd en geëvalueerd op haar praktische toepassing.	2020	De procesdocumentatie is actueel. Een externe bureau heeft op basis van een audit nog een aantal aanbevelingen geformuleerd om het procesdocumentatiesjabloon aan te vullen (vnl. vanuit oogpunt ICT en informatieveiligheid). Het sjabloon werd hiervoor uitgebreid; implementatie is voorzien voor het OP 2022. Audit Vlaanderen is gestart met een procesaudit op het proces handhaving bodem. De aanbevelingen worden verwacht tegen maart 2021. De rapportage over de uitvoering van de aanbevelingen (o.a. over GDPE) gebeurde op 16/9. De aanbevelingen werden allemaal uitgevoerd. De info is geleverd voor het Beleidsgericht Rapport dat Audit Vlaanderen in januari 2021 bezorgt.
Project	Belanghebbendenmanagement	We vergroten het draagvlak voor het realiseren onze strategische beleidsdoelstellingen via een passend belanghebbendenmanagement.	We actualiseren het belanghebbendenmanagement op strategisch niveau in functie van de strategische doelstellingen	2021	Een analyse van het huidige strategisch belanghebbendenmanagement werd uitgevoerd. Hieruit worden in 2021 een aantal aanbevelingen geformuleerd om de mapping van de stakeholders te actualiseren en het belanghebbendenmanagement bij te sturen.

Proces	HRM	We bouwen het prestatie management verder uit tot een performant systeem voor planning, opvolging en evaluatie. Het proces wordt op punt gesteld: concretere doelen, SMART-ere streefwaarden/normen, realistischere taakverdelingen, striktere opvolging en afspraken over bereikbaarheid. Bij de opvolging komt naast de prestaties ook ontwikkeling aan bod. De administratieve last bij het plannings- en evaluatieproces vermindert. Uniformiteit wat betreft de prestatiefiche en het evaluatieverslag wordt bewaakt	De PLOEG-cyclus wordt geoptimaliseerd tegen de cyclus 2020-2021	Najaar 2020	In het voorjaar 2020 werd aan de teams verdere verduidelijking gegeven in het kader van de planning. In de loop van 2020 zijn met de directie gesprekken gevoerd over een wijziging van de evaluatie. Deze gesprekken worden in 2021 verder gezet. De administratieve last bij het plannings- en evaluatieproces is vereenvoudigd. Instructies zijn gegeven naar uniformiteit in het evaluatieverslag en de prestatiefiche.
	ICT en informatiebeheer	Business continuity plan (BCP)	Beschikken over een BCP als hanteerbaar werkinstrument	BCP beschikbaar en actueel	Het BCP werd geactualiseerd, met inbegrip van het interventieplan. Een aantal BCM-testen door het team ICT konden pas vanaf december 2020 gebeuren, omdat de implementatie voor de "Disaster Recovery platform" vertragingen oploopt door technische problemen en slechte ondersteuning van de externe productaanbieder. Vanaf 2021 zullen dergelijke BCM-testen op de OCT-infrastructuur en werking regelmatig uitgevoerd worden. Bij alle essentiële processen werden in overleg met de procesbeheerder de maatregelen op vlak van BCM besproken en gedocumenteerd en werden nog bestaande risico's in kaart gebracht en van een oplossing voorzien
		Uitvoeren aanbevelingen audit voor alle aan ICT-gerelateerde processen met het oog op de uitbouw van een strategisch ICT-beleid ter ondersteuning van de taken en doelstellingen van de OVAM binnen de VO	De audit geeft een beeld van alle processen, investeringen, personeelsinzet van ICT bij de OVAM, met inbegrip van een benchmark en voorstellen tot optimalisatie	audit aanbevelingen kwaliteitsvol implementeren	- Het voorbije jaar werd de capaciteit nauwgezet en continu opgevolgd: dit houdt in de gependeerde tijd van interne ICT werknemers (welke taken doet men? Welke type taken zijn dit? Voor welke toepassing/afdeling zijn deze taken?, ...), en ons geprojecteerd budget met de uitgaves doorheen het jaar. Beide werden op regelmatige basis opgevolgd met interactieve dashboards en waar nodig bijgestuurd. - Hiernaast hebben we onze processen en infrastructuur duidelijk in kaart gebracht, met een daarbij horend plan van aanpak om de grootste hiaten weg te werken. - Gezien we volop op ICT inzetten bij de OVAM, hebben we een Attack & penetratie test laten uitvoeren om veiligheidspijnpunten bloot te leggen en deze dan ook adequaat op te lossen. - Het gebruik van een losstaande rapporteringsomgeving binnen en buiten het ICT team is opgestart en het gebruik werd ondersteund. Hiermee kunnen op termijn applicaties die enkel ter consultatie bestaan, uitgefaseerd worden. Op vlak van documentatie zijn een aantal optimalisaties gebeurd zoals de combinatie van procesanalyse samengevoegd met risicoanalyses.
		Opstellen en uitvoeren ICT-operationeel jaarplan	De ICT-planning wordt opgemaakt voor 31 maart van elk jaar en uitgevoerd.	tijdig en kwaliteitsvol	De IT planning verloopt in globo volgens het afgestemde schema. - Er zijn heel veel inspanningen gegaan naar uitrol van de digitale werkplek, versterkt door de acute noden voortvloeiend uit de COVID-pandemie. Samen met HR en een externe organisatie is het strategisch kader en change management uitgewerkt. MS Teams is uitgerold en zeer intens gebruikt als samenwerkingsplatform bij het thuiswerken. Een versterkt gebruik ervan op vlak van teamproductiviteit, efficiënt vergaderen, optimalisatie mailverkeer staat gepland voor begin 2021. Het mailsysteem werd gemoderniseerd en gemigreerd naar de cloud Het telefonesysteem voor zowel klantenbeheer en medewerkers wordt na een grondige analyse in 2020 begin 2021 uitgerold. - De digitalisering aan de hand van backoffice- en frontoffice-applicaties als EVOA, Asbest, Symbiose, Mistral en Dunia verliep volgens het afgestemde schema. - Belangrijke stappen zoals technische integratie van API-koppelingen met ORAFIN zijn uitgewerkt en de uitrol voor 2022 is verder voorbereid - De technisch opzet voor de nieuwe website verloopt op volgens plan
	COM	Ontwikkeling van de communicatiestrategie 2020-2025 om de dienstverlening bekend te maken, te sensibiliseren en informeren rond onze kernthema's en draagvlak te creëren voor ons ambities beleid.	De communicatiestrategie, de kernthema's en de werking zijn gedefinieerd. Een draagvlakonderzoek (nulmeting) wordt uitgevoerd.	medio 2020	De strategische campagnes keukenafval en de Grote Grondvraag werden opgestart. De campagnes rond kunststoffen en asbest zijn in voorbereiding. Een eerste ronde op het vlak van stakeholderoverleg voor de koepelcampagne 'Omdat het samen werkt' is afgerond. Het draagvlakonderzoek is in voorbereiding en wordt voorzien voor 2021.
			Per thema worden strategische communicatieplannen uitgewerkt die de verschillende beleidsmaatregelen op lange termijn ondersteunen met specifieke acties of campagnes	2020	
			De kernthema's worden ingevuld via een geïntegreerd contentplan dat gebruik maakt van alle corporate kanalen en de link legt met de interne communicatie.	2020	De periodieke publicaties hebben de vooropgestelde timings en doelstellingen gehaald. De vernieuwde contentraad zorgde voor een vlottere informatiedoorstroming zodat er met de communicatie korter op de bal kon worden gespeeld.

		De interne communicatie zet in op informatiedoorstroming, employer branding en het doorbreken van interne barrières.	Jaarlijks plan interne communicatie, opgesteld in nauwe samenwerking en kruisbestuiving met HR, inclusief evaluatie.	2020-2024	Het interne communicatieplan is uitgevoerd met uitzondering van de acties die omwille van COVID-19 en het verplichte telewerk niet konden doorgaan. De uitrol van Office 365 is bijkomend uitgevoerd. De evaluatie over 2020 is voorzien in het eerste kwartaal van 2021.
Financieel beheer	Inkanteling OVAM-boekhouding in Orafin	Een beslissing over de inkanteling in Orafin wordt genomen.		2020	Op de stuurgroep Orafin van werd beslist om de inkanteling met een jaar uit te stellen tot 1/1/2022.
		In functie van bovenstaande beslissing worden in geval van toetreding de financiële processen bijgestuurd en afgestemd op de werkwijze van Orafin. De bestaande koppelingen met randsystemen worden hertekend en aangepast aan de processen van Orafin. De continuïteit van de boekhouding moet gegarandeerd blijven. De impact van deze omschakeling binnen OVAM is hoog.	Tijdig en kwaliteitsvol o.l.v. projectleiding van het Dep. Financiën en Begroting.	In oktober werd de stand van zaken van de inkanteling in Orafin aan de directie van de OVAM weergegeven na de opleidingen en de eerste testfase. Hierin werd een globaal beeld geschetst van de wijzigingen die deze inkanteling met zich meebrengt binnen OVAM. De projectmodule binnen OVAM en de bestaande koppeling met PAD blijft hierbij een absolute voorwaarde om in te kantelen in Orafin. De nieuwe werkwijze voor e-invoicing die de leveranciers moeten gebruiken is een belangrijk punt voor OVAM om een efficiënte werkwijze in Orafin te kunnen garanderen. De belangrijkste issues werden besproken op de stuurgroep van 24/11/2020. Het project ligt op schema voor de inkanteling in Orafin op 1/1/2022	
		Er is een noodzaak om te kunnen beschikken over een rollend financierend mechanisme voor de LT-trajecten van de OVAM.	Een voorstel voor een rollend financierend mechanisme wordt uitgewerkt.	Kwaliteitsvol	Na overleg tussen de directie en inspectie van financiën werd eind november 2020 de opdracht aan een extern bureau gegeven om zoals afgesproken met de minister een Asbestfonds op te richten tegen 1 januari 2022.
Facility	Huisvesting: Overname (huurovereenkomst) gebouw voor medio 2022 door HFB	In samenspraak met HFB, meewerken aan het deelproject "slankere overheid": We streven een verdere efficiëntieverhoging na door een overname van gebouwen – met in eerste instantie een focus op kantoorgebouwen – door Het Facilitair Bedrijf (HFB).	Kwaliteitsvol informatie verstrekken en meewerken aan het project van HFB "overname gebouw". De timing wordt bepaald door HFB.	Het Facilitair Bedrijf (HFB) richt een Vlaams Administratief Centrum (VAC) op in Mechelen (overname kantoorgebouwen Vlaamse overheid conform nota van Vlaamse Regering). In 2020 voerde HFB gesprekken met de huurder Cofinimmo van het OVAM-gebouw om te komen tot het verder huren van een energie-efficiënt gebouw. HFB stemt af met de OVAM over de voortgang. HFB voerde een studie uit rond bezettingsmeting, integrale toegankelijkheid, technische audit en in het bijzonder de energie-efficiëntie van het gebouw. Bijkomende informatie rond behoeften en contracten, gevraagd aan OVAM, zijn tijdig aan HFB bezorgd. HFB onderhandelde in het najaar 2020 met Cofinimmo over het toekomstgericht investeringsdossier voor het inrichten van een energie-efficiënt gebouw. De timing hiervan wordt ingeschat op de periode 2022-2024. Er zal over gewaakt worden dat de hinder voor de OVAM zo minimaal mogelijk is. De OVAM informeerde het Facilitair bedrijf over de technische tekortkomingen van het gebouw. De OVAM houdt de onderhuurders systematisch op de hoogte via een huurdersoverleg. In 2021 draagt de OVAM de huidige huurovereenkomst over aan het HFB. De overdracht van bepaalde ondersteunende facilitaire taken, in overleg met de OVAM, zijn voorzien in 2022.	
MVO	Uitvoering van onze 5 prioritaire thema's uit de MVO-beleidsverklaring	(1) we reduceren onze hoeveelheid restafval: (2) in onze aankoopprocessen houden we rekening met duurzaamheidscriteria: (3) we streven naar een reductie van onze CO2-uitstoot en primair energieverbruik: (4) we volgen het welzijn van de OVAM-medewerkers op aan de hand van een welzijnsmeter (5) we stimuleren onze medewerkers om hun woon-werkverkeer te organiseren volgens het STOP-principe.	(1) 15% tegen 2022 t.o.v. 2013 (2) 100% vanaf 2020 (3) 40% CO2-uitstoot tegen 2025 t.o.v. het referentiejaar 2015; -27% primair energieverbruik tegen 2025 t.o.v het referentiejaar 2015 (4) jaarlijkse bevraging vanaf 2020 (5) drie-jaarlijkse mobiliteitsenquête federale overheid	De coronacrisis heeft ook voor de MVO-acties zijn gevolgen gehad. (1) Door lage bezetting v/h gebouw (< 10%) was het niet zinvol om het actieplan voor de reductie van restafval verder uit te voeren. (2) Er is een overzicht van alle aankopen 2020 met 'aanvaarde factuur'. Bij 68 van de 139 aankopen werd aangegeven dat het een duurzame aankoop betrof. Een meer gedetailleerde evaluatie moet nog gebeuren. Aanpassing van het standaardbestek voor aanbesteding bodemsaneringswerken in samenspraak met het Facilitair Bedrijf is gebeurd. De inspectie van financiën heeft hierover negatief advies gegeven. De gesprekken hierover lopen nog. Na overleg met de sectorverenigingen van erkende bodemsaneringsdeskundigen (VEB en VOBAS) op 6 april en 15 juni is er principieel bereidheid om extra duurzaamheidsinspanningen te leveren. Momenteel wordt intern bekeken hoe dit kan worden ingevuld. (3) Ons elektriciteitsverbruik wordt frequenter gemonitord. Zonder structurele maatregelen zullen de MVO-doelstellingen voor CO2-uitstoot en energieverbruik niet gehaald worden. Momenteel lopen de onderhandelingen nog tussen Cofinimmo en het Facilitair Bedrijf. Structurele maatregelen met het oog op energieverbruik maken deel uit van deze gesprekken. (4) Keuze qua welzijnsmeter was gemaakt, maar vanuit Vlaamse overheid werd aangedrongen om te werken aan een risicoanalyse begin 2021. Er is een geïntegreerd welzijnsbeleid uitgewerkt met een werkgroep Welzijn die dit opvolgt. De werkgroep is aan de slag gegaan met de corona-vragenlijst vanuit de VO om daar acties uit te distilleren. (5) Er is een overzicht van alle OVAM-medewerkers die beschikken over een gratis parkeerkaart (=94). Enquête is opgesteld om bij wagengebruikers te polsen naar hun ervaringen met woon-werkverkeer. Daaruit zullen initiatieven voortvloeien om overstap van wagen naar duurzamere transportmodi te stimuleren.	

Bijlage bij de rapportering over het Ondernemingsplan 2020: extra acties i.k.v. de COVID-19-pandemie

Beleidsmatige acties

Afval- en materialenbeheer

Van bij de start van de coronacrisis zorgde een interne Task force voor de coördinatie van alle dringende werkzaamheden ten gevolge van de coronacrisis. De acties die werden genomen, vormden ook de basis om wekelijks te rapporteren aan het personeel en aan het kabinet van de minister over de nieuwste beleidsontwikkelingen. Dit gebeurde intensief in de maanden maart tot en met mei, en is nadien afgebouwd.

Vrij vlug doken er problemen op met het risicohoudend medisch afval van ziekenhuizen, meer bepaald met de enorme toename aan beschermend materiaal. Er moesten opslagmogelijkheden worden gecreëerd, alternatieve inzamelrecipiënten moesten worden gezocht en via de bestaande of aan te passen procedures worden goedgekeurd. Voor het transport ervan moesten afwijkingen op de ADR-bepalingen worden gegeven. Dit leidde ook tot richtlijnen en communicatie voor de ziekenhuizen en de zorgsector over de behandeling van medische afvalstoffen van Covid-19-patiënten (opdeling RMA/NRMA).

Om tegemoet te komen aan de enorme vraag naar mondmaskers zijn testinstallaties opgezet om gebruikte mondmaskers te ontsmetten en geschikt te maken voor hergebruik. Voor deze methodes zijn protocollen opgemaakt. Een aanpak is opgenomen in een noodplan (opgemaakt samen met Sciensano en FAGG) voor het hergebruik van mondmaskers.

Wat huishoudelijk afval betreft, was er nood aan aanbevelingen en richtlijnen voor een veilige inzameling. Zo kwam er een omzendbrief voor de prioritering van de huis aan huis-inzameling en voor de sluiting van recyclageparken. Een FAQ-lijst in verband met afvalinzameling ten behoeve van de Federale crisiscel is opgemaakt. Er is gecommuniceerd ter voorkoming van wegwerpzakdoekjes, -handschoenen en -mondmaskers die te veel in de fracties papier en karton en PMD, of in het zwerfvuil terecht kwamen. De Mooimakers lanceerden een specifieke campagne over afval in de vuilbak bij buitenactiviteiten, tegen het toegenomen zwerfvuil.

De afvalproductie werd op de voet gevolgd: huis aan huis-inzameling, sluikestort/-verbranding, uitval het personeel, de verwerkingsmoeilijkheden (zoals bijvoorbeeld bouw & sloop) werden gemonitord. Dit zorgde vanaf medio april voor een wekelijkse update van de evolutie van huishoudelijk en gelijkaardig bedrijfsafval. Ook werden gecoachte gemeenten en intercommunales bevraagd over de evolutie van het zwerfvuil en sluikestorten sinds de coronacrisis.

Na de sluiting van de recyclageparken is er met een omzendbrief een aanpak uitgewerkt voor de heropening. Er werd een monitoring opgezet om de beschikbaarheid van recyclageparken en van de toegelaten stromen te volgen. Er is ook specifiek aandacht besteed aan de asbestinzameling op recyclageparken.

Door toegenomen stromen sierteeltafval, tuinbouwoverschotten, en gft-afval afgeleid van bij recyclageparken, moest de biomassa-inzameling en -verwerking van nabij worden gevolgd. Er is ook gezocht naar alternatieve verwerkingslocaties voor gft. Meer specifiek traden problemen op voor

aardappeloverschotten en melkoverschotten, waarvoor alternatieve verwerkingsmogelijkheden voor zijn gezocht in overleg met de stakeholders.

Ook voor textielafval doken gaandeweg problemen op met de inzameling, opslag en verwerking. Er is overlegd met de intercommunales om communicatie-initiatieven te nemen in verband met de problematische textielinzameling, en gezocht naar stockagemogelijkheden.

De kringwinkels zijn van bij het begin van de crisis gesloten. De heropening is samen met de sector voorbereid, richtlijnen en aanbevelingen zijn uitgewerkt en er vond monitoring plaats. Bij de heropening zijn de kringwinkels geconfronteerd met een zeer sterk toegenomen aanvoer. Een nota voor financiële ondersteuning voor de verwerking van deze toename is uitgewerkt.

Een belangrijk aandachtspunt voor de verwerking van afvalstoffen was het risico dat de Waalse cementovens door het stilvallen van de cementproductie geen afvalstromen meer zouden kunnen verwerken. Er is een adviesnota opgemaakt voor de federale crisiscel om de Waalse cementindustrie te laten toevoegen aan de lijst van cruciale sectoren. Er is ook een anticiperend plan opgemaakt waarbij de prioritaire stromen werden aangeduid en is bekeken welke remediëring mogelijk is.

Daarnaast is er bij de Vlaamse installaties op aangedrongen te zorgen voor maximale zelfvoorziening.

Door de gedaalde prijs van primaire grondstoffen en het stilvallen maakindustrie kwam de kunststofrecycling in de problemen. Er zijn verschillende pistes en instrumenten verkend om hieraan te verhelpen. Ook oliehoudend scheepsafval kende eenzelfde problematiek.

Voor de recycling van AEEA moesten specifieke veiligheidsmaatregelen worden uitgewerkt voor de terugname en behandeling van toestellen.

Er is een enquête gehouden van Vlaanderen Circulair naar initiatiefnemers en ondernemers rond circulaire economie over de impact van de coronacrisis.

Bodembeheer

Door het stilvallen van vele saneringen, was er de eerste maanden van de crisis een sterke stijging van ingediende bodemonderzoeken omdat deskundigen de vrijgekomen tijd gebruikten om af te werken. Anderzijds nam de verwerking van bodemattesten af, is het aanschrijven van onderzoeksplichtigen een maand opgeschort, en zijn brieven aan de gemeentebesturen in kader van de Grote Grondvraag even uitgesteld. Tijdens die periode zijn voor een groot aantal oudere dossiers verdere stappen gezet, zowel op juridisch vlak als wat de onderzoeken betreft.

Na deze eerste maanden zijn die activiteiten opnieuw op gang gekomen. Telkens zijn heropstartplannen uitgewerkt.

Voor de werven van ambtshalve saneringen is voor elke werf is een plan voor eventuele stillegging opgesteld. Er is gefocust op ambtshalve aanbestedingen o.m. ter ondersteuning van de sector.

Overkoepelend

De coronacrisis had impact op het bereiken van de doelstellingen van het OP 2020. Bij de kwartaalrapportages over de uitvoering is dit telkens gemeld, en is hierover gerapporteerd aan het kabinet.

Richting Europese Commissie en OESO moest verschillende keren gerapporteerd worden over de toepassing van de huidige EU afvalwetgeving in het kader van Corona (o.a. over gescheiden inzameling, eindverwerking) en over de impacts naar aanleiding van Corona o.a. op recyclage in diverse sectoren.

Er zijn bepalingen uitgewerkt die moesten worden opgenomen in het Noodbesluit van de Vlaamse regering.

Ondertussen begonnen de voorbereidingen van het Vlaams, Belgisch en EU-relanceplan. Telkens is daarvoor insteek gegeven.

Intern zijn administratieve processen op sommige punten aangepast, en zijn delegatiebesluiten uitgewerkt voor tijdelijke delegaties van de AG aan de afdelingshoofden om de nieuwe werksituatie (telewerken) praktisch en correct te organiseren.

Organisatorische acties

Op 13 maart 2020 besliste de federale crisiscel om met onmiddellijke ingang over te gaan tot een lockdown van alle niet essentiële bedrijven. Het betekende dat op maandag 16 maart iedereen verplicht thuis moest werken.

De directieraad van de OVAM besprak de escalerende situatie reeds proactief op 12 maart en stelde voortgaande op de communicatie van het CCVO een lijst van maatregelen samen. Die is onmiddellijk daarna gecommuniceerd aan het personeel. Essentieel daarbij was het schrappen van alle buitenlandse zendingen en bezoeken, van alle studiedagen, externe en interne werksessies, van alle niet-essentiële vergaderingen, en het invoeren van maximaal telewerk.

Vanaf maandag 16 maart ging het OVAM-gebouw in lockdown. De directie stemde onmiddellijk de werking van de OVAM af op deze nieuwe situatie. Het ICT-team was in opdracht van de algemeen directeur reeds begonnen met de volledige uitrol van Microsoft teams voor de ganse OVAM. Bijkomend werd de digitale handtekeningtool van de Vlaamse overheid uitgerold, zodat alle documenten digitaal konden getekend worden. Dit werd juridisch geanalyseerd om zekerheid te bieden dat alle documenten van de OVAM rechtsgeldig getekend werden. Vrijwel alle processen verliepen ondertussen digitaal.

Op het OVAM-kantoor werden alleen nog de strikt noodzakelijke handelingen uitgevoerd: ontvangen en verzenden post, printen grote hoeveelheden, inscannen van documenten, ontvangen van leveringen, onthaal bemannen (halve dag), onderhoud gebouw. Bezoekers konden enkel nog in de voormiddag in het gebouw.

De OVAM bleef op die manier volledig operationeel.

Wekelijks vergaderde de directieraad digitaal op maandag om de werking van de OVAM, de situatie op het terrein en eventuele implementatie van crisismaatregelen vanwege het CCVO en de federale crisiscel te bespreken. Een FAQ-lijst en aparte rubriek met betrekking tot Corona werd opgestart op intranet en steeds actueel gehouden. De Administrateur-generaal communiceerde regelmatig via e-mail aan alle medewerkers over de werking van de OVAM. HR hield nauwgezet bij welke impact de pandemie had op het personeelsbestand, en het aantal medewerkers dat uitviel wegens ziekte werd

nauwgezet gemonitord. Op dit vlak waren er geen problemen vast te stellen. Eveneens werd de aanwezigheid in het gebouw van nabij opgevolgd.

In april organiseerde HR met alle leidinggevenden een digitale intervisie waarbij het belang geduid werd om contact te houden met het team maar ook met elke medewerker. Goede praktijken en ervaringen werden onderling gedeeld. De aandacht werd gevestigd op de verschillende hulplijnen binnen de OVAM en de Vlaamse Overheid.

In april zijn de effecten en neveneffecten van de corona-crisis op onze doelstellingen bekeken, met de bedoeling om eventueel het Ondernemingsplan bij te sturen. Dit is ook voorgelegd aan het kabinet.

Op het Managementcomité van 24 april werd binnen het beleidsdomein een werkgroep opgericht rond de heropstart van de normale kantoorwerking die voorzien werd in mei/juni. Ook de OVAM nam hier aan deel.

De algemeen directeur stelde een terugkeerplan op dat op 30 april aan de vakorganisaties en de preventieadviseur werd voorgelegd, en goedgekeurd op het EOC op 6 mei. Het OVAM-kantoorgebouw werd gekeurd via een rondgang en de preventieadviseur gaf op 20 mei 2020 een attest dat het gebouw voldeed aan alle eisen met betrekking tot het beschermen van de werknemers op de werkvloer tegen Covid-19.

Om de thuiswerkplek ergonomisch in te richten werd aan de medewerkers tweemaal de mogelijkheid geboden om een ergonomische bureaustoel aan te kopen via een aankoop die de OVAM organiseerde, zijn afgeschreven bureaustoelen verdeeld, en zijn beeldschermen en andere ICT-apparatuur uitgeleend aan de medewerkers.

Zoals het CCVO had aangekondigd, startte vanaf 8 juni de geleidelijke terugkeer naar de werkvloer. De OVAM werkte hiervoor een planning uit. Voor de dagelijkse opvolging van de aanwezigheden werd een registratietool in gebruik genomen. Hierdoor kon de maximumcapaciteit van 130 aanwezige medewerkers in het gebouw bewaakt worden.

Vanaf juli volgden verstrenging, versoepeling en weer verstrenging van de maatregelen op federaal en provinciaal niveau elkaar op. Dit werd steeds gecommuniceerd aan het personeel, en de FAQ op het intranet werden actueel gehouden.

In september stond de ontmoeting tussen de directie en leidinggevenden geheel in het teken van de terugkeer naar het normale werkregime na de Corona pandemie. Er werd een oplisting gedaan van allerhande initiatieven die door de verschillende teams en afdelingen werden gedaan rond het versterken van de verbondenheid binnen de OVAM. Nadien is in vier werkgroepen van medewerkers en op de afdelingsraad van alle afdelingen een sessie gehouden over de impact van Covid 19 op het eigen welzijn. Teven zijn de ervaringen, leerpunten, noden verzameld waarmee rekening moest worden gehouden bij het opstarten van het normale werken post Corona tijden.

In het JAP2021 dat is goedgekeurd op het EOC van 2 december 2020 is een extra hoofdstuk gewijd aan de bijkomende preventie maatregelen tegen Covid 19.

Ter ondersteuning van het psychisch welzijn organiseerde HR in november en begin december webinars rond zelfzorg, zorg voor anderen, focus en communicatie bij thuiswerken. De webinars zijn opgenomen en zullen op elk ander moment kunnen bekeken worden. De Werkgroep welzijn vestigde eind december hier nogmaals de aandacht op.

Het Business Continuity Plan werd bijgesteld op basis van de ervaringen in 2020 met de Covid-19 pandemie. Het betreft maatregelen door de uitrol van MS365, teams, verplicht thuiswerken, digitaal handtekenen, verder digitaliseren, uitvoeren van ICT-testen, ...

DEEL 3 - HORZIONTALE DOELSTELLINGEN

3.1 AANBEVELINGEN AUDIT VLAANDEREN

We verwijzen hiervoor naar het beleidsgericht rapport van Audit Vlaanderen van 6 januari 2021.

Dit beleidsgericht rapport schetst de stand van zaken op 30 november 2020 over de acties die Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) ondernam naar aanleiding van:

- De maturiteit van het risicomanagement binnen de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (auditopdracht 1701 034 van 11 december 2017).
- De organisatie-audit waarbij werd geëvalueerd in welke mate de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij beschikt over beheersmaatregelen om de belangrijkste inherente risico's rond de thema's Informatie & communicatie en ICT uit de leidraad organisatiebeheersing in te perken (auditopdracht 1801 013 van 14 november 2018).

Op basis van de uitgevoerde auditwerkzaamheden in 2020 is Audit Vlaanderen van mening dat de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) het systeem van organisatiebeheersing continueert. Dit reflecteert zich enerzijds het behoud van de maturiteit van het risicomanagement en anderzijds in de genomen stappen bij de risicobeheersing van de geïdentificeerde risico's in de organisatie-audit van 2018.

Het risicomanagement van de OVAM is in vergelijking met 2019 relatief ongewijzigd gebleven. Het agentschap behoudt de gemiddelde maturiteitsscores voor haar risicomanagement. De strategische risicoanalyse loopt sinds 2019 en op operationeel niveau wil de OVAM in het voorjaar van 2021 haar risicomanagement uitvoeren binnen de cyclus van het jaarlijks ondernemingsplan.

Audit Vlaanderen evalueerde in 2018 voor de thema's 'Informatie & communicatie' en 'ICT' in welke mate het agentschap over de nodige beheersmaatregelen beschikt om de belangrijkste inherente risico's voor deze thema's in te perken. Audit Vlaanderen formuleerde hiervoor één aanbeveling met betrekking tot het voldoen aan de GDPR-richtlijn. De OVAM ondernam voldoende maatregelen om deze aanbeveling te realiseren. Het agentschap heeft de vooropgestelde maatregelen van haar plan van aanpak geïmplementeerd en zette haar informatieveiligheidsbeleid en -plan verder op punt.

Voor de berekening van de indicatoren houdt Audit Vlaanderen rekening met de aanbevelingen uit de laatste vijf jaar. Er zijn geen openstaande aanbevelingen meer waardoor de realisatiegraad op 100% blijft staan. De overige drie indicatoren blijven eveneens op 100%.

3.2 OPVOLGING PERSONEELSBESPARINGEN

De instructies voor de ondernemingsplannen 2020-2024 leggen de entiteiten op een inschatting te maken van hoeveel koppen in het komende jaar zullen worden bespaard, met een duiding van de aanleiding van de besparing. Dit moet worden opgenomen in de rubriek 'horizontale strategische doelstellingen' van het ondernemingsplan.

We beschouwen dit als een indicatie van de koppenbesparing, niet als doelstelling. Immers, in de Mededeling aan het Voorzitterscollege van 21 november 2019 over de personeelsbesparingen (VC_20191121_1_MED022a) lezen we onder de (4.1) Aanpak:

Het resultaat is een overzicht van het aantal te besparen personeelsleden per entiteit per kalenderjaar⁵ (cfr. tabel in bijlage 1). (voetnoot 5: De monitoring van de personeelsbesparing zal echter gebeuren ten opzichte van de einddoelstelling, en niet ten opzichte van de jaarlijkse doelstellingen zoals die in de tabel met de besparingsdoelstelling opgenomen werden.

Het behalen van de besparingsdoelstellingen is de expliciete verantwoordelijkheid van de leidend ambtenaren van de betrokken entiteiten. Het behalen van deze doelstelling kadert tevens binnen het principe van de responsabilisering van de leidend ambtenaren, zoals opgenomen in het Vlaamse Regeerakkoord.

In de bijlage 1 van de mededeling is voor de OVAM een besparing opgelegd van 20 koppen tegen eind 2024, en 208 keuro per jaar. Het vertrekpunt is 334 koppen.

Eind 2020 bedraagt het aantal mee te rekenen personeelsleden 316. Ook al zijn een aantal vervangingswervingen nodig om de bedrijfscontinuïteit te kunnen garanderen, door een doordacht uitstroom- en instroombeleid is de besparingsdoelstelling haalbaar.

3.3 PREVENTIEPLAN

De OVAM engageert zich om een welzijnsbeleid te voeren conform de wettelijke bepalingen.

De directieraad van de OVAM keurde op 10 september 2020 het Geïntegreerd Welzijnsbeleid goed. Dit vormt een overkoepelend kader met een visie en algemene doelstellingen voor de 7 deelt thema's van welzijn in brede zin (arbeidsveiligheid, gezondheid van de werknemers, ergonomie, arbeidshygiëne, psychosociale belasting, verfraaiing van de werkplaats, milieu).

De welzijnsacties zijn gepland en opgenomen in het Globaal Preventieplan (GPP) 2018 – 2022. Jaarlijks geeft een Jaaractieplan (JAP) de acties voor het volgende jaar. Het JAP 2021 is besproken op het EOC van de OVAM en finaal goedgekeurd op 2 december 2020.

Specifiek voor 2021 is in het JAP een apart hoofdstuk gewijd aan maatregelen door de COVID-19 pandemie.

Dit bevat de maatregelen:

- een actueel actieplan ter voorkoming van de verspreiding van Covid-19
- een uitgebreide actuele FAQ-lijst in verband met Covid-19, beschikbaar op intranet
- informatie over de maatregelen in het gebouw, bij woon-werkverkeer en op zendingen
- beschikbaarheid van handgel en handzeep
- naleving van de social distance van 1,5 meter in het gebouw
- richtlijnen voor het gebruik van mondmaskers
- aangepaste capaciteit van de ruimtes in het OVAM-gebouw
- voor catering wordt het horeca protocol gevolgd
- voor evenementen wordt het protocol van evenementen gevolgd.
- dienstreizen verlopen Covid-19-proof door het ter beschikking stellen van extra PBMs
- het werkregime (stam- en servicetijden, PTOW) wordt flexibel aangepast, waarbij een evenwicht wordt gehouden tussen het welzijn van de medewerkers en het realiseren van de doelstellingen van de OVAM.
- bijzondere aandacht voor leidinggeven op afstand, vermijden van isolement, verstevigen van de sociale verbondenheid onder de medewerkers.
- zorg voor het welzijn bij thuiswerken door het ter beschikking stellen van ergonomisch kantoomateriaal, tips voor de fysieke gezondheid, peilen naar de psychosociale belasting en hulpanalen aanbieden, opleidingen en informeren over het belang van welzijn.

In 2021 wordt in samenwerking met de GDPB de vijfjaarlijkse risicoanalyse uitgevoerd inzake welzijn. Overeenkomstig de nieuwe richtlijn 'Ergonomisch werken met beeldschermen: beleid en procedure individueel advies' die het HOC op 21 september 2020 goedkeurde, zal de OVAM het entiteitseigen welzijnsbeleid rond ergonomisch beeldschermwerk uitwerken.

De interne Werkgroep Welzijn bewaakt de uitvoering en stelt eventueel bijkomende maatregelen voor.

3.4 DIVERSITEITSPLAN

Voor de cijfers doen we beroep op gegevens in Vlimpers en input van de dienst Diversiteitsbeleid.

Kansengroep	Streefcijfer tegen eind 2020 (%)	OVAM-cijfers 2020 (%)
Personeelsleden van buitenlandse herkomst	10	6,30 (cijfer 30 juni 2020) – definitieve cijfers nog niet aangeleverd door de dienst Diversiteitsbeleid AGO
Personeelsleden met een handicap of chronische ziekte	3	4,1
Vrouwen in managementfuncties	40 (middenkader)	33 (middenkader)
	40 (topfuncties)	50 (topfuncties)

Jobstudenten / stages	Jaarlijks streefcijfer (%)	OVAM-cijfers 2020 (%)
Stagiairs en jobstudenten van buitenlandse herkomst	20	50
Stagiairs en jobstudenten met een handicap of chronische ziekte	6	44

2.4.1 Acties 2021

We aligneren ons met het beleid op het niveau van de Vlaamse overheid. We zetten daarbij vooral in op acties ter bevordering van de streefcijfers. Gelet op de besparingscontext (besparingen op aantallen en budget) is het een uitdaging om de cijfers verder te laten stijgen.

In functie van de evolutie van de coronamaatregelen en de verplichting tot telewerk zullen de acties zo nodig moeten bijgesteld worden. Het instappen op centrale acties zoals bv deelname aan duodagen wordt hierdoor bemoeilijkt of zelfs onmogelijk.

2.4.1.1 Integratie huidige werking in onze HR-processen

We blijven verder inzetten op het integratie-protocol. We ondersteunen onze personeelsleden met een handicap of chronische ziekte en bekijken de mogelijkheden van registratie. We zorgen ervoor dat een integratieprotocol opgesteld wordt. We voeren de opgenomen acties uit en zorgen dat de dienst diversiteit

de nodige (financiële) ondersteuning biedt.

We blijven ons inzetten om de streefwaarden voor jobstudenten en stages te behalen voor de verschillende kansengroepen. Door de corona maatregelen en de verplichting tot telewerk wordt het tewerkstellen van stagiairs en jobstudenten erg bemoeilijkt. Er is een intensieve begeleiding nodig voor stagiairs die via afstandswerken niet kan gegeven/gegarandeerd worden. We zoeken naar oplossingen om toch, via digitale weg jongeren een schoolstage te kunnen aanbieden.

We integreren deze werking standaard in onze OVAM processen en volgen dit op.

2.4.1.2 inzetten op acties die VO-breed worden opgezet

- De diversiteitsambtenaar volgt de agenda van de Diversiteitsopleidingen van de dienst Diversiteitsbeleid en volgt (in functie van het aanbod) minimaal twee opleidingen.
- Sensibiliseren van de personeelsleden: gebruik maken van het sensibiliseringsmateriaal o.a. over handicap en chronische ziekte, rond de dag van de non-discriminatie (21 maart), van de internationale dag tegen holebi- en transfobie (17 mei);
- We maken de personeelsnetwerken Mozaïko, Overuit en Onbeperkt van de dienst diversiteitsbeleid bekend bij de personeelsleden.
- Personeelsleden van buitenlandse herkomst: bij nieuwe wervingen steeds zoeken naar mogelijkheden. De taalwetgeving blijkt in een aantal gevallen een extra moeilijkheid.
- We bekijken op welke manier we ons entiteitsspecifiek stagebeleid kunnen optimaliseren om de kansengroepen vanuit stage of jobstudent te laten doorstromen naar een functie. We stimuleren onze medewerkers voor het opnemen van een peter- of meterschap voor hoger opgeleide anderstaligen.
- Om de streefwaarde 'vrouwen in het middenkader' nog meer te bereiken, bieden we kansen aan onze vrouwelijke personeelsleden om zich te bekwamen in leidinggeven.

3.5 PERSONEELSPLAN

In 2020 is de meerjaren-personeelsbehoefte in beeld gebracht tot 2024. Hierbij houden we rekening met onze strategische projecten en doelstellingen tegen 2024. Naast de opgelegde besparingsnorm hielden we rekening met de gekende uitstroom. De vervanging van de uitstroom gebeurt doordacht waarbij het behalen van onze doelstellingen en een lange termijn behoefte ingevuld wordt. We voorzien bijkomend tijdelijke functies ter versterking van onze teams. Deze tijdelijke functies zijn extern gefinancierd.

Binnen de budgettaire mogelijkheden en met respect voor de opgelegde besparingsdoelen, bekijkt de directie jaarlijks de concrete invulling. Gelet op de doelstellingen en projecten die opgenomen zijn in het OP 2021, past de personeelsbehoefte binnen het geldende Personeelsplan 2020-2024.

Personeelplan stand van zaken dd. 01/01/2020 AS IS

TO BE 2024

Niveau / graad	Tot.	Permanente plaatsen	Ingevuld statutair (of in proeftijd)	Ingevuld contractueel	Ingevuld voorbehouden betrekking	Terugvalpositie	Niet ingevuld	Tijdelijke plaatsen/extern gefinancierd	Ingevuld	Niet ingevuld	Mandaten	Ingevuld	Niet ingevuld	Totaal niet ingevuld	Tot.	Permanente plaatsen	Ingevuld statutair (of in proeftijd)	Ingevuld contractueel	Ingevuld voorbehouden betrekking	Terugvalpositie	Niet ingevuld	Tijdelijke plaatsen	Ingevuld	Niet ingevuld	Mandaten	Ingevuld	Niet ingevuld	Totaal niet ingevuld
A3 Administrateur-generaal	1	0						0			1	1		0	1	0						0			1	1		0
A2L algemeen directeur	1	0						0			1	1		0	0	0				0		0			0			0
A2L adjunct-directeur-generaal	0	0						0			0			0	1	1	1					0			0			0
A2A afdelingshoofd	3	0						0			3	3		0	3	0						0			3	3		0
A2M hoofdadviseur	2	2					2	0			0			0	3	3	2				1	0	0		0			1
A2 directeur	1	1	1											0	0	0	0											
A2 adviseur-ingenieur, adviseur-informaticus	3	3	3					0			0			0	10	10	5				5	0			0			5
A2 adviseur	3	3	3					0			0			0	6	6	6					0			0			0
A1 ingenieur	49	49	38	11				0			0			0	42	42	37	5				0			0			0
A1 informaticus	8	8	7	1				0			0			0	11	11	6	5			0	0			0			0
A1 adj. vd directeur	128	120	68	52				8	8		0			0	148	125	70	55				23	13	10		0		10
subtotaal niveau A	199	186	120	64	0	2	0	8	8	0	5	5	0	0	225	198	127	65	0	0	6	23	13	10	4	4	0	16
B2 hoofdeskundige	17	17	17					0			0			0	20	20	17				3	0			0			3
B1 deskundige	47	43	21	22				4	4		0			0	56	50	21	29			pm	6	2	4				#####
subtotaal niveau B	64	60	38	22	0	0	0	4	4	0	0	0	0	0	76	70	38	29	0	0	3	6	2	4	0	0	0	7
C2 hoofdtechnicus	3	3	3					0			0			0	1	1	1					0			0			0
C2 hoofdmedewerker	13	13	13					0			0			0	20	20	13				7	0			0			7
C1 Technicus											0			0	2	2	2					0			0			0
C1 Medewerker	57	55	34	21				2	2		0			0	55	51	28	23				4			4			4
subtotaal niveau C	73	71	50	21	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	78	74	44	23	0	0	7	4	0	4	0	0	0	11
D2 hoofdassistent	3	3	3					0			0			0	3	3	1				2	0			0			2
D1 assistent	10	10	5	5				0			0			0	9	9	5	4				0			0			0
subtotaal niveau D	13	13	8	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	12	6	4	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Totaal	349	330	216	112	0	2	0	14	14	0	5	5	0	0	391	354	215	121	0	0	18	33	15	18	4	4	0	36

* geneutraliseerde koppen dubbelstelling

26
2

5
12

9

* geneutraliseerde koppen dubbelstelling

58
1

6
20

14
18

besparingsdoelstelling totaal - geneutraliseerd - dubbelstelling - niet ingevuld = 314

3.6 ANALYTISCHE BOEKHOUDING - BO2021 - BEGROTING - VASTLEGGINGEN

Bijlage 1 - Analytische boekhouding - BO2021 - Begroting - Vastleggingen

WERKING	32.830.000
LONEN	26.760.000
Loonkosten eigen personeel	26.760.000
WERKING	6.070.000
Algemene werkingskosten	1.180.000
ICT-uitgaven	1.436.000
HR	257.000
Huisvesting	3.197.000

BELEID	48.562.000	887.000	10.517.000	33.671.000	1.083.000	0	2.404.000
		Communicatie	Onderzoeken	Werken	Werkingsbijdragen	Diversen	Software

Afval en materialenbeleid	8.537.000	652.000	2.258.000	2.140.000	1.083.000	0	2.404.000
SD1: We geven invulling aan de transieprioriteit Vlaanderen Circulair in het kader van de Visie 2050 van de Vlaamse Regering	790.000	190.000	600.000	0	0	0	0
OD1.1 Het team Vlaanderen Circulair zorgt voor de coördinatie van de werkgenda's en de transversale werking rond de hefboomen, in opdracht van de publiek-private stuurgroep Vlaanderen Circulair.	645.000	190.000	455.000				
OD1.2 We nemen ons engagement op in de werkgenda's van Vlaanderen Circulair	145.000	0	145.000				
SD2: We versterken onze internationale werking voor een duurzaam afval-, materialen- en bodembeheer binnen een circulaire economie	121.000	10.000	71.000	0	40.000	0	0
OD2.1 We verbeteren de juridische en socio-economische randvoorwaarden voor het halen van de OVAM-beleidsdoelstellingen via beleidsbeïnvloeding, samenwerking en projectwerking	46.000	0	46.000				
OD2.2 We versnellen de mondiale transitie naar een circulaire economie via internationale samenwerking	35.000	10.000	25.000				
OD2.3 We verhogen de Vlaamse internationale zichtbaarheid en beleidsimpact door sterker in te zetten op diplomatieke netwerken en benutten van samenwerkingsopportuniteiten	40.000	0	0		40.000		
OD2.4 We werken intergouvernementeel en federaal samen voor afstemming op Belgisch niveau	0	0	0				
SD3: Vlaanderen is asbestvrij tegen 2040	3.050.000	50.000	0	2.140.000	0	0	860.000
OD3.1 Vanaf 2022 wordt elke koper geïnformeerd over de aanwezigheid van asbest bij de aankoop van een woning	910.000	50.000					860.000
OD3.2 Voor specifieke doelgroepen is een ondersteuningsinstrument voor asbestafbouw opgezet	2.140.000			2.140.000			
SD4: Het verbruik van primaire grondstoffen daalt door dematerialiseren en sluiten van materiaalkringlopen	2.234.000	130.000	787.000	0	1.043.000	0	274.000
OD4.1 Het primair materiaalgebruik in de bouw daalt door circulair ontwerp en hoogwaardig valorisatie van bouw- en slooptafval	394.000	10.000	262.000				122.000
OD4.2 De hoeveelheid consumptiegoederen in het restafval daalt door meer preventie, hergebruik en selectieve inzameling	1.357.000	90.000	224.000		1.043.000		
OD4.3 Milieuverantwoorde productie en gebruik van gerecycleerde grondstoffen stijgt	195.000	30.000	165.000				
OD4.4 Milieuverantwoorde verwerking van afvalstoffen is gegarandeerd	83.000		83.000				
OD4.5 De hoeveelheid zwerfvuil daalt	20.000		20.000				
Niet toegewezen kosten afval- en materialenbeleid	185.000		33.000				152.000

		Communicatie	Onderzoeken	Werken	Werkingsbijdragen	Diversen	Software
--	--	---------------------	--------------------	---------------	--------------------------	-----------------	-----------------

Overkoepelend afval, bodem- en materialenbeleid							
--	--	--	--	--	--	--	--

SD7: Tegen 2030 verloopt elke dienstverlening van de OVAM digitaal	2.020.000	0	750.000	0	0	0	1.270.000
OD7.1 Tegen 2024 is het digitale data-inzamelingssysteem voor afval-, materialen- en grondstromen operationeel.	180.000		180.000				
OD7.2 De OVAM ontsluit haar afval-, materialen- en bodeminformatie digitaal	180.000		70.000				110.000
OD7.3 Onze dossierbehandeling verloopt digitaal tegen 2024	1.660.000		500.000				1.160.000
SD9: We implementeren de communicatiestrategie 2020-2025 en maken zo dienstverlening en informatie actief bekend, sensibiliseren rond de kernthema's en creëren draagvlak voor ambitieus beleid.	322.000	272.000	50.000	0	0	0	0
OD9.1 Via het koepelconcept 'Omdat het samen werkt' verbinden we acties van de OVAM en partners om zo draagvlak te creëren	50.000		50.000				
OD9.2 Voor de kernthema's motiveren we burgers en bedrijven via verschillende communicatiestrategieën om gedrag te wijzigen.	272.000	272.000					

		Communicatie	Onderzoeken	Werken	Werkingsbijdragen	Diversen	Software
--	--	---------------------	--------------------	---------------	--------------------------	-----------------	-----------------

Bodemsanering en bodembeheer	40.025.000	235.000	8.259.000	31.531.000	0	0	0
SD5: Bodemkwaliteit garanderen via bodemsanering	38.486.000	155.000	6.800.000	31.531.000	0	0	0
OD5.1 Alle historische risicogrondeigenaren zijn onderzocht tegen 2036 en de sanering van historische verontreiniging is opges	29.686.000	135.000	5.800.000	23.751.000			
OD5.2 We investeren in duurzame brown- en blackfieldontwikkeling	6.705.000		175.000	6.530.000			
OD5.3 We onderzoeken waterboderverontreiniging en saneren waar mogelijk	1.770.000	20.000	500.000	1.250.000			
OD5.4 Voormalige stortplaatsen worden optimaal ingezet voor nieuwe maatschappelijke uitdagingen in het bijzonder be	150.000		150.000				
OD5.5 We voorkomen maximaal nieuwe bodemverontreiniging en zorgen voor een minimale impact voor mens of leefm	175.000		175.000				
SD6: Bodemkwaliteit versterken via bodemzorg	1.539.000	80.000	1.459.000	0	0	0	0
OD6.1 We versterken het circulair landgebruik	695.000		695.000				
OD6.2 We bieden een antwoord op nieuwe uitdagingen en maken het bodembeleid future proof	475.000	5.000	470.000				
Niet toegewezen kosten bodemsanering en bodembeheer	369.000	75.000	294.000				

VITO	Budget 2021	MINA	Budget 2021
	1.304.202		18.796.000
	Budget 2021		Budget 2021
	556.089		17.646.000
	0		3.000.000
			3.000.000
			0
	60.000		0
	125.000		0
			0
	271.089		14.646.000
			6.985.000
			7.661.000
	0		0
	Budget 2021		Budget 2021
	748.113		1.150.000
	586.013		1.150.000
			1.150.000
	0		0
	162.100		0
			0
	0		0